

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

КРТУ ПАНЕ – 12. LEDNA 2025

Veleb duše má, Hospodina.

"HLE, BERÁNEK BOŽÍ, KTERÝ SNÍMÁ HŘÍCHY SVĚTA“ (*Jan 1,29*). OBNOVA KŘESTNÍCH SLIBŮ na místě, kde byl Ježíš pokřtěn od Jana v Jordánu, Qasr El Yahud, Izrael, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 28. února 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, rozpomeňme se na své přijetí za Boží děti a s důvěrou prosme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za pokřtěné, za rodiče a kmotry, aby s radostí vyznávali víru v Boha Otce, který nás stvořil, v Boha Syna, který nás vykoupil a v Boha Ducha svatého, který nás posvětil.
- Za křesťanské společenství, aby si stále hlouběji uvědomovalo svůj křest.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského barbarství pozná čas míru.
- Za věřící naší farnosti, aby pozorným nasloucháním Božímu Slovu oživovali své křestní povolání, posilovali ho modlitbou a osvědčili skutky bratrské lásky.
- Modleme se, aby se u migrantů, uprchlíků a těch, kdo jsou zasaženi válkou, vždy respektovalo jejich právo na vzdělání, které je nezbytné pro budování lepšího světa.
- Modleme se, aby nám Jubilejní rok přinesl prohloubení vztahu s Bohem, novou lásku ke každému člověku a obnovený život z Ducha Svatého.
- Za věrné zemřelé, ať dojdou slávy, jejíž pečeť na křtu přijali.

K: Otče, v křestní vodě a pomazání Duchem svatým dáváš zaznít svému hlasu, jímž nás voláš k následování Krista, tvého Syna. Proměň nás v zářivé svědky tvé slávy. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

„Projevila se dobrota Boha, našeho spasitele, a jeho láska k lidem; ne snad proto, že my jsme vykonali něco dobrého, ale ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým. Toho na nás vylil v hojnosti skrze našeho spasitele Ježíše Krista, abychom – ospravedlnění jeho milostí – dostali jako dědictví vytoužený věčný život.“ (Tit 3,4-5). Obnova křestních slibů. *Qasr El Yahud, Izrael, Peregrinatio ad Fontes Salutis, 28. února 2013.*

Odpustky v jubilejním roce

Arcidiecéze olomoucká
29. prosince 2024 – 28. prosince 2025

Plnomocné odpustky pro sebe a pro duše v očistci je možné získat splněním tří obvyklých podmínek a návštěvou uvedených míst, kde se věřící zúčastní mše svaté, modlitby růžence nebo dalších modliteb a bohoslužeb uvedených v pravidlech, anebo na tomto místě stráví alespoň 15 minut v eucharistické adoraci a rozjímání, které zakončí modlitbou Otče náš, vyznáním víry v jakékoli povolené formě a vzýváním Panny Marie, Matky Boží.

Kdy a kde je možné odpustky získat:

Katedrála sv. Václava v Olomouci

www.katedralaolomouc.cz

středa

11.30 adorace a možnost svátosti smíření
12.00 mše svatá

Svatý Hostýn

www.hostyn.cz

Po celý rok je umožněna nepřetržitá adorace Nejsvětější svátosti v kapli Panny Marie Lasalettské (Plačící).

Velehrad

www.farnostvelehrad.cz

neděle

13.00 adorace v kapli Matky unie
14.00 příležitost ke svátosti smíření
15.00 mše svatá

Provodov-Malenisko

www.malenisko.cz
731 694 685

sobota

13.30 adorace a možnost svátosti smíření
14.30 mše svatá

Kalvárie v Jaroměřicích u Jevíčka

www.kalvariejaromerice.cz
739 889 840 | mrnkova.marie@ado.cz

neděle

14.30 adorace a možnost svátosti smíření
15.00 mše svatá

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 19. LEDNA 2025

Vypravujte mezi všemi národy o Hospodinových divech.

OBNOVA MANŽELSKÝCH SLIBŮ V KÁNĚ GALILEJSKÉ, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Izrael, 26. února 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, vědomi si rozmanitosti Božích darů, služeb a projevů Ducha, prosme všemohoucího Boha, aby skrze ně vedl svou Církev k jednotě:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Ty, jenž jsi nás ve svém Synu obdařil na křtu svatém novým jménem, naplň nás radostí z toho, že se smíme nazývat Božími dětmi.
- Ty, jenž jsi nás posvětil v Kristu Ježíši a povolal do stavu svatých, dej ať poznáváme tvůj zákon ve svém nitru a s radostí plníme tvou vůli.
- Ty, jenž jsi v Káně galilejské zjevil božskou moc svého jednorozného Syna, provázej touto mocí naše rodiny, aby v každodennosti svého soužití viděly znamení tvé lásky.
- Zmučený ukrajinský národ zbav ruského barbarství, ať pozná čas míru.
- Modleme se, aby se u migrantů, uprchlíků a těch, kdo jsou zasaženi válkou, vždy respektovalo jejich právo na vzdělání, které je nezbytné pro budování lepšího světa.
- Modleme se, aby nám Jubilejní rok přinesl prohloubení vztahu s Bohem, novou lásku ke každému člověku a obnovený život z Ducha Svatého.
- Ty, jenž jsi naše drahé zemřelé sytil tělem a krví svého Syna, dej jim život věčný.

K: Pane, náš Bože, tys v Kristu zjevil své božství; dej, ať je tvá Církev společenstvím živé víry, neochvějně naděje a činorodé lásky. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY SVÁTKU KŘTU PÁNĚ

1. ČTENÍ – Iz 40,1-5.9-11

Čtení z první knihy proroka Izaiáše.

Těšte, těšte můj národ – praví váš Bůh. Mluvte k srdci Jeruzaléma, volejte k němu, neboť je skončena jeho špatnost, odčiněna jeho nepravost, vzal z Hospodinovy ruky dvojnásob za všechny své hříchy. Hlas volá: „Na poušti připravte Hospodinovi cestu, v pustině urovnejte stezky našemu Bohu! Každé údolí ať se zvýší a každá hora a pahorek ať se sníží! Co je křivé, ať se napřímí, co je drsné, ať se narovná: Hospodinova velebnost se zjeví a každé tělo společně uzří, že mluvila Hospodinova ústa.“ Vystup na vysokou horu, ty, který hlásáš pro Sión radostnou zvěst, pozdvihni mocně svůj hlas, ty, který hlásáš pro Jeruzalém radostnou zvěst! Pozdvihni svůj hlas a neboj se; řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!“ Hle, Pán, Hospodin, přichází s mocí, jeho rámě mu dává vládu. Hle, u sebe má svou mzdu a před sebou má svůj zisk. Jako pastýř pase své stádo, svým ramenem shromažďuje beránky, ve svém klínu je nese, březí ovce šetrně vede.

ŽALM 104

Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký! – Velebností a vznešeností ses oděl, – světlem se halíš jak pláštěm. – Napjals nebesa jak stanovou plachtu, – nad vodami jsi zbudoval své síně. Z mraků si děláš svůj vůz, – kráčíš na perutích větru. – Větry si volíš za své posly, – za své služebníky plameny ohně. Jak četná jsou tvá díla, Hospodine! – Všechno jsi moudře učinil, – země je plná tvého tvorstva. – Zde moře mohutné a široširé, – v něm nespočetné hemžení – živočichů drobných i velkých. Všichni čekají od tebe, – že jim dáš obživu v pravý čas. – Ty jim dáváš, a oni sbírají, – otvíráš ruku, a sytí se dobrými dary. Děsí se, když skryješ svou tvář, – hynou, když vezmeš jim život, – a vracejí se do svého prachu. – Když sešleš svého ducha, jsou stvořeni, – a obnovuješ tvář země.

2. ČTENÍ – TIT 2,11-14; 3,4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků. Projevila se dobrota Boha, našeho spasitele, a jeho láska k lidem; ne snad proto, že my jsme vykonali něco dobrého, ale ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým. Toho na nás vylil v hojnosti skrze našeho spasitele Ježíše Krista, abychom – ospravedlnění jeho milostí – dostali jako dědictví vytoužený věčný život.

EVANGELIUM – LK 3,15-16.21-22

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánků. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“ Když se všechen lid dával pokřtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.“

„Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a život“
(Jan 6,63)

SLOVO

+ P. FRANTIŠKA BENÍČKA

SVATÝ KŘEST

Narození a křest dítěte patří k sobě. Stalo se již letitou praxí v křesťanských rodinách. Stejně tak i liturgická oslava Narození Ježíše Krista (vánoce) vrcholí jeho křtem v řece Jordánu, i když s časovým odstupem asi 30 let. Je to již dávno, co jsme byli pokřtěni. Většina z nás si to nepamatuje, byli jsme nemluvnata. Máme možná fotografie z té události, někteří z vás starších ani to ne. Proč se tedy vracet k tomu, co bylo kdysi a ztrácí na aktuálnosti, stejně jako pro maturanta není aktuální jeho zápis do první třídy? My se dnes nebudeme vracet do minulosti, ani nebudeme připomínat, co křest všechno působí, ale spíše se chceme zamýšlet nad tím, jaký je rozdíl mezi námi, křesťany, a nekřesťany; co naše křesťanství, náš křest, znamená pro můj každodenní život a jak správně vychovávat v křesťanské víře.

Na první otázku: jaký je rozdíl mezi pokřtěným a nepokřtěným člověkem je odpověď jednoduchá. I v povědomí lidí však stále přetrvává mínění, že pokřtění to jsou ti dobří a nepokřtění jsou ti špatní. To pak nás vede k určitému elitářství, pohrdání druhými a k naprostému nepochopení, co vlastně křest je. Z pohledu Božího ovšem není rozdíl mezi křesťanem nebo pohanem. Bůh miluje všechny lidi stejně. I svatý Petr to jasně napsal: „Bůh se nedívá na to, co kdo je, ale jaký je, co dělá. Tedy křest není pojistka do nebe, jak si to někteří myslí, když si říkají: no raději necháme dítě pokřtít, ať máme klid, co kdyby po smrti něco bylo. To je jistě formální, matrikový křest. A takových křesťanů máme většinu. Bůh nás tedy všechny lidi bez rozdílu miluje stejně. Ovšem aby láska byla úplná, neobejde se bez opětování – musí být oboustranná. Křtem si tedy uvědomujeme, že Bůh nás miluje a snažíme se Boží lásku opětovat tím, že usilujeme o šíření Božího království kolem sebe. V tomto smyslu je křest aktuální stále – každý den a každou hodinu – rozhodovat se pro dobro, varovat se zla – to je křestní slib, jenž máme dennodenně naplňovat. A tak začíná velké dobrodružství s našim Pánem, kdy zakoušíme Jeho lásku ve svém životě a odpovídáme na ni. To je štěstí křesťanova života. Jedině v tom se lišíme od nevěřících, kteří toto vědomí nemají. To je také důvod, proč máme být vděční Bohu i všem, kteří toto vědomí nemají. To je také důvod, proč máme být vděční Bohu i všem ostatním (rodičům, kněžím,), kteří nás k víře přivedli.

Podívejme se však dnes také na Ježíšův křest. Pán Ježíš nepotřeboval být pokřtěn, hříchy neměl, ale řadí se mezi hříšníky. I Jan Křtitel je v rozpacích, brání se Božího Syna pokřtít. Ježíš však trvá na svém. V okamžiku křtu sestupuje na něho Duch svatý a z mladého syna tesařova se stává hlasatel Božího království, který je mocný slovem i činem. Ne že by jím předtím nebyl, ale teprve po křtu v Jordáně se začal takto veřejně projevovat.

Všimněme si dnes více působení Ducha svatého, který se vlastně „trojím vstupem“ projevil i v životě Ježíše Krista. Poprvé to bylo v okamžiku vtělení, kdy archanděl Gabriel předložil Boží plán nazaretské dívce Marii, která se ptala, jak se to všechno stane. Dostává odpověď: „Duch svatý na tebe sestoupí“. Mariiným souhlasem se Slovo stává tělem. Druhý vstup Ducha svatého si připomínáme dnes; už ne soukromý, ale veřejný, protože všichni slyšeli Boží hlas z nebe. A do třetice Duch svatý sestupuje na apoštoly ve večeradle a z ustrašených nevzdělaných učedníků se stávají nejen horliví hlasatelé Božího království, ale i autoři novozákonních knih.

Duch svatý vstupuje i do našeho života. Sestupme dnes s Ježíšem alespoň virtuálně do Jordánu. Také nám všem Duch svatý říká: Ty jsi můj milovaný syn, milovaná dcera. Mám tě rád Josefe, Vašku, Marie, Karlo a nikdy se to nezmění. Bůh nás všechny miluje, i když zhřešíme a ze správné cesty ustoupíme. Kéž bychom, drazí přátelé, o tom nikdy nepochybovali, denně si to připomínali a tuto Boží lásku opětovali. To je nakonec smysl a náplň života křesťana – opětovat lásku Boží. Víra v Boha a křesťanství má být pro nás velkou radostí, nikoliv nějakým chomoutem či povinností. Naše víra nám totiž pomáhá zkvalitňovat naše lidství, formuje nás v lepší rodiče, prarodiče, děti, studenty. Kéž bychom k tomu všichni dospěli a takto víru předávali dětem.

Křest je tedy pozvání, povolání, které je možné přijmout, nepřijmout ba dokonce promarnit. Vychovat ve víře, předat víru, je nelehký úkol, který mají především rodiče ke svým dětem. Cílem křesťanské výchovy je vychovat lidsky zralého člověka. Nesprávná křesťanská výchova totiž může vést k pravému opaku. Nejednou si některá maminka povzdechla: tak jsem byla ráda, že si moje dcera našla kluka z dobré katolické rodiny a z něho se vyklubal po svatbě takový darebák. Po válce se

svět s úžasem dověděl, že velitel koncentračního tábora v Osvětimi pocházel z dobré křesťanské rodiny – byl pokřtěn, přísně nábožensky vychován, doma poslouchal jako hodinky. Nebo známá popová zpěvačka Madona se také netají tím, že byla přísně vychovávána v katolické víře. Rodiče si totiž myslí, že cílem výchovy je vychovat děti poslušné. To však platí u psa, ne u dítěte. U dítěte je cílem výchovy nejen poslušnost, ale především svědomitost. Naučit děti rozeznávat co je dobré a špatné. A naučit je i podle toho jednat, aby se dovedli sami rozhodnout pro to, co je dobré. A tak si pamatujme, že křesťan je člověk svědomitý – umí dobro rozeznat a dobro dělat. Pokud se nám to podaří, víru jsme předali. Co to pomůže, když se někdo chlubí tím, že ještě umí Confiteor, když jako kluk ministroval, ale jeho život o tom nesevčí?

Udělejme tedy tečku za dobou vánoční, a to, že Bůh nás miluje, náš křest je toho viditelným důkazem a my máme tuto Boží lásku opětovat tím, že křest žijeme, zla se varujeme, o dobro usilujeme a v něm rosteme. Amen.

Křest (zamyšlení J. E. Tomáše kardinála Špidlíka, SI, čestného občana Pustiměře)

Přišel za mnou jeden římský přítel s radostnou zprávou, že se mu narodil chlapec, a současně s přáním, abych malého pokřtil. Neměl jsem ovšem potíže souhlasit, jenom jsem ho upozornil, že musí všechno vyřídit se správcem farnosti, ve které žije. Mávnul rukou a řekl, že se o tu úřední maličkost postará. Ale za krátkou dobu přišel rozlítostněný. Pan farář je jeho dobrý přítel, ale v této

věci mu nechtěl ustoupit. Stál na tom, že křest není soukromá záležitost. Je to vstup do církevního společenství. Proto se ve farnosti organizuje křest slavnostně, většinou se křtí vícero dětí současně. Nechce tedy, aby se svátost udílela jenom jakoby soukromě. Co jsem měl k tomu povědět já? Není sice nutné, aby se křest udílel vždycky slavnostně a veřejně, ale celkem vzato má pan farář pravdu, když se snaží o to, aby se to stalo zvykem. Tak tomu totiž bývalo ve staré církvi. Máme také zachováno mnoho slavnostních kázání, které biskupové při této příležitosti pronesli. Křest je první a základní svátost. Jenom pokřtěným se mohou udílet svátosti další. Ale co to vlastně svátosti jsou? V katechismu čteme, že je to viditelné znamení neviditelné milosti. Jde tu tedy o nějaký církevní obřad, na který se díváme, pozorujeme ho očima. Při křtu se lije voda na hlavu dítěte, je to tělesné omývání. Ale to samo by nebylo posvátným úkonem. Věříme, že se tu současně děje něco, co nevidíme: milost Boží omývá duši křtěného. Ve svátosti eucharistie vidíme, jak člověk jí chléb a pije víno. Je to pokrm, pokrm pak je k tomu, aby dával sílu tělu. Eucharistický chléb a proměněné víno neviditelně posiluje duši, dává jí vnitřní sílu k růstu života věčného. Při pomazání nemocných užíváme oleje. Ten se považuje za dobrý lék na tělesné rány. Svátost pomazání pak uzdravuje rány duše. Svátostné obřady tedy jsou viditelná znamení, ale je za nimi skryta skutečnost hlubší, neviditelná. V životě užíváme často různá znamení, ale nepřipisujeme jim velký význam. Vidíme např. u silniční křižovatky šipku, která označuje, že se musí jet doprava. Šipka je tedy jakoby zkrácené viditelné slovo, které říká šoferovi, kudy má jet. Ale sama šipka autem nepohne. Jízdu doprava musí obstarat řidič auta sám. Znamení jsou slova a slova sama nic nedělají. Platí to o všech slovech? O lidských slovech říkáme, že jsou slabá a neúčinná, jestli skutek utek. Ale to se nedá říci o slovech Božích. Na počátku Bůh řekl stvořitelské slovo, a povstal svět a všecka jeho krása. I Ježíš, Bohočlověk, uzdravoval nemocné a křísil mrtvé pouhým slovem. Origenes píše, že se setkáváme se silou Božího slova i při čtení Písma svatého. Srovnává recitování žalmů s četbou básníka Homéra. Pohanský básník k nám jenom mluví, žalmy také mluví, ale současně nás i nenápadně proměňují, protože to jsou slova Boží. Svátosti jsou znamení, slova Boží, která mají zvláštní neomylnou sílu: dělají to, co říkají, co znamenají. Tato síla svátostí byla předmětem diskuse na počátku reformace. Krajní protestantské mínění ji

popírá. Večeře Páně podobně jako katolická mše je znamením. To samo nás neposvětil, má však tu výhodu, že posílí naši víru a ta víra nás pak posvěcuje. Proto byli protestanti hned od počátku proti latinské liturgii, které lidé nerozumějí. Neposiluje víru a je proto neúčinná. Latinské mši se někdy posmívali, jakoby to bylo cosi kouzelnického. Dodnes kouzelníci v cirku říkají: „Hokus pokus“. Hned nato ukazují jakousi čarodějnou změnu. Dnes už víme, že ta slova jsou původem zkomolená latinská slova mešního proměňování: „Hoc est corpus meus - to je moje tělo.“ My ovšem věříme v sílu slov mešního proměňování i ostatních svátostných znamení. Odkud berou sílu? Musejí to být slova samého Krista, obřady, které mají původ u něho samého. Při eucharistii to výslovně nařídil. Při křtu se to znázorňuje symbolicky na ikonách Kristova křtu v Jordáně. Voda, která svou přirozenou váhou padá dolů a všechno strhuje do propasti, na ikoně má skutečně formu hrobu. Ale dotykem s Kristovým tělem teče nahoru, je povolána k tomu, aby i nás při křtu vznesla vzhůru ke spojení s nebem. Současně považujeme svátosti za předzvěst budoucího věku, který nastane při druhém příchodu Kristově, který posvětil celý svět tak, aby byl Bůh všechno ve všem. Je to i návrat do ráje. Vesmír byl totiž stvořen, aby nás povznášel vzhůru. Hříchem se znesvětil, strhuje nás dolů. Ale vykoupením se vrátí k původní dokonalosti. Kolik je svátostí? Tradice jich vypočítává sedm. Ale neoddělujeme je zásadně od ostatních modliteb a obřadů. Vždyť celá církev je jakoby svátost. Druhý vatikánský sněm ji tak definuje: mystérium a svátost. Je v církvi mnoho vnějšího, ale všechno se posvěcuje k tomu, aby nás vedlo k vnitřní jednotě v Duchu svatém.

Jsou ovšem dodnes někteří, kterým se ta vnějškovost nelíbí - kritizují ji jako jistý druh magičnosti. Čaroděj, jak říkají, udělá nějaká záhadná gesta, řekne tajemná slova, a něco se má stát. Tak prý se i modlitby a žehnání církve vyvinuly z prastarých magických formulí. Odpověď na tuto námitku je jednoduchá. Modlitba je opak magie. Magie předpokládá, že jistá slova a gesta mají moc sama v sobě: řeknou se, a už je tu výsledek. V modlitbě jsou naopak slova prostředkem k dialogu. Obracíme se k osobě Boha Otce, který nás slyší a od něho očekáváme pomoc. I svátosti jsou modlitba k Bohu. Jsme přesvědčeni, že nás vyslyší, protože se k němu obracíme skrze našeho Pána Ježíše Krista. Dialog je ovšem dvojstranný, slovo je opravdu slovem, když tu je i odpověď. Ve svátostném znamení k nám mluví Bůh, žádá však naši odpověď ve formě dobrovolného a vědomého přijetí, vnitřní dispozice, která je nutná k tomu, aby svátost působila.

Jak se ten dialog projeví při křtu? Skrze symbol vody a slova nás Bůh jakoby znovu stvořil, přijímá nás za syny, jak to ohlásil při křtu Ježíše v Jordáně. Naše odpověď k tomuto Božímu slovu je recitace modlitby Otče náš. Je to současně vstup do církve, Kristova mystického těla. Naše odpověď k tomu je vyznání bratrství se všemi ostatními lidmi, protože i ty Bůh povolává za syny. Jako symbol omývání nás křest očišťuje od hříchu. Naše odpověď k tomu je stále úsilí uchovat si čistotu duše i těla.

Některé svátosti se opakují, jako zpověď, eucharistie. Křest se naopak udílí jenom jednou. Je to svátost zrození života v Bohu. Dvakrát se nikdo nerodí. Ale z narození se roste a sílí. Když si tedy připomínáme křest, obnovujeme křestní slib a jsme si vědomi, že musíme růst a sílit v životě milosti, opakujeme Otče náš, protože nás přijal za syny.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (5. 1. 2025)

PUSTIMĚŘ: 3.200,-Kč; **DRYSICE:** 3.100,-Kč; **PODIVICE:** 1.500,-Kč; **TOPOLANY:** 1.650,-Kč
Pán Bůh odplat' vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

LITURGICKÉ TEXTY 2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 62,1-5

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Kvůli Siónu neumlknu, kvůli Jeruzalému neutichnu, dokud jeho spravedlnost nevzejde jak světlo, dokud se jeho spása nerozhoří jak pochoděň. Tu národy uvidí tvou spravedlnost a všichni králové tvou slávu. Obdaří tě novým jménem, které určí Hospodinova ústa. Budeš nádhernou korunou v Hospodinově ruce, královskou čelenkou v dlani svého Boha. Nebudeš se již nazývat „Opuštěná“ a tvá zem „Osamělá“. Tvým jménem bude „Mé zalíbení je v ní“ a jméno tvé země „V manželství daná“, neboť si v tobě zalíbil Hospodin a tvá země dostane muže. Jako se jinoch snoubí s pannou, tak se s tebou zasnoubí tvoji synové. Jako se raduje z nevěsty ženich, tak se tvůj Bůh zaraduje z tebe.

ŽALM 96

Zpívejte Hospodinu píseň novou, – zpívejte Hospodinu, všechny země! – Zpívejte Hospodinu, velebte jeho jméno! Rozhlašujte den ze dne jeho spásu! – Vypravujte mezi pohany o jeho slávě, – mezi všemi národy o jeho divcích. Vzdejte Hospodinu, rodiny národů, – vzdejte Hospodinu slávu a moc, – vzdejte Hospodinu slávu, hodnou jeho jména. V posvátném rouchu klaňte se Hospodinu! – Třeste se před ním, všechny země! – Hlásejte mezi pohany: – Hospodin kraluje, národy řídí podle práva.

2. ČTENÍ – 1KOR 12,4-11

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti, jinému zas tentýž Duch poskytuje poznání, jinému se opět dostává víry od téhož Ducha, jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat, jiný konat zázračné skutky, jiný promlouvat pod vlivem vnuknutí, jinému zase je dáno, aby dovedl rozeznávat, jakým duchem se co nese, jiný může mluvit rozličnými neznámými jazyky a jiný zase má dar, aby uměl vykládat, co tím jazykem bylo řečeno. To všechno působí jeden a týž Duch. On vhodně přiděluje každému zvlášť, jak chce.

EVANGELIUM – JAN 2,1-11

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byla svatba v galilejské Káně a byla tam Ježíšova matka. Na tu svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Došlo víno, a proto řekla matka Ježíšovi: „Už nemají víno.“ Ježíš jí odpověděl: „Co mi chceš, ženo? Ještě nepřišla má hodina.“ Jeho matka řekla služebníkům: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Stálo tam šest kamenných džbánů na vodu, určených k očišťování předepsanému u židů, a každý džbán byl na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte džbány vodou!“ Naplnili je až po okraj. A nařídil jim: „Teď naberte a doneste správci svatby!“ Donesli, a jakmile správce svatby okusil vodu proměněnou ve víno – nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří čerpali vodu, to věděli – zavolal si ženicha a řekl mu: „Každý člověk předkládá nejdříve dobré víno, a teprve až se hosté podnapíjí, víno horší; ale ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle.“ To byl v galilejské Káně počátek znamení, která Ježíš učinil; tím zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něj uvěřili.

Vánoční svátky s papežem Františkem

Obnovit naději v pustinách naší doby

HOMÍLIE PŘI PŮLNOČNÍ MŠI SVATÉ, 24. PROSINCE 2024

Anděl Páně zahalený světlem osvěcuje noc a zvěstuje pastýřům radostnou novinu: „Zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid: Dnes se vám v Davidově městě narodil Spasitel, Kristus Pán.“ (Lk 2,10-11). A uprostřed úžasu chudých a zpěvu andělů se nebesa otevírají zemi: Bůh se stal jedním z nás, aby nás připodobnil sobě, sestoupil mezi nás, aby nás pozvedl a přivedl zpět do Otcova objetí.

A to je, sestry a bratři, naše naděje. Bůh je Emanuel, je Bůh s námi. Nekonečně velký se stal malým, temnoty světa prozářilo božské světlo, sláva nebes se zjevila na zemi. A jak? V maličkosti Dítěte. A jestliže Bůh přichází, i když se naše srdce podobá chudým jeslím, pak můžeme říci: naděje není mrtvá, naděje je živá a navždy obklopuje náš život! Naděje nezklame.

Sestry a bratři, otevřením Svaté brány jsme zahájili nové jubileum: každý z nás může vstoupit do tajemství tohoto hlásání milosti. Je to noc, kdy se světu dokořán otevřely dveře naděje; je to noc, kdy Bůh každému říká: i pro tebe je naděje! Je tu naděje pro každého z

nás. Al nezapomínejte, sestry a bratři, že Bůh odpouští všechno a Bůh odpouští vždycky. Nezapomeňte na to. I toto je jeden ze způsobů, jak chápat naději v Hospodina.

Abychom tento dar přijali, jsme povoláni vydat se na cestu s bázní betlémských pastýřů. Evangelium říká, že když přijali andělovo zvěstování, „bez meškání se vydali na cestu“ (Lk 2,16). To je doporučení znovu objevit ztracenou naději, obnovit ji v sobě, zasít ji do pustin naší doby a našeho světa: bez meškání. A v této době je tolik pustošení. Mysleme na války, na děti postřílené kulomety, na bomby ve školách nebo nemocnicích. Neotálejme, nepolevujme v tempu, nýbrž se nechme strhnout dobrou zvěstí.

Bez otálení se vydejme vstříc Pánu, který se pro nás narodil, s lehkým a bdělým srdcem, připraveni na setkání, abychom dokázali naději promítnout do situací našeho života. A právě to je náš úkol: přivádět naději do různých životních situací. Protože křesťanská naděje není happy end, na který se pasivně čeká, není to happy end filmu: je to příslib Hospodina, který je třeba přijmout tady a teď, na této zemi, která trpí a sténá. Proto po nás požaduje, abychom neotáleli, abychom se neutápěli ve zvycích, abychom neulpívali na průměrnosti a lenosti; žádá po nás - jak by řekl svatý Augustin - abychom se pohoršovali nad věcmi, které jsou špatné, a měli odvahu je změnit; žádá po nás, abychom se stali poutníky hledajícími pravdu, snílky, kteří se nikdy neunaví, ženami a muži, kteří se nechají zneklidnit Božím snem, jímž je sen o novém světě, kde vládne mír a spravedlnost.

Učme se, učme se z příkladu pastýřů: naděje, která se rodí v tuto noc, nesnese lhostejnost usedlých a lenost těch, kdo se zabydleli ve svém pohodlí - a tolika z nás hrozí, že se zabydlíme ve svém pohodlí; naděje nepřipouští falešnou opatrnost těch, kdo se neangažují ze strachu, a vypočítavost těch, kdo myslí jen na sebe; naděje je neslučitelná s poklidným životem těch, kdo nepozvedají hlas proti zlu a proti nespravedlnostem, které se podepisují na kůži těch nejchudších. Naopak, křesťanská naděje nás sice vybízí k trpělivému čekání na to, až Království vzklíčí a vyrostе, ale zároveň od nás vyžaduje odvahu předjímat tento příslib již dnes, a to prostřednictvím naší odpovědnosti - a nejen naší odpovědnosti: našeho soucitu. A zde nám možná udělá dobře, když se sami sebe zeptáme na svůj vlastní soucit: Mám soucit? Soucítím? Zamysleme se nad tím.

Při pohledu na to, jak se často zabydlujeme v tomto světě a přizpůsobujeme se jeho mentalitě, se jeden dobrý kněz spisovatel o svatých Vánocích modlil takto: „Pane, prosím tě o trochu trápení, trochu neklidu, trochu výčitek. O Vánocích bych rád našel sám sebe nespokojeného. Spokojený, ale také nespokojený. Spokojený kvůli tomu, co děláš, a nespokojený kvůli tomu, že na to nereaguji. Pane, vezmi nám, prosím, náš falešný pokoj a dej dovnitř našich „jesliček“, vždy příliš plných, větvičku s trním. Vlož do našich duší touhu po něčem jiném“ (A. Pronzato, Vánoční nověna). Touhu po něčem jiném. Nestůjте na místě. Nezapomínejme, že stojatá voda je první, která se kazí.

Křesťanská naděje je právě tím „něčím jiným“, co nás žádá, abychom se „bez otálení“ pohnuli. Po nás, Pánových učednicích, se skutečně žádá, abychom v něm našli svou největší naději a pak ji bez prodlení nesli jako poutníci světla do temnoty světa.

Sestry, bratři, toto je Jubileum, toto je čas naděje! Vyzývá nás, abychom znovu objevili radost ze setkání s Hospodinem, vyzývá nás k duchovní obnově a zavazuje nás k proměně světa, aby se tento čas stal skutečně jubilejním: kéž se jím stane pro naši matku Zemi, znetvořenou logikou zisku; kéž se jím stane pro nejchudší země, zatížené nespravedlivými dluhy; kéž se jím stane pro všechny, kdo jsou vězni starého i nového otroctví.

A nám všem dar a závazek přinášet naději tam, kde byla ztracena: přinášet ji tam, kde je život zraněný, ve zrazených očekáváních, ve zlomených snech, v selháních, která lámou srdce; v únavě těch, kdo ji už nemohou unést, v hořké osamělosti těch, kdo se cítí poraženi, v utrpení, které vyprazdňuje duši; v dlouhých a prázdných dnech vězňů, v úzkých a studených místnostech chudých, na místech znesvěcených válkou a násilím. Tam máme přinášet naději, tam ji máme zasévat.

Jubileum se otevírá, aby se všem dostalo naděje, naděje evangelia, naděje lásky, naděje odpuštění.

A vraťme se k jesličkám, podívejme se na betlém, podívejme se na Boží něhu, která se projevuje ve tváři Dítěte Ježíše, a ptejme se sami sebe: „Je v našem srdci toto očekávání? Je v našem srdci tato naděje? [...] Rozjímáme o milující laskavosti Boha, který překonává naši nedůvěru a vítězí nad našimi obavami, a zároveň rozjímáme o velikosti naděje, která nás čeká. [...] Kéž tato vize naděje osvětluje naši každodenní cestu“ (C. M. Martini, Vánoční homilie, 1980).

Sestro, bratře, v tuto noc se právě pro vás otevírají „svaté dveře“ Božího srdce. Ježíš, Bůh s námi, se narodil pro tebe, pro mě, pro nás, pro každého muže a každou ženu. A víš, že s ním kvete radost, s ním se mění život a s ním naděje nezklame.

Umlčet zbraně a překonat rozdělení

URBI ET ORBI, 25. PROSINCE 2024

Drahé sestry a drazí bratři, krásné Vánoce!

Dnes v noci bylo znovuobnoveno tajemství, které nás nepřestává udivovat a dojímat: Panna Maria porodila Ježíše, Božího Syna, zavinula ho do plenek a uložila do jeslí. Tak ho našli betlémští pastýři plní radosti,

zatímco andělé zpívali: „Sláva Bohu a pokoj lidem“ (srov. Lk 2,6-14). Pokoj lidem!

Ano, tuto událost, která se stala před více než dvěma tisíci lety, znovu obnovuje Duch svatý, tentýž Duch lásky a života, který počal v Mariině lůně a z jejího lidského těla dal

vzniknout Ježíši. A tak se dnes, v porodních bolestech naší doby, znovu a opravdově vtělilo věčné Slovo spásy, které říká každému muži a každé ženě, říká celému světu: „Miluji tě, odpouštím ti, vrať se ke mně, dveře mého srdce jsou pro tebe otevřené!“.

Sestry, bratři, dveře Božího srdce jsou vždy otevřené, vraťme se k němu! Vraťme se k srdci, které nás miluje a odpouští nám! Nechme si od něj odpustit, usmířme se s ním! Bůh odpouští vždy! Bůh odpouští všechno! Dovolme mu, aby nám odpustil.

Toto je smysl Svaté brány Jubilea, kterou jsem včera večer otevřel zde u svatého Petra: představuje Ježíše, bránu spásy otevřenou pro všechny. Ježíš je dveřmi, které milosrdný Otec otevřel uprostřed světa, uprostřed dějin, abychom se k němu všichni mohli vrátit. Všichni jsme jako ztracené ovce a potřebujeme Pastýře a Bránu, abychom se mohli vrátit do Otcova domu. Ježíš je Pastýř, Ježíš je Brána.

Bratři, sestry, nebojte se! Dveře jsou otevřené, jsou dokořán! Není třeba ani klepat. Je otevřeno. Pojd'te! Smíříme se s Bohem, a pak se smíříme i sami se sebou a budeme schopni se smířit i mezi sebou, dokonce i s nepřáteli. Ano, Boží milosrdenství dokáže všechno, rozváže každý uzel, zboří každou zeď rozdělení, Boží milosrdenství rozpustí nenávist a ducha pomsty. Pojd'te! Ježíš je Brána pokoje.

Často se zastavujeme jen na prahu, nemáme odvalu ho překročit, protože je pro nás výzvou. Vstoupit těmito dveřmi vyžaduje obětavost udělat první krok, jen toto malé úsilí: udělat malý krok pro tak velkou věc - je třeba opustit spory a rozdělení a odevzdat se do otevřené náruče Dítěte, které je Knížetem pokoje. O těchto Vánocích, na začátku Jubilejního roku, vyzývám každého člověka, každý národ a každý lid, aby měl odvalu projít Bránou, aby se stal poutníkem naděje, aby umlčel zbraně a překonal rozdělení!

Ať zmlknou zbraně na zmučené Ukrajině! Ať se najde odvala otevřít dveře vyjednávání a krokům dialogu a setkání, aby bylo dosaženo spravedlivého a trvalého míru.

Nechť umlknou zbraně na Blízkém východě! S pohledem upřeným na kolébku Betléma obracím své myšlenky ke křesťanským komunitám v Palestině a v Izraeli, zejména ke komunitě v Gaze, kde je humanitární situace velmi vážná. Zastavte palbu, propust'te rukojmí a pomozte obyvatelstvu vyčerpanému hladem a válkou. V této velmi choulostivé době je mi blízká také křesťanská komunita v Libanonu, zejména na jihu, a komunita v Sýrii. Kéž se v celém konfliktu zmítaném regionu otevřou dveře dialogu a míru. A chci zde také vzpomenout libyjský lid a povzbudit ho, aby hledal řešení, která umožní národní usmíření.

Kéž narození Spasitele přinese čas naděje rodinám tisíců dětí, které umírají na epidemii spalniček v Demokratické republice Kongo, a také obyvatelům východní části této země a Burkiny Faso, Mali, Nigeru a Mosambiku. Humanitární krize, která je postihuje, je způsobena především ozbrojenými konflikty a metlou terorismu a je zhoršována ničivými účinky klimatických změn, které vedou ke ztrátám na životech a vysídlení milionů lidí. Myslím také na národy zemí Afrického rohu, kterým vyprošuji dary míru, svornosti a bratrství. Kéž Syn Nejvyššího podpoří úsilí mezinárodního společenství o usnadnění přístupu k humanitární pomoci pro civilní obyvatelstvo Súdánu a o zahájení nových jednání o příměří.

Kéž poselství Vánoc přinese útěchu obyvatelům Myanmaru, kteří kvůli pokračujícím ozbrojeným střetům trpí velkými nesnáze a jsou nuceni opouštět své domovy.

Kéž Dítě Ježíš inspiruje politické autority a všechny lidi dobré vůle na americkém kontinentu, aby se co nejdříve našla účinná řešení v oblasti pravdy a spravedlnosti, aby se podpořil sociální smír, zejména myslím na Haiti, pak ve Venezuele, Kolumbii a Nikaragui, a aby se zejména v tomto jubilejním roce vyvinulo úsilí o budování společného dobra a znovuobjevení důstojnosti každého člověka a překonání politických rozporů.

Kéž je Jubileum příležitostí k prolomení všech zdí rozdělení: ideologických, které tak často poznamenávají politický život, i fyzických, jako je rozdělení, které již padesát let postihuje ostrov Kypr a rozvrací jeho lidskou a sociální strukturu. Doufám, že se podaří nalézt vzájemně dohodnuté řešení, které ukončí rozdělení při plném respektování práv a důstojnosti všech kyperských komunit.

Ježíš, věčné Boží Slovo, které se stalo člověkem, je doširoka otevřenými dveřmi, jimiž jsme zváni projít, abychom znovu objevili smysl své existence a posvátnost veškerého života - každý život je posvátný - a obnovili základní hodnoty lidské rodiny. On nás očekává na prahu. Čeká na každého z nás, zejména na ty nejkřehčí: čeká na děti, na všechny děti, které trpí válkou a hladem; čeká na staré lidi, na naše předky, kteří jsou často nuceni žít v podmínkách osamělosti a opuštěnosti; čeká na ty, kteří ztratili domov nebo utíkají ze své vlasti ve snaze najít bezpečné útočiště; čeká na ty, kteří ztratili nebo nemohou najít práci; čeká na vězně, kteří navzdory všemu zůstávají Božími dětmi; čeká na ty, kteří jsou pronásledováni pro svou víru: a je jich mnoho.

V tento sváteční den nezapomeňme vyjádřit vděčnost těm, kdo mlčky a věrně konají dobro: mám na mysli rodiče, vychovatele a učitele, kteří mají velkou zodpovědnost za formování budoucích generací; myslím na zdravotníky, policisty, ty, kdo se věnují charitativním dílům, zejména na misionáře po celém světě, kteří přinášejí světlo a útěchu tolika lidem v nesnázích. Těm všem chceme říci: děkujeme!

Bratři a sestry, kéž je Jubileum příležitostí k odpuštění dluhů, zejména těch, které tíží nejchudší země. Každý je povolán k tomu, aby odpustil těm, kdo se proti němu provinili, protože Boží Syn, který se narodil v chladu a temnotě noci, odpouští všechny naše dluhy. Přišel, aby nás uzdravil a odpustil nám. Vydejme se mu vstříc jako poutníci naděje! Otevřme mu dveře svých srdcí, jako on otevřel dveře svého srdce nám.

Přeji vám všem požehnané Vánoce.

Srdce dokořán i v tíživých situacích

SVÁTEK SV. ŠTĚPÁNA, PRVOMUČEDNÍKA, 26. PROSINCE 2023

Papež poprvé otevřel Svatou bránu ve věznici – Rebibbia v Římě. Na závěr mše svaté někteří z vězňů a dozorců předali papeži dary, včetně miniaturní reprodukce Svaté brány, kterou vyrobili muži z věznice ze dřeva z lodí migrantů, a vězeňkyně mu věnovaly košík s olejem, sušenkami a keramikou.

Drahé sestry a bratři, dobré ráno a veselé Vánoce!

Dnes jsem zde chtěl otevřít Bránu dokořán. První jsem otevřel u svatého Petra, druhá je vaše. Je to krásné gesto otevřít bránu dokořán: otevřít bránu doširoka. Ale důležitější je to,

co to znamená: otevírat srdce. Mít otevřená srdce. A to je to, co dělá bratrství. Uzavřená srdce, tvrdá srdce, nám nepomáhají žít. Proto je milostí Jubilea otevírat a především otevírat srdce naději. Naděje nezklame (srov. Řím 5, 5), nikdy! Dobře se nad tím zamyslete. Ve špatných časech si člověk myslí, že všechno skončilo, že nic nemá řešení. Ale naděje nikdy nezklame.

Rád si představuji naději jako kotvu, která je na břehu a my tam stojíme s

lanem, v bezpečí, protože naše naděje je jako kotva na suché zemi (srov. Hebr 6, 17-20). Neztrácejte naději. Toto je poselství, které vám chci předat, nám všem. Nejprve mně. Všem. Neztrácejte naději. Naděje nikdy nezklame. Nikdy. Někdy je lano tvrdé a bolí nás z něj ruce... ale je třeba kráčet vpřed vždy s lanem v ruce, s pohledem na břeh, lano nás ukotvuje. Vždy je zde něco dobrého, vždy je zde něco, co nám pomáhá na cestě.

Lano v ruce a za druhé, okna otevřená dokořán, dveře otevřené dokořán. Zejména dveře srdce. Když je srdce zavřeno, stává se tvrdým jako kámen, zapomíná na něhu. I v těch nejtěžších situacích – každý z nás má své, lehčí, těžší, myslím na vás – vždy mějte otevřené srdce, srdce, to je to, co nás dělá bratry. Otevřete dveře srdce dokořán. Každý ví, jak to udělat. Každý ví, kde jsou dveře zavřené nebo pootevřené. Každý to ví.

Chtěl jsem vám říci dvě věci. Za prvé: lano v ruce s kotvou naděje. Za druhé: otevřete dveře srdce dokořán. Bránu jsme otevřeli doširoka, ale je to symbol dveří našeho srdce.

Přeji vám velké jubileum. Přeji vám hodně klidu, hodně klidu. A každý den se za vás modlím. Opravdu se modlím. Nejsou to jen prázdná slova. Myslím na vás a modlím se za vás. A vy se modlete za mě. Děkuji vám.

Umět žasnout nad Bohem, který nás provází

SVÁTEK SV. RODINY, 31. PROSINCE 2024

Drazí bratři a sestry, hezkou neděli!

Dnes slavíme Svatou rodinu z Nazareta. Evangelium vypráví o tom, jak se dvanáctiletý Ježíš na konci své každoroční pouti do Jeruzaléma ztratil Marii a Josefovi, kteří ho později našli v chrámu, jak se dohaduje s učiteli (srov. Lk 2,41-52). Evangelista Lukáš poodhaluje

rozpoložení Marie, která se Ježíše ptá: „Synu, proč jsi nám to udělal? Tvůj otec a já jsme tě v úzkosti hledali“ (v. 48). Ježíš jí odpovídá: „Proč jste mě hledali? Copak jste nevěděli, že se musím věnovat věcem svého Otce?“ (v. 49).

Je to zkušenost, řekl bych téměř běžná, rodiny, kde se střídají klidné chvíle s dramatickými. Zdá se, že jde o příběh rodinné krize, i krize současnosti, o obtížném dospívajícím a dvou rodičích, kteří mu nedokážou porozumět. Zastavme se a podívejme se na tuto rodinu. Víte, proč je nazaretská rodina vzorem? Protože je to rodina, která vede dialog, která si navzájem naslouchá, která mluví. Dialog je pro rodinu důležitým prvkem! Rodina, která nekomunikuje, nemůže být šťastnou rodinou.

Je krásné, když matka nezačne výčitkou, ale otázkou. Maria neobviňuje ani nesoudí, ale snaží se pochopit, jak přijmout tohoto syna, který je tak odlišný, prostřednictvím naslouchání. Navzdory této snaze evangelium říká, že Maria a Josef „nerozuměli tomu, co jim řekl“ (v. 50), což ukazuje, že v rodině je důležitější naslouchat než rozumět. Naslouchat znamená přikládat druhému důležitost, uznávat jeho právo na existenci a na vlastní myšlení. Děti to potřebují. Přemýšlejte dobře, vy rodiče. Naslouchejte svým dětem: potřebují to.

Výsadním časem pro dialog a naslouchání v rodině je doba jídla. Je dobré být spolu u stolu a povídat si. To může vyřešit mnoho problémů a především spojit generace: děti si povídají s rodiči, vnoučata s prarodiči... Nikdy nezůstávejte uzavření sami do sebe nebo, což je ještě horší, s hlavou skloněnou k mobilnímu telefonu. To nejde... nikdy, nikdy takto. Mluvte, naslouchejte si, to je dialog, který vám prospívá a díky němuž rostete!

Rodina Ježíše, Marie a Josefa je svatá. Přesto jsme viděli, že ani Ježíšovi rodiče ne vždy rozuměli. Můžeme se nad tím zamyslet a nedivme se, když se nám někdy v rodině stane, že si nerozumíme. Když se nám to stane, ptejte se sami sebe: naslouchali jsme si navzájem? Řešíme problémy tím, že si navzájem nasloucháme, nebo se uzavíráme do sebe v němotě, někdy v nelibosti, v pýše? Najdeme si čas na rozhovor? Co se dnes můžeme naučit od Svaté rodiny, je vzájemné naslouchání.

Svěřme se Panně Marii a prosme o dar naslouchání pro naše rodiny.

Čas díkůvzdání

PRVNÍ NEŠPORY SLAVNOSTI MATKY BOŽÍ PANNY MARIE A TE DEUM, 31. PROSINCE 2024

Je čas díkůvzdání a my máme radost z toho, že ho můžeme prožít oslavou svaté Matky Boží. Ona, která uchovává Ježíšovo tajemství ve svém srdci, učí i nás číst znamení doby ve světle tohoto tajemství.

Rok, který se chýlí ke konci, byl pro město Řím velmi rušný. Občané, poutníci, turisté a všichni, kdo tudy projíždějí, zažili typickou fázi předcházející jubileu, kdy se ve městě rozrůstají velká i malá staveniště. Dnešní večer je časem pro sapienciální reflexi, k zamyšlení nad tím, že všechna tato práce měla kromě své vlastní hodnoty také význam, který odpovídá vlastnímu povolání Říma, jeho univerzálnímu povolání. Ve světle Božího

slova, které jsme právě slyšeli, by se toto povolání dalo vyjádřit takto: Řím je povolán přijímat všechny, aby se všichni poznali jako Boží děti a vzájemní bratři a sestry.

Proto chceme v této chvíli pozvednout své díky Hospodinu za to, že nám dovolil pracovat, a to pracovat tak mnoho, a především za to, že nám dal, abychom tak činili s tímto velkým smyslem, s tímto širokým obzorem, jímž je naděje bratrství.

Motto Jubilea „Poutníci naděje“ je plné významů v závislosti na různých možných perspektivách, které jsou jako tolik „cest“ jedné pouti. A jednou z těchto velkých cest naděje, po nichž je třeba kráčet, je bratrství: je to cesta, kterou jsem předložil v encyklice *Fratelli tutti*. Ano, naděje světa spočívá v bratrství! A je hezké pomyslet na to, že naše město se v posledních měsících stalo staveništem pro tento účel, s tímto celkovým smyslem: připravuje se na přijetí mužů a žen z celého světa, katolíků i křesťanů jiných vyznání, věřících všech náboženství, hledačů pravdy, svobody, spravedlnosti a míru, všech poutníků naděje a bratrství.

Musíme si však položit otázku: má tato perspektiva opodstatnění? Je naděje na bratrské lidství jen řečnickým sloganem, nebo má základy „na skále“, na nichž můžeme vybudovat něco stabilního a trvalého?

Svatá Matka Boží nám dává odpověď tím, že nám ukazuje Ježíše. Nadějí na bratrský svět není ideologie, není to ekonomický systém, není to technologický pokrok. Nadějí bratrského světa je On, vtělený Syn, poslaný Otcem, abychom se všichni stali tím, čím jsme, tedy dětmi Otce, který je na nebesích, a tedy bratry a sestrami mezi sebou.

A tak, když vděčně obdivujeme výsledky práce vykonané ve městě - děkujeme mnoha a mnoha mužům a ženám, kteří ji vykonali, a děkujeme panu starostovi za toto dílo, které posouvá město kupředu -, uvědomujeme si, co je rozhodujícím staveništem, staveništem, které se týká každého z nás: toto staveniště je to, v němž každý den dovolím Bohu, aby ve mně změnil to, co není hodno toho, že jsme Boží děti - je třeba to změnit! Aby změnil to, co není lidské. Pak se každý den zavážu žít jako bratr a sestra svých bližních.

Kéž nám naše svatá Matka pomůže, abychom jako poutníci naděje společně kráčeli po cestě bratrství. Kéž nám Hospodin požehná, nám všem; kéž nám odpustí naše hříchy a dá nám sílu pokračovat v naší pouti i v nadcházejícím roce. Děkuji.

Poselství Svatého otce Františka k 58. Světovému dni míru

1. lednu 2025

Odpust' nám naše viny, daruj nám svůj pokoj!

I. Naslouchat volání ohroženého lidstva

1. Na úsvitu tohoto nového roku, který nám daroval náš nebeský Otec, jubilejního času zasvěceného naději, vyslovuji své nejupřímnější přání pokoje každé ženě a každému muži,

zvláště těm, kteří se cítí být sklíčení svým existenčním stavem, odsouzení svými vlastními chybami, zdrceni soudy druhých a nevidí už žádnou perspektivu svého života. Všem vám přeji naději a pokoj, neboť toto je Rok milosti, která přichází ze Srdce Vykupitelova!

2. V roce 2025 slaví katolická církev Jubileum, událost, která naplňuje srdce nadějí. Jubileum má svůj původ ve starověké židovské tradici, zapsané v knize Levitikus, kdy troubení na beraní roh (hebrejsky yobel) každých devětačtyřicet let ohlašovalo období milosti a osvobození pro všechnen lid. Toto slavnostní troubení se mělo v ideálním případě ozývat po celém světě, aby byla znovu nastolena Boží spravedlnost v různých oblastech života: v užívání půdy, ve vlastnictví majetku, ve vztahu k bližnímu, zejména k nejchudším a těm, kteří upadli v nemilost. Troubení na roh připomínalo všem lidem, bohatým i chudým, že žádný člověk nepřichází na svět, aby byl utlačován: jsme bratři a sestry, děti téhož Otce, zrozené ke svobodě podle vůle Hospodinovy.

3. Jubileum je i dnes událostí, která nás vybízí k tomu, abychom usilovali o Boží osvobozující spravedlnost na celé zemi. Místo zvuku rohu bychom na začátku tohoto Roku milosti chtěli naslouchat „zoufalému volání o pomoc“, které se podobně jako hlas krve spravedlivého Ábela ozývá z mnoha koutů země a kterému Bůh nepřestává naslouchat. My se zase cítíme být povoláni být hlasem tolika situací vykořisťování země a útlaku bližních. Takové nespravedlnosti na sebe někdy berou podobu toho, co svatý Jan Pavel II. nazval „strukturálním hříchem“, protože nejsou způsobeny pouze nepravostí několika osob, ale takřikajíc zakořenily se a jsou založeny na všeobecné spoluvinně.

4. Každý z nás se musí cítit být nějakým způsobem odpovědný za devastaci, které je vystaven náš společný domov, počínaje těmi činy, které, byť jen nepřímo, podněcují konflikty trápicí lidstvo. Systémové problémy, odlišné, ale vzájemně propojené, které postihují naši planetu, se tak podněcují a prolínají. Mám na mysli zejména nerovnosti všeho druhu, nelidské zacházení s migranty, zhoršování životního prostředí, zmatek zaviněný dezinformacemi, odmítání jakéhokoli dialogu a nápadné financování vojenského průmyslu. To vše jsou faktory skutečného ohrožení existence celého lidstva. Na začátku letošního roku proto chceme naslouchat tomuto volání lidstva, abychom se cítili povoláni, my všichni, společně a osobně, rozbít řetězy nespravedlnosti, abychom hlásali Boží spravedlnost. Řada jednotlivých dobrých činů nebude stačit. Místo toho jsou zapotřebí kulturní a strukturální změny, aby mohlo dojít i ke změnám trvalým.

II. Kulturní změna: všichni jsme dlužníci

5. Jubilejní rok nás vybízí k několika změnám, které by řešily současný stav nespravedlnosti a nerovnosti, a připomíná nám, že statky země nejsou určeny jen pro několik privilegovaných, ale pro všechny. Možná bude užitečné připomenout si, co napsal svatý Basil z Cesareje: „Ale jaké věci, řekni mi, jsou tvé? Odkud je máš, abys je mohl zahrnout do svého života? [...] Nevyšel jsi snad z lůna své matky zcela nahý? Nevrátíš se snad opět nahý na zem? Odkud pochází to, co máš nyní? Kdybys řekl, že to k tobě přišlo náhodou, popřel bys Boha, neuznal bys Stvořitele a nebyl bys vděčný Dárci“.

Když vděčnost selhává, člověk už Boží dary neuznává. Ve svém nekonečném milosrdenství však Pán neopouští lidi, kteří se proti němu prohřešili: naopak, dar života potvrzuje odpuštěním a spásou, kterou všem nabízí skrze Ježíše Krista. Proto nás Ježíš, když nás učí modlitbě „Otče náš“, vyzývá, abychom prosili: „Odpusť nám naše viny“.

6. Pokud člověk ignoruje své vlastní pouto s Otcem, začíná se trápit myšlenkou, že vztahy s druhými se mohou řídit logikou vykořisťování, kdy si nejsilnější nárokují právo převahy nad nejslabšími. Stejně jako elity v Ježíšově době, které profitovaly z utrpení nejchudších, tak i dnes v propojeném globálním světě vytváří mezinárodní systém – pokud není živěn logikou solidarity a vědomím vzájemné závislosti – tento systém vytváří nespravedlnosti, prohlubované korupcí, a ty jsou pastí pro chudé země. Logika vykořisťování dlužníka také výstižně popisuje současnou „dluhovou krizi“, která postihuje řadu zemí, zejména na globálním Jihu.

7. Neunaví mne opakovat, že zahraniční dluh se stal nástrojem kontroly, jehož prostřednictvím některé vlády a soukromé finanční instituce v nejbohatších zemích bez skrupulí nevybíravě vykořisťují lidské a přírodní zdroje nejchudších zemí, aby uspokojily požadavky svých vlastních trhů. K tomu je třeba připočíst skutečnost, že řada obyvatel, již tak zatížených mezinárodním dluhem, je nucena nést také břemeno ekologického dluhu vyspělejších zemí. Ekologický dluh a zahraniční dluh jsou dvě strany téže mince, této logiky vykořisťování, která vrcholí v dluhové krizi. V tomto Jubilejním roce vyzývám mezinárodní společenství, aby podniklo kroky k odpuštění zahraničních dluhů a uznalo existenci ekologického dluhu mezi Severem a Jihem. Je to výzva nejen k solidaritě, ale především ke spravedlnosti.

8. Kulturní a strukturální změny k překonání této krize nastanou, až konečně uznáme, že jsme všichni děti Otce, a před ním vyznáme, že jsme všichni dlužníky, ale také se všichni navzájem potřebujeme, podle logiky sdílené a diverzifikované odpovědnosti. Budeme schopni „jednou provždy objevit, že se navzájem potřebujeme a dlužíme si“.

III. Cesta naděje: tři možné kroky

9. Dovolíme-li svá srdce zasáhnout těmito nezbytnými změnami, může nám Jubilejní rok milosti znovu otevřít cestu naděje pro každého z nás. Naděje pramení ze zkušenosti s Božím milosrdenstvím, které je vždy neomezené.

Bůh, který nikomu nic nedluží, nepřestává všechny lidi bez ustání obdarovávat milostí a milosrdenstvím. Izák z Ninive, východní církevní otec ze 7. století, napsal: „Tvá láska je větší než mé dluhy. Malé jsou mořské vlny ve srovnání s počtem mých hříchů, ale když zvážím své hříchy, ve srovnání s tvou láskou zmizí jako nic“. Bůh nevypočítává zlo spáchané člověkem, ale je nesmírně „bohatý na milosrdenství pro velikou lásku, kterou si nás zamiloval“, jak čteme v listu Efezanům. Zároveň slyší volání chudých a volání země. Stačí, když se na začátku tohoto roku na chvíli zastavíme a zamyslíme se nad milostí, s níž pokaždé odpouští naše hříchy a odpouští všechny naše dluhy, takže naše srdce zaplavují naděje a pokoj.

Ježíš proto v modlitbě Otčenáš uvádí velmi náročný výrok „jako i my odpouštíme našim viníkům“ poté, co jsme Otce požádali o odpuštění našich vin. Aby člověk mohl odpustit vinu - dluh druhým a dát jim naději, musí být jeho vlastní život naplněn stejnou nadějí, která pochází z Božího milosrdenství. Naděje překypuje štědrostí, postrádá vypočítavost, nepočítá s kapsami dlužníků, nezajímá se o vlastní zisk, ale má na mysli jediný cíl: pozvednout ty, kdo padli, obvázat zlomené srdce, osvobodit ode všech forem otroctví.

Rád bych proto na začátku tohoto Roku milosrdenství navrhl tři kroky, které mohou vrátit důstojnost do života celých skupin obyvatel vrátit je na cestu naděje, aby se podařilo

překonat dluhovou krizi a aby se všichni mohli znovu považovat za dlužníky, jimž je odpuštěno.

Především navazují na výzvu svatého Jana Pavla II. u příležitosti Jubilea roku 2000, abychom mysleli na „podstatné snížení, ne-li přímo odpuštění mezinárodních dluhů, které těžce doléhají na osud mnoha národů“. Při uznání ekologického dluhu by se bohatší země měly cítit být povolány udělat vše pro to, aby odpustily dluhy těm zemím, které nejsou schopny splatit to, co dluží. Jistě, aby se nejednalo o ojedinělý akt dobročinnosti, který by pak hrozil opětovným spuštěním začarovaného kruhu financování a zadlužení, potřebujeme současně rozvoj nové finanční architektury, která by vedla k vytvoření globální finanční charty, založené na solidaritě a harmonii mezi národy.

Dále vyzývám k pevnému odhodlání podporovat úctu k důstojnosti lidského života, od početí až po přirozenou smrt, aby každý člověk mohl milovat svůj život a hledět do budoucnosti s nadějí a touhou po rozvoji a štěstí pro sebe i své děti. Bez životní naděje se totiž v srdcích mladých lidí těžko rodí touha vytvářet další životy. Zejména zde bych chtěl znovu vyzvat ke konkrétnímu gestu, které může podpořit kulturu života. Mám na mysli zrušení trestu smrti ve všech zemích. Toto opatření totiž kromě toho, že ohrožuje nedotknutelnost života, likviduje veškerou lidskou naději na odpuštění a obnovu.

Dovoluji si také vznést další výzvu, připomínající svatého Pavla VI. a Benedikta XVI., pro mladé generace v této době poznamenané válkami: použijme alespoň pevně stanovené procento peněz vydávaných na zbrojení na založení Světového fondu, který by definitivně odstranil hlad a usnadnil vzdělávací aktivity v nejchudších zemích zaměřené na podporu udržitelného rozvoje, boj proti klimatickým změnám. Měli bychom se snažit odstranit jakoukoli záminku, která by mohla vést mladé lidi k tomu, aby si svou budoucnost představovali bez naděje nebo jako očekávání pomsty za krev svých blízkých. Budoucnost je darem k překonání chyb minulosti, k budování nových cest míru.

IV. Cíl míru

12. Ti, kdo se prostřednictvím naznačených gest vydají na cestu naděje, budou moci vidět vytoužený cíl míru stále blíže. Žalmista nás v tomto příslibu utvrzuje: až se „lásky a pravda setkají, spravedlnost a pokoj se políbí“. Když se zbavím zbraně zásluh a vrátím sestře nebo bratrovi cestu naděje, přispěji k obnovení Boží spravedlnosti na této zemi a budu s tímto člověkem kráčet k cíli míru. Jak řekl svatý Jan XXIII., pravý mír může vzejít pouze ze srdce odzbrojeného od úzkosti a od strachu z války.

13. Kéž je rok 2025 rokem, v němž roste mír! Ten pravý a trvalý mír, který se nezastaví u hádek o smlouvy nebo tabulek lidských kompromisů. Hledejme pravý mír, který Bůh daruje srdci, které je odzbrojené: srdci, které se nesnaží vypočítávat, co je moje a co tvoje; srdci, které rozpouští sobectví v připravenosti natáhnout ruku k druhým; srdci, které neváhá uznat, že je dlužníkem Boha, a proto je připraveno odpustit dluhy, které utlačují bližního; srdci, které překonává skličenosť ohledně budoucnosti nadějí, že každý člověk je zdrojem dobra pro tento svět.

14. Odzbrojení srdce je gestem, které se týká všech, od prvního po poslední, od malých po velké, od bohatých po chudé. Někdy stačí něco tak prostého jako „úsměv, gesto přátelství, bratrský pohled, upřímné naslouchání, bezplatná služba“. Těmito malými a zároveň velkými gesty se přibližujeme k cíli míru a dostaneme se tam tím rychleji, čím

více na cestě po boku našich znovuobjevených bratří a sester zjistíme, že jsme se již změnili oproti tomu, jak jsme začali. Mír totiž nepřichází pouze s koncem války, ale se začátkem nového světa, světa, v němž objevujeme sami sebe jiné, jednodušší a bratrštější, než jsme si představovali.

15. Dej nám svůj mír, Pane! To je modlitba, kterou vznáším k Bohu, když posílám své novoroční pozdravy hlavám států a vlád, šéfům mezinárodních organizací, představitelům různých náboženství, každému člověku dobré vůle.

Odpusť nám naše viny, Pane,
jako i my odpouštíme našim viníkům,
a v tomto kruhu odpuštění nám dopřej svůj mír,
ten pokoj, který můžeš dát jen Ty:
těm, kteří nechají svá srdce odzbrojit,
těm, kdo s nadějí chtějí odpustit dluhy bratřím,
těm, kdo bez obav vyznávají, že jsou Tvými dlužníky,
těm, kteří nezůstávají hluší k voláním nejchudších.
Amen.

Ve Vatikánu dne 8. prosince 2024

Franciscus

Navrátit důstojnost zraněnému životu pro budování civilizace míru

HOMÍLIE O SLAVNOSTI MATKY BOŽÍ, PANNY MARIE, 1. LEDNA 2025

Na začátku nového roku, který Hospodin dopřává našemu životu, je dobré pozvednout pohled svého srdce k Marii. Ona nás totiž jako matka posílá zpět do našeho vztahu s jejím Synem: přivádí nás zpět k Ježíši, mluví k nám o Ježíši, vede nás k Ježíši. Slavnost Nejsvětější Matky Boží nás tedy znovu ponořuje do tajemství Vánoc: Bůh se stal jedním z nás v Mariině lůně a my, kteří jsme otevřeli Svatou bránu, abychom zahájili Jubileum, si dnes připomínáme, že „Maria je proto dveřmi, kterými Kristus vstoupil do tohoto světa“ (sv. Ambrož, Epištola 42, 4: PL, VII).

Apoštol Pavel shrnuje toto tajemství konstatováním, že „Bůh poslal svého Syna narozeného z ženy“ (Gal 4,4). Tato slova - „narozený z ženy“ - dnes znějí v našich srdcích a připomínají nám, že Ježíš, náš Spasitel, se stal tělem a zjevuje se v křehkosti těla.

Narodil se z ženy. Tento výraz nás především přivádí zpět k Vánocům: Slovo se stalo tělem. Apoštol Pavel upřesňuje, že se narodil z ženy, téměř cítí potřebu nám připomenout,

že Bůh se stal skutečně člověkem skrze lidské lůno. Existuje pokušení, které dnes tolik lidí fascinuje, ale které může svádět i mnoho křesťanů: představovat si nebo vyrábět „abstraktního“ Boha, spojeného s nejasnou náboženskou představou, s nějakou pomíjivou hezkou emocí. Místo toho je konkrétní, je lidský: narodil se ze ženy, má tvář a jméno a volá nás, abychom s ním navázali vztah. Ježíš Kristus, náš Spasitel, se narodil z ženy; má tělo a krev; pochází z lůna Otce, ale vtělil se do lůna Panny Marie; přišel z nejvyššího nebe, ale přebývá v hlubinách země; je Syn Boží, ale stal se Synem člověka. On, obraz všemohoucího Boha, přišel ve slabosti, a přestože byl bez vady, „Bůh ho pro nás učinil hříchem“ (2 Kor 5,21). Narodil se z ženy a je jedním z nás. Je jedním z nás. Právě proto nás může zachránit.

Narodil se z ženy. Tento výraz k nám také promlouvá o Kristově lidství, aby nám řekl, že se zjevuje v křehkosti těla. Jestliže sestoupil do lůna ženy a narodil se jako všichni tvorové, zde se ukazuje v křehkosti dítěte. Proto pastýři, kteří se šli podívat na vlastní oči, co jim anděl zvěstoval, nenašli mimořádná znamení ani velkolepé projevy, ale „našli Marii, Josefa a dítě ležící v jeslích“ (Lk 2,16). Našli bezmocné, křehké dítě, které potřebovalo matčinu péči, potřebovalo pleny a mléko, potřebovalo pohlazení a lásku. Svatý Ludvík Maria Grignon de Montfort říká, že božská Moudrost „se nechtěla, ač mohla, darovat lidem přímo, ale raději se darovala prostřednictvím Panny Marie. Nechtěla také přijít na svět ve věku dokonalého člověka, nezávislého na ostatních, ale jako chudé malé dítě, které potřebuje péči a výživu své Matky“ (Pojednání o pravé úctě k Panně Marii, 139). A tak v celém Ježíšově životě můžeme vidět tuto Boží volbu, volbu malosti a skrytosti; nikdy nepodlehne svodům božské moci, aby konal velká znamení a vnucoval se druhým, jak navrhoval ďábel, ale zjevuje Boží lásku v kráse svého lidství, přebývá mezi námi, sdílí obyčejný život složený z práce a snů, projevuje soucit s utrpením těla i ducha, otevírá oči slepým a občerstvuje ztracená srdce. Soucit... Tři Boží postoje jsou milosrdenství, blízkost a soucit. Bůh se stává blízkým, milosrdným a soucitným. Nezapomínejme na to. Ježíš nám ukazuje Boha skrze své křehké lidství, péči o křehké.

Sestry a bratři, je krásné pomyslet na to, že Maria, dívka z Nazareta, nás vždy vede zpět k tajemství svého Syna, Ježíše. Připomíná nám, že Ježíš přichází v těle, a proto privilegovaným místem, kde se s ním můžeme setkat, je především náš život, naše křehké lidství, lidství těch, kteří nás denně míjejí. A tím, že ji vzýváme jako Matku Boží, potvrzujeme, že Kristus byl zrozen z Otce, ale narodil se skutečně z lůna ženy. Prohlašujeme, že On je Pán; je Pánem času, ale svou láskyplnou přítomností obývá i tento náš čas, dokonce i tento nový rok. Vyznáváme, že On je Spasitel světa, ale můžeme se s ním setkat a musíme ho hledat ve tváři každého člověka. A jestliže on, který je Synem, se učinil malým, aby se nechal vzít do náruče matky, aby se o něj starala a pečovala o něj, pak to znamená, že i dnes přichází ve všech, kteří potřebují stejnou péči: v každé sestře a bratrovi, které potkáváme a kteří potřebují pozornost, naslouchání, laskavost.

Tento nový rok, který se otevírá, svěťme Marii, Matce Boží, abychom se i my naučili jako ona nacházet Boží velikost v malosti života; abychom se naučili pečovat o každého tvora zrozeného z ženy a především chránit vzácný dar, kterým je život, jako to dělá Maria: život v lůně, život dětí, život trpících, život chudých, život starých, osamělých, umírajících. A dnes, ve Světový den míru, je právě toto pozvání, které tryská z Mariina mateřského srdce, k němuž jsme všichni povoláni: jsme povoláni pečovat o život, starat se o zraněný život - tolik zraněný život, tolik -, obnovit důstojnost života každého „zrozeného ze ženy“, je základním východiskem pro budování civilizace míru. Proto „žádám o pevné

odhodlání podporovat úctu k důstojnosti lidského života od početí až po přirozenou smrt, aby každý člověk mohl milovat svůj život a s nadějí hledět do budoucnosti“ (Poselství k LVIII. světovému dni míru, 1. ledna 2025).

Maria, Matka Boží a naše Matka, na nás čeká přímo v jesličkách. Ukazuje nám, stejně jako pastýřům, Boha, který nás vždy překvapuje, který nepřichází v nádheře nebes, ale v malosti jeslí. Svěřme jí tento nový jubilejní rok, předejme jí otázky, starosti, utrpení, radosti a vše, co nosíme v srdci. Ona je matka. Svěřme jí celý svět, aby se znovu zrodila naděje, aby konečně vzklíčil mír pro všechny národy země.

Historie vypráví, že když v Efezu vstoupili do kostela biskupové, věřící lid s holemi v rukou křičel: „Matka Boží!“. A jistě ty hole byly příslibem toho, co se stane, pokud dogma „Matka Boží“ nevyhlásí. Dnes nemáme hole, ale ano, dětské srdce, hlas. Proto všichni společně vzývejme svatou Matku Boží.

Odpuštění dluhu jako cesta míru

ANGELUS O SLAVNOSTI MATKY BOŽÍ PANNY MARIE, 1. LEDNA 2025

Draží bratři a sestry, šťastný nový rok!

Překvapení a radost z Vánoc pokračuje v evangeliu dnešní liturgie (Lk 2,16-21), které vypráví o příchodu pastýřů k betlémské jeskyni. Po andělském zvěstování „se bez meškání vydali na cestu a našli Marii, Josefa a dítě ležící v jeslích“ (v. 16). Toto setkání naplňuje všechny úžasem, protože pastýři „oznámili, co jim bylo o dítěti řečeno“ (v. 17): novorozenec je „spasitel“, novorozenec je „Kristus, Pán“ (v. 11)!

Zamysleme se nad tím, co pastýři v Betlémě viděli, tedy nad dítětem, a také nad tím, co neviděli, tedy nad srdcem Marie, která všechny tyto skutečnosti uchovávala a přemýšlela o nich (srov. v. 19).

Především dítě Ježíš: toto hebrejské jméno znamená „Bůh zachraňuje“, a právě to bude dělat. Pán totiž přišel na svět, aby nám daroval svůj vlastní život. Zamysleme se nad tím: všichni lidé jsou děti, ale nikdo z nás si nevybral, že se narodí. Místo toho se Bůh rozhodl narodit se pro nás. Bůh se rozhodl. Ježíš je zjevením jeho věčné lásky a přináší světu pokoj.

Novorozenému Mesiáši, který zjevuje Otcovo milosrdenství, odpovídá srdce Marie, panenské Matky. Toto srdce je ucho, které uslyšelo archandělovo zvěstování; toto srdce je ruka nevěsty podaná Josefovi; toto srdce je náruč, která objala Alžbětu v jejím stáří. V srdci Marie, naší matky, bije naděje; bije naděje na vykoupení a spásu pro každé stvoření.

Matky ... Matky vždy pečují o své děti. Dnes, v tento první den roku zasvěcený míru, mysleme na všechny matky, které se ve svých srdcích radují, i na všechny matky, jejichž srdce jsou plná smutku, protože jim jejich děti vzalo buď násilí, pýcha, nebo nenávisť. Jak krásný je mír! A jak nelidská je válka, která láme srdce matek!

Ve světle těchto úvah se každý z nás může sám sebe zeptat: Umím zůstat v tichu a rozjímat o Ježíšově narození? A snažím se uchovávat ve svém srdci tento advent, jeho

poselství dobra a spásy? A jak mohu tak velký dar opětovat svobodným gestem pokoje, odpuštění, smíření? Každý z nás si najde něco, co může udělat. A to přinese dobro.

Kéž nás Maria, svatá Matka Boží, naučí uchovávat radost z evangelia v našich srdcích a vydávat o ní svědectví ve světě.

Po modlitbě Anděl Páně:

„Bůh je první, kdo odpouští dluhy, jak vždy prosíme v modlitbě 'Otče náš'. A Jubileum požádá, abychom toto odpuštění převedli do sociální roviny, aby žádný jednotlivec, rodina nebo národ nebyl drcen dluhy. Vyzývám představitele národů s křesťanskou tradicí, aby šli příkladem a zrušili nebo výrazně snížili dluhy nejchudších zemí.“

Hvězda – jasná, viditelná a ukazující cestu

HOMÍLIE O SLAVNOSTI ZJEVENÍ PÁNĚ, 6. LEDNA 2025

„Viděli jsme, jak se objevila jeho hvězda, a přišli jsme se mu poklonit“ (Mt 2,2): toto svědectví vydávají mudrci obyvatelům Jeruzaléma, když jim oznamují, že se narodil židovský král.

Mudrci dosvědčují, že se vydali na cestu a změnili svůj život, protože na nebi spatřili nové světlo. Nad tímto obrazem se tedy můžeme pozastavit, když slavíme Zjevení Páně v Jubilejním roce naděje; rád bych zdůraznil tři vlastnosti hvězdy, o níž k nám hovoří evangelista Matouš: hvězda je jasná, hvězda je viditelná pro všechny a hvězda ukazuje cestu. Jasná, viditelná pro všechny a ukazuje cestu.

Především je hvězda jasná. Mnozí vládci v Ježíšově době si nechávali přezdívat „hvězdy“, protože se cítili důležití, mocní a slavní. Nebylo to však jejich světlo - žádného z nich -, které mudrcům zjevilo zázrak Vánoc. Jejich lesk, umělý a chladný, výsledek kalkulací a mocenských her, nebyl schopen reagovat na potřebu novosti a naděje těchto hledajících lidí. Místo toho tak učinil jiný druh světla, symbolizovaný hvězdou, která osvětluje a zahřívá tím, že hoří a nechává se stravovat. Hvězda k nám promlouvá o jediném světle, které může každému ukázat cestu ke spásě a ke štěstí: o světle lásky. To je jediné světlo, které nás učiní šťastnými.

Především láska Boha, který se stal člověkem a daroval se nám tím, že obětoval svůj život. A pak, na základě rozjímání, ta, kterou jsme i my povoláni vydávat se jeden za druhého a stát se s jeho pomocí vzájemným znamením naděje i v temných nocích života. Můžeme o tom přemýšlet: Svítíme nadějí? Jsme schopni dávat naději druhým světlem své víry?

Stejně jako hvězda svým svitem vedla mudrce do Betléma, tak i my můžeme svou láskou přivádět lidi, které potkáváme, k Ježíši a dávat jim poznat v Božím Synu, který se stal člověkem, krásu Otcovy tváře (srov. Iz 60,2) a jeho způsob lásky, tvořený blízkostí, soucitem a něhou. Nikdy na to nezapomínejme: Bůh je blízký, soucitný a laskavý. Taková je láska: blízkost, soucit a laskavost. A můžeme to dokázat bez potřeby mimořádných nástrojů a důmyslných prostředků, tak, že naše srdce budou zářit; zářit ve víře, naše pohledy budou velkoryse vstřícné a naše gesta a slova budou plná laskavosti a lidskosti.

Proto, když pozorujeme mudrce, kteří s očima upřenými k nebi hledají hvězdu, prosme Hospodina, abychom byli jeden pro druhého světlem, které vede k setkání s ním (srov. Mt 5,14-16). Je škoda, když člověk není světlem pro ostatní.

A tak se dostáváme k druhé charakteristice hvězdy: je viditelná pro všechny. Mudrci se neřídí indiciemi nějakého tajného kódu, ale následují hvězdu, kterou vidí zářit na nebeské klenbě. A všimnou si jí; ostatní, jako Herodes a zákoníci, si její přítomnosti ani nevšimnou. Hvězda je však stále tam, přístupná každému, kdo vzhledne k nebi a hledá znamení naděje. Jsem já znamením naděje pro druhé?

To je důležité poselství: Bůh se nezjevuje výlučným kruhům nebo několika privilegovaným, Bůh nabízí svou blízkost a vedení každému, kdo ho hledá s upřímným srdcem (srov. Ž145,18). Ve skutečnosti často předjímá naše vlastní otázky a přichází nás hledat ještě dříve, než se ho zeptáme (srov. Ř 10,20; Iz 65,1). A právě proto v jesličkách zobrazujeme mudrce s charakteristikami, které zahrnují všechny věkové kategorie a rasy - mladého člověka, dospělého, staršího člověka, se somatickými rysy různých národů země -, abychom si připomněli, že Bůh hledá každého a vždy. Bůh hledá každého. Každého.

A jak dobře nám dělá, když o tom rozjímáme dnes, v době, kdy se zdá, že lidé a národy, ačkoli jsou vybaveni stále mocnějšími komunikačními prostředky, jsou stále méně ochotni si navzájem rozumět a přijímat se a vycházet si vstříc v jejich rozmanitosti!

Hvězda, která na nebi nabízí své světlo všem, nám připomíná, že Boží Syn přišel na svět, aby se setkal s každým mužem a ženou na zemi, ať už patří ke kterékoli etnické skupině, jazyku nebo národu (srov. Sk10,34-35; Zj 5,9), a že stejné univerzální poslání svěruje i nám (srov. Iz 60,3). To znamená, že nás vyzývá, abychom eliminovali všechny formy selekce, marginalizace a odmítání lidí a abychom v sobě i v prostředí, v němž žijeme, podporovali silnou kulturu přijetí, v níž je přednost dáována otevřenému prostoru spíše než závorám strachu a odmítání; otevřenému prostoru setkávání, integrace a sdílení; bezpečnému místu, kde každý může najít teplo a útočiště.

Proto je hvězda na obloze: ne proto, aby zůstala vzdálená a nedosažitelná, ale naopak proto, aby její světlo bylo viditelné pro všechny, aby dosáhlo do každého domova a překonalo každou bariéru a přineslo naději do nejvzdálenějších a nejzapomenutějších koutů planety. Je na nebi, aby svým velkorysým světlem všem sdělovala, že Bůh se nikomu neodpírá a na nikoho nezapomíná (srov. Iz 49,15). A proč? Protože je Otcem, jehož největší radostí je vidět své děti přicházet domů, sjednocené, ze všech koutů světa (srov. Iz 60,4), jeho radostí je vidět je stavět mosty, čistit cesty, hledat ztracené a nést na

ramenou ty, kdo mají potíže s chůzí, aby nikdo nebyl vynechán a všichni měli podíl na slávě jeho domu.

Hvězda k nám promlouvá o Božím snu: aby celé lidstvo v bohatství svých rozdílů vytvořilo jednu rodinu a žilo společně v blahobytu a pokoji (srov. Iz 2,2-5).

A to nás přivádí k poslední charakteristice hvězdy: ukazuje cestu. I to je podnět k zamyšlení, zvláště v kontextu Svatého roku, který slavíme a v němž je jedním z charakteristických gest pouť.

Světlo hvězdy nás vybízí k vnitřní cestě, která, jak napsal Jan Pavel II, osvobozuje naše srdce od všeho, co není láska, abychom se „plně setkali s Kristem, vyznali v něj svou víru a přijali hojnost jeho milosrdenství“ (Dopis všem, kteří budou ve víře slavit Velké jubileum, 29. června 1999, 12).

Společné putování „je typické pro ty, kdo hledají smysl života“ (srov. bulu Spes non confundit, 5). A my při pohledu na hvězdu můžeme také obnovit svůj závazek být ženami a muži „cesty“, jak byli křesťané nazýváni v prvních dnech církve (srov. Sk 9,2 a ns.).

Kéž nás tak Kristus učiní světly, která na něj ukazují, jako je Maria, velkorysými v darování sebe sama, otevřenými v přijímání a pokornými ve společném putování, abychom se s ním mohli setkat, poznat ho a uctívat ho a odejít od něj obnoveni a přinášet světu světlo jeho lásky.

Po vzoru mudrců poznat blízkost Ježíše

ANGELUS O SLAVNOSTI ZJEVENÍ PÁNĚ, 6. LEDNA 2025

Draží bratři a sestry, šťastný svátek Zjevení Páně!

Církev dnes slaví zjevení Ježíše a evangelium se zaměřuje na mudrce, kteří na konci dlouhé cesty dorazili do Jeruzaléma, aby se poklonili Ježíši.

Když budeme pozorní, zjistíme něco trochu zvláštního: zatímco mudrci z daleka přicházejí, aby našli Ježíše, ti, kteří byli blízko, se k betlémské jeskyni nepohnou ani o krok. Mudrci, přitahováni a vedeni hvězdou, čelí obrovským výdajům, dávají k dispozici svůj čas a podstupují mnohá rizika a nejistoty, o které v oněch dobách nikdy nebyla nouze. Přesto překonávají všechny obtíže, aby se dostali ke Králi Mesiáši, protože vědí, že se děje něco jedinečného v dějinách lidstva a oni nechtějí zmeškat schůzku. Měli v sobě inspiraci a šli za ní.

Místo toho ti, kdo žijí v Jeruzalémě, kteří by měli být nejvíce šťastní a připraveni se houfně vydat na cestu, zůstávají na místě. Kněží a teologové správně vykládají Písmo svaté a dávají mudrcům návod, kde mají Mesiáše najít, ale oni se ze svých „kateder“ nehnou. Jsou spokojeni s tím, co mají, a na výpravu se nevydávají, nepovažují za vhodné opustit Jeruzalém.

Tato skutečnost nás, sestry a bratři, nutí k zamyšlení a svým způsobem provokuje, protože vyvolává otázku: my, já, dnes, do které kategorie patříme? Jsme spíše jako pastýři, kteří se oné noci spěšně vydali k jeskyni, a mudrci z Východu, kteří se s důvěrou vydali

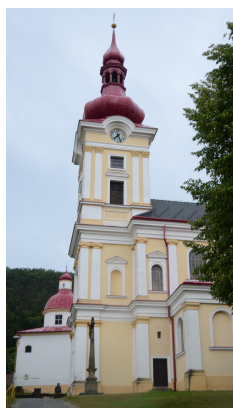
hledat Božího Syna, jenž se stal člověkem, nebo jsme spíše jako ti, kteří, ačkoli jsou mu fyzicky velmi blízko, neotevírají dveře svého srdce a svého života, zůstávají uzavřeni a necitliví vůči Ježíšově přítomnosti? Položme si tuto otázku. Do které skupiny lidí patřím?

Podle jednoho příběhu přišel čtvrtý mudrc do Jeruzaléma pozdě, právě v době Ježíšova ukřižování - je to krásný příběh, není historický, ale je to krásný příběh -, protože se zastavil na ulici, aby pomohl všem potřebným tím, že jim rozdal vzácné dary, které přinesl pro Ježíše. Nakonec šel kolem jeden stařec a řekl mu: „Amen, pravím ti, cokoli jsi udělal pro nejmenšího z bratří, pro mne jsi udělal.“ Hospodin ví o všem, co jsme udělali pro druhé.

Prosme Pannu Marii o pomoc, abychom po vzoru pastýřů a mudrců uměli rozpoznat blízkost Ježíše, v chudých, v eucharistii, v opuštěných, v našem bratru, v naší sestře.

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

Sváteční slovo k slavnosti Narození Páně

Milé sestry a bratři,

prožíváme slavnost Narození Páně – Hod Boží vánoční. V našich rozhovorech často zaznívá: „Už jste slyšeli, co se stalo?“ Taková otázka vede ke zvýšení zájmu o něco nového, o čem jsme zatím nevěděli. O narození Pána Ježíše, které dnes slavíme, jsme slyšeli a rozjímalí je za svůj život už mnohokrát. Přesto chceme jednat jako pastýři, kteří si po odchodu andělů do nebe řekli: „Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“ Narození Ježíše totiž byla a je neobvyklá a jedinečná událost, které se v celých dějinách nic nepodobá. Svätý Jan od Kříže napsal: „Od té doby, co nám dal Bůh svého Syna, který je jeho Slovo, nemá už, co by nám řekl. Řekl všechno současně a najednou v tomto Slově, a už k nám nepotřebuje mluvit... Upři svůj zrak na něho.“ Co nám tedy říkají Vánoce:

1. Náš Bůh o nás ví a ujímá se nás, pokusme se s ním více mluvit. Když procházíme vším, co tvoří naši dobu, máme, stejně jako naši předkové občas pocit, že by nám k tomu, co prožíváme, co se děje, měl někdo něco říci, podat vysvětlení, zodpovědět naše otázky. Ježíšovo narození je velkou odpovědí pro člověka i celé lidstvo. Zvěst o Narození Páně je radostná zpráva, kterou „přinášejí nohy posla z hor, který zvěstuje pokoj, hlásá blaho a oznamuje spásu, který praví Siónu: Bůh tvůj kraluje.“ Bůh prožíval se svým lidem všechno, co jej potkávalo, a prožívá to i s námi v přítomnosti, v době válek a nejistoty. Platí, co předpověděl prorok Izaiáš: „Náš Bůh kraluje, vrací se na Sión.“ Nenechává nás na pospas smrti a neblahým okolnostem života, ujímá se nás, spěchá nám vstříc. Kéž bychom se naučili více a lépe s Bohem rozmlouvat

o tom, co nás tíží. Můžeme k tomu použít třeba slov žalmů: „Bože, pospěš mi na pomoc!“ Nebo „Bože, ujmí se mě!“ Takový rozhovor s Bohem nám přináší povzbuzení; působí, abychom neochabovali v konání dobra a nemalomyslněli. Svátá Terezie z Avily říká: „Ne mnoho myšlení, ale mnoho lásky nás přivádí blíže k Bohu.“

2. Tak jako Ježíš patří mezi postavy, které umístíme do betlémů, náleží i do našeho života. Když přijdete k betlému s malými dětmi, vždycky chtějí vidět Ježíška. Bez něj by prostě betlém nebyl kompletní. Ani náš život, náš svět, pokud v něm nefiguruje Ježíš, není úplný. Chybí tam ten, o němž sv. Jan v dnešním evangeliu říká: „V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila.“ Ježíš vnáší do našeho života světlo, které dává všemu smysl. Ne náhodou doprovázelo Ježíšovo narození světlo: „Sláva Páně se rozzářila.“ Často jsme svědky toho, že lidské způsoby jednání způsobují napětí, nejistotu a zmatek. Ježíš je zcela jiný. Svým vstupem vnáší do našich problémů světlo a řešení. „Ježíš osvěcuje,“ řekl švýcarský teolog Hans Urs von Balthasar. Prosvětleme jím i náš život!

3. Pastýři odešli z Betléma s Ježíšem v srdci. Stejně jako se pastýři vrátili ke svým stádům, tak i my se vracíme z vánočních bohoslužeb a od betléma do svých domovů a vztahů, ke své práci a službě. Pastýři si odnášeli nebývalé zážitky z toho, co viděli a slyšeli; do jejich života a srdce vstoupil narozený Spasitel. Zamysleme se, s jakým poselstvím se můžeme vracet do života my. Při bohoslužbě v noci jsme slyšeli z úst svatého apoštola Pavla: „Projevila se dobrota našeho Boha, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně, a přitom očekávali v blažené naději našeho velikého Boha a Spasitele Ježíše Krista.“ Nejde o další úkol a povinnost, kterých máme mnohdy nad hlavu, a také nejde jen o naši aktivitu a námahu. Pokusme se pracovat na růstu svého vztahu s Bohem jako spolehlivým a věrným společníkem na cestě životem. Svátý Jan od Kříže říká: „Nemysli, že tě nechá Ježíš na holičkách, to bys mu křivdil.“

Kéž vykročíme z letošních svátků do dalších dní nového a pro nás také Svátého roku více a nově s Ježíšem. K tomu Vám, bratři a sestry, i Vaším rodinám vyprošuji Boží pomoc a žehnám.

+ *Josef Nuzík*

arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Vánoční přání

Milí přátelé,

vánoční svátky jsou obdobím radosti, setkávání a vzájemného obdarovávání, z kterého máme všichni radost. Když ale sami darujeme anebo naopak dary přijímáme, tušíme a cítíme, že se v tom skrývá cosi hlubšího, co nejde zabalit do papíru. Ano, vánoční příběh nám i po dvou tisíciletích připomíná, že v narození Ježíše Krista, Božího Syna, jsme my všichni, celé lidstvo, dostali veliký a nevyčísitelný dar.

Tento dar Boží přítomnosti mezi námi je znamením naděje. A jak moc ji právě dnes potřebujeme! Žijeme v čase, kdy svět čelí mnoha obtížím. Vidíme je denně kolem sebe: války, hlad, migrace, ale také narůstající nespokojenost a rozdělení ve společnosti, kdy lidé často ztrácejí schopnost naslouchat a domluvit se. Pozorujeme, že lidské možnosti mají své hranice.

Potřebujeme proto odpověď shůry, nový rozměr tam, kde lidské síly a možnosti nestačí. A právě zde přicházejí Vánoce jako připomínka, že svět už není odkázán jen na vlastní síly. Už to nastalo, Bůh už je mezi námi. Není to jen dávná historie, ale dotýká se každého z nás tady a teď.

Aby ale tento dar mohl proměňovat náš život, musíme mu nabídnout místo ve svém každodenním konání a rozhodování. Ježíšovo narození v Betlémě zůstalo většině lidí skryté, protože pro Josefa a Marii se nenašlo místo pod střechou a oni se museli uchýlit do chléva. Také nám hrozí, že jesle pro Ježíše v našem životě zůstanou prázdné, pokud je nenabídneme narozenému Ježíši.

Stará česká koleda krásně vystihuje smysl Vánoc slovy: „Ježíši, narod' se i v duši mé.“ Ať se tak stane!

Přeji vám požehnané Vánoce plné radosti, pokoje a Boží blízkosti.

+ *Josef Nuzík*

arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Pastýřský list k zahájení jubilejního roku 2025

Milé sestry a bratři,

prožíváme mimořádnou dobu, která se vyznačuje neklidem a nejistotou, ale současně nabízí výjimečné příležitosti a duchovní milosti. Mezi ně patří Svatý – jubilejní rok, do něhož dnes společně vstupujeme. Papež František v bule *Spes non confundit*, česky *Naděje neklame*, kterou tento řádný svatý rok 2025 vyhlásil, opakuje častokrát slova, jimiž se v myšlenkách zabýváme i my jako jsou čas, očekávání, budoucnost, znamení, život a štěstí. Neuvádím je pro jejich četnost v bule, ale protože právě k nim směřují naše životní snahy a úsilí. Mohou se promítnout také do naší touhy a odhodlání dobře využít Svatý rok. **Ten je zaměřen na podstatu našeho života: na přítomnost, kterou tvoří především vztahy, a na budoucnost, od které čekáme, že bude šťastná.**

1. **To první, na co se můžeme zaměřit v tomto Svatém roce, je náš vztah k Bohu.** Anna, matka Samuelova, o které jsme dnes četli v prvním čtení, dosvědčuje, že Hospodin se jí ujal a její hořkost proměnil ve vděčnost. Poté mu podle svého slibu naprosto samozřejmě odevzdává a daruje svého syna, kterého od něho dostala. Jaký je náš vztah k Bohu, bratři a sestry? Jsme schopni se mu otevřít a přiznat svůj hřích, a to i takový, za který se stydíme? Jsme s to svěřit mu své hořkosti, nespravedlnosti a zklamání, které nás v životě potkaly a narušily náš vztah k němu i některým lidem? Svatý rok nám dává velkou příležitost přijít před Boha na místa, která jsou i u nás určena k modlitbě v tichu či ke společné modlitbě, k odevzdání naší minulosti Hospodinu, který snímá viny a vrací pokoj, lásku a naději. Žalmista volá: „Blaze člověku, který u tebe nalézá pomoc... Až půjdou vyschlým údolím, v pramen je změní... Půjdou se silou stále větší...“ (*Žalm 84,6nn*).

2. **To druhé, čemu bychom měli věnovat pozornost, jsou naše vztahy k druhým, blízkým i vzdáleným.** Jak snadno se rozmělní naše vztahy v rodině, mezi sousedy, ve farnosti či v zaměstnání. V dnešním čtení z evangelia zazněl známý příběh o tom, jak dvanáctiletý Ježíš zůstal v chrámě a jeho rodiče to zjistili až po dlouhé době. Když jej pak Panna Maria a svatý Josef, plni úzkosti, konečně našli, vyslechli jeho vysvětlení a, ačkoli mu neporozuměli, přijali je. U nás to tak klidné někdy nebývá. Z kolika běžných situací v našich rodinách a vztazích se zrodí zlo, které vede k tomu, že

manželské či třeba sourozenecké vztahy jsou léta přetřhány a místo lásky v nich vládne lhostejnost nebo dokonce nenávisť? Víím, že příčiny těchto konfliktů jsou mnohdy složité a zamotané a nedokážou je urovnat ani sebelepší poradci. Je tu však jiná cesta. Podle biblické tradice chce Hospodin ve Svatém roce obvázat rány zlomených srdcí, rozetnout řetězy, které nás drží v otroctví hříchu a vězení nenávisťi, a darovat nám radost. Ale Bůh nic nezmůže, pokud my sami neuděláme ten rozhodující krok a nedáme souhlas, že chceme s tím, co bylo v našich vztazích špatné, skončit a osvobodit se od toho, co nás poutalo. Bratři a sestry, jako váš biskup vás vyzývám: Využijme Svatého roku k nápravě pokřivených vztahů! Nežijme dál ve stavu neodpuštění! Vám, milí spolubratři v kněžské službě, děkuji za to, že půjdete kajícníkům v duchu Božího milosrdenství naproti.

Srdce rodičů a dětí, které pociťují zranění a bolest z rozpadu a ztroskotání jejich rodin a vztahů, mohou pookrát při pohledu na Svatou rodinu a nalézt posilu v náruči církve. Zvu vás na setkání párů s břemenem rozvodu, které proběhne 1. března 2025 v Olomouci. Více informací najdete na stránkách Centra pro rodinu.

3. To třetí, čemu se chceme v tomto Svatém roku učit, je, aby náš pohled do budoucnosti byl nesen nadějí. Papež František v bule k zahájení Svatého roku píše: „Všichni doufáme. V srdci každého člověka se skrývá naděje jako touha po dobru a očekávání dobra, ač nevíme, co přinese druhý den... Často se setkáváme s lidmi, kteří jsou skleslí, kteří do budoucnosti hledí skepticky a pesimisticky, jako kdyby jim nic nemohlo přinést štěstí... Už jsme si zvykli, že ve světě, kde se spěch stal konstantou, chceme všechno a teď. Člověk už nemá čas, aby se setkal s druhými, a často je i v rodinách složité se sejít a v klidu si promluvit. Trpělivost ustupuje spěchu, což je lidem k velké škodě.... Pokud znovu objevíme trpělivost, uděláme mnoho dobrého pro sebe i pro druhé...“ A na jiném místě Svatý otec poznamenává: „Naděje se totiž rodí z lásky a stojí na lásce, která tryská z Ježíšova probodeného srdce na kříži.“

Pokusme se tedy, bratři a sestry, společně v tomto Svatém roce cvičit v trpělivosti a lásce, z nichž se rodí naděje, která neklame. Budu rád, když se k těmto myšlenkám v průběhu tohoto roku budete vracet a využijete času milosti. Děkuji vám za to!

Ve vzájemné modlitbě a s požehnáním

+ *Josef Nuzík*

arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Novoroční přání

Milí přátelé,

už ve starověkém Římě bývalo zvykem si k novému roku blahopřát. Blahoprálo se ale především vlivným osobnostem a vysokým úředníkům. Dnes si přejeme všichni navzájem, bez ohledu na společenské postavení. Přejeme si zdraví, štěstí, klid a někdy ještě přidáváme: „Aby ten nový rok byl lepší než ten letošní.“

Ale záleží to opravdu jen na okolnostech, na někom nebo něčem jiném? Může být nový rok lepší sám o sobě?

V češtině se dříve přání vyjadřovalo slovesem „vinšovat“, převzatým z němčiny. A tam znamenalo něco víc: nejen si přát, ale také o něco usilovat, putovat za něčím, vlastní snahu dosáhnout něčeho dobrého. Aby byl nový rok dobrý a lepší, se tedy máme také my sami zapojit, zasadit se o to.

Rok 2025 je navíc zvláštním rokem – Svatým rokem, který přichází jako dar i příležitost k duchovní posile, pokud o ni budeme stát. Papež František nabízí jednoduchý návod, co můžeme dělat: máme děkovat, hledat a činit pokání. To znamená být vděčný za všechno dobré, co ve svém životě máme, pak se sami zasadit o to, co za to stojí, a nakonec si přiznat vlastní chyby a také odpustit druhým.

Tyto tři kroky – díky, hledání a pokání – jsou nejen návodem pro lepší rok, ale také pro hlubší vztah s Bohem i lidmi okolo nás. Věřím, že když se o to pokusíme, bude nový rok 2025 dobrý a požehnaný.

Ať se nám v tomto úsilí daří!

+ *Josef Nuzík*

arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., *čestným občanem Pustiměře*

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. LEDNA 2025

Když byl Jan (Křtitel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: "Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obráťte se a věřte evangeliu!" Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak loví v moři; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: "Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí!" Ihned nechali sítě a následovali ho. Když popošel o něco dále, uviděl Zebedeova (syna) Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi spravují sítě; a hned je povolal. Zanechali svého otce Zebedea s pomocníky na lodi a odešli za ním. (Marek 1,14-20)

Naplnil se čas. Co se může naplnit? Nádoba, nádrž, koryto řeky, ale ne řeka sama, protože ta stále teče. Může vyschnout, ale nemůže ztratit svůj tok. Přestala by být řekou. Něco podobného, jak se zdá, platí i o čase. Můžeme zaplnit hodinu zábavou, rok studiem, život dobrými skutky. Ale čas jako takový jde dál. Byl před námi a bude po nás. Ale bude věčně? Staré mytologie to předpokládaly. Zobrazovaly čas jako hada, který si ukusuje svůj vlastní ocas, ale stále roste. Ale to není pojetí biblické. Podle mytologie čas rodí a požívá bohy a lidi. Bůh Bible je naopak Pán času. On to je, který tvoří věci a lidi, a dává každému jistý čas, aby mohl splnit úkol, který od Boha dostal. Čas mají tedy jednotliví lidé, národy, ale i země, vesmír. Také izraelský lid dostal svůj čas: od Abraháma až po

Krista. Ve srovnání s dějinami všeho lidstva a s historií světa je to doba poměrně krátká. Je celá zaplněna velkými skutky Božími: vyvolením Abraháma, osvobozením z Egypta, založením dynastie, proroky atd. To všechno bylo v Božích očích dostačující přípravou, aby byli Židé schopni přijmout Krista. Proto měl Starý zákon svůj čas, který se naplnil.

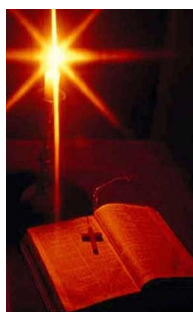
Přiblížilo se Boží království. Na otázku, čím se liší pohané od Židů, má sv. Pavel jednoduchou odpověď: „Oni nemají naděje, my jsme naopak dostali od Boha přísliby“ (srv. Ef 2,12). Bůh dával židovskému národu mnoho darů, ale ty všechny byly jenom předzvěstí toho, který se uskutečnil v poslední době: Bůh dal svého vlastního Syna (srv. Jan 3,16), aby založil království, ne už Davida a Šalamouna, ale království Otce, který je

na nebesích. Jeho jméno je Emanuel, Bůh s námi (Iz 7,14). Všecka náboženství mají nějakou víru v božstvo, více nebo méně čistou. Ta božstva mají bydliště v tajemných lesích, na horách, v mracích. Jejich království je jinde, mimo zemi, kterou obývají lidé. Musí se k nim namáhavě vystupovat, přiblížení není snadné. O Židech naopak čteme Mojžíšův výrok: „Neboť kde je tak velký národ, jemuž by byli bohové tak blízko, jako je Hospodin, náš Bůh, kdykoli ho vzýváme“ (Dt 4,7). Křesťané užívají tohoto textu, když mluví o eucharistii, o Kristu přítomném ve svatostánku. Ale platí to všeobecně o Boží přítomnosti v našem světě, která je skrze Krista a v něm.

Ježíš šel do Galileje a hlásal tam Boží evangelium. Často vstupuje do našeho života někdo, kdo přináší zprávu. Nikdo není rád, když musí nést zprávu smutnou. Evangelium znamená naopak „zprávu radostnou“. Znamená, že i do našeho osobního života vstupuje Bůh a že se i náš čas ponenáhlu naplňuje, aby to setkání bylo živé a vědomé. Zpovědníci mohou dosvědčit mnoha příklady, jak se lidé v různých okamžicích a v různých okolnostech setkávají tváří v tvář s Kristem. To setkání je přeměnění a také dává smysl dennímu životu. Dítě a mladý člověk o své cestě nepochybují. Věří, že je něco velkého čeká, že budou mít úspěch. Později se však dostaví únava. Nevidí se úspěchy, život se vleče den za dnem. Má ještě smysl? Možná už nás netěší setkání s lidmi, možná, že si říkáme, že už nemáme v životě co čekat. Ale to je iluze, ten pocit prázdnoty znamená pravý opak, totiž že pravé setkání ještě nepřišlo, ale že už je možná blízko.

Svátky skončily, před námi je krátká doba mezidobí, pak půst, velikonoce, dlouhé mezidobí, vánoce, a tak se to opakuje. My stárneme, vzpomínáme, tempo života se neustále zrychluje, čím je člověk starší, tím více se mu život stává fádnejší, únavný, náročný, bez nějakých ideálů a snů, jak tomu bylo v dětství a mládí. Přesto nepodleháme této únavě. Vážme si času, protože každá minuta, vteřina je nenávratně ztracena pokud jsme ji nevyužili pro službu Bohu a bližním. Boží slovo nám ukazuje jasně na Krista, který má být středem, kolem něhož se v našem životě všechno točí. Je však třeba se zastavit, ptát se komu nebo čemu věnuji svůj čas, kdo nebo co je mým pánem. Jak se to krásně píše i v jedné pohádce. Byl jeden vyčerpaný dřevorubec, který bez ustání plýtval časem i energií, jelikož sekal tupou sekerou. To proto, jak sám tvrdil, že neměl čas se na chvíli zastavit a ostří nabrousit.

ÚTERÝ 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. LEDNA 2025

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš hned v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: "Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svátý Boží!" Ale Ježíš mu přísně rozkázal: "Mlč a vyjdi z něho!" Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a ptali se jeden druhého: "Co je to? Nové učení - a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!" A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji. (Marek 1,21b-28)

Učil jako ten, kdo má moc. Slova jsou krásný nástroj dorozumění mezi lidmi. Zvířata vydávají jenom skřeky, aby upozornila na nebezpečí, vzájemnou blízkost apod. Slovy se dá naopak přelévat bohatost duševního života do mysli a srdce druhého člověka. A přece si často stěžujeme na jejich slabost. Nářky pocházejí především ze strany těch, kdo mluví z povinnosti, ve funkci – od rodičů, učitelů, vychovatelů, kazatelů. Poučují slovy. Ti, kdo je slyší, je vnímají, ale neberou je vážně. Slovy se svět nezmění, říkáme proto pesimisticky. Jsou to ovšem nářky upřílišené. Slovy se koná také mnoho dobrého. Ale přesto je jejich moc dost omezená. Slova Boží jsou naopak jiného rázu. Slovem stvořil Bůh svět. Stalo se to, co řekl. Ježíš mluví jako člověk, lidskou řečí. Ale je Bohočlověk.

Proto jeho lidská slova mají moc Boží. Slovem uzdravuje nemocné, slovem zahání zlé duchy. Slovem také učí. Kdo jeho slova přijme, neroste jenom v poznání, ale přijímá Boží moc a ta jej přeměňuje, pokračuje v něm dynamismus prvního stvoření, roste Božím slovem.

Ne jako vykladači Písma. Nejen křesťané, ale i jiná náboženství mají posvátné knihy, ve kterých je obsaženo Boží zjevení. Muslimové mají Korán a uznávají jeho božskou autoritu. Čte se proto v mešitách. Ale také se tam vysvětluje. Jakou moc mají tito vykladači? Jenom tu, která se dokáže jejich znalostí textů. Buď interpretují text správně, nebo se od jeho smyslu odchýlí. V tom druhém případě však ztrácejí autoritu, protože ta patří textu samému. Podobně postupovali i židovští vykladači Starého zákona. Čím se od nich lišil Ježíš? Je si vědom, že pravý smysl textů je On sám, a proto jeho osoba a jeho život jim dává plnost pravdy. V tomto způsobu vykládání pokračuje i církev. Promítá do textu Písma svůj vlastní život, svůj dějinný vývoj, své smutky a radosti. A v církvi samé i každý křesťan má číst Bibli podobně. Má v ní vidět jako v zrcadle to, co se děje v jeho vlastní duši, čte tu ty hlasy, které se ozývají v jeho vlastním svědomí, vidí tu obraz vlastního srdce.

I nečistým duchům poroučí. Jan Moschos napsal pověstnou knihu Duchovní palouk, ve které posbíral historky o palestinských mniších staré doby. Mezi nimi je jedna o opatu Marcelovi. Když se večer setmělo, začal podle svého zvyku recitovat a zpívat žalmy. Najednou slyší venku hluk. Otevře dveře a vidí černé vojsko, které táhne do boje. Ptá se jednoho z vojáků: „Copak je válka?“ Ten mu odsekl: „Válka! Podívej se, kolik jsi nás zmobilizoval svými žalmy!“ Bizarní historka vyjadřuje všeobecné přesvědčení mnichů, že proti zlým mocnostem mají žalmy moc exorcismu. V jistém smyslu to platí o všech Božích slovech. Četba Písma svatého se tedy nikdy nepovažovala za pouhou četbu, ale za liturgický úkon. Při mši, která se slouží slavnostně, se nese evangelium se svícemi a s kadidlem. Poslouchá se vstojе, jako by mluvil Kristus sám osobně. Dnes se čte směrem k lidu. Je to totiž četba. Ještě před poslední liturgickou reformou se však zpívalo nebo recitovalo směrem k „severní straně“, odkud totiž podle tradice proroků přicházejí symbolicky nepřátelé. Slova Boží jsou schopna je zadržet.

STŘEDA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. LEDNA 2025

Ježíš vyšel ze synagogy a vstoupil s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. Šimonova tchyně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Tu jí horečka přestala a ona je obsluhovala. Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. Celé město se shromáždilo u dveří. I uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů. Nedovoľoval však zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je. Brzo ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel ven, zašel si na opuštěné místo a tam se modlil. Šimon se svými druhy se pustili za ním. Našli ho a řekli mu: "Všichni tě hledají!" Odpověděl jim: "Pojďme jinam, do blízkých městeček, abych i tam kázal, protože kvůli tomu jsem přišel." A procházel celou Galileji, kázal v jejich synagogách a vyháněl zlé duchy. (Marek 1,29-39)

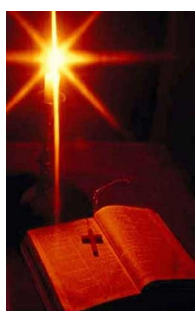

Tchyně Petrova uzdravena z horečky. Horečka přináší žár, který není přirozený. Stala se tedy snadno symbolem nepřirozeného žáru mravního, tj. vášně. Problémem se zabývala podrobně morálka starých stoiků a Otcové církve z ní mnoho převzali. Stoické rozlišení je celkem prosté. Buď jednáme podle rozumu, uvažující solidní důvody pro a proti, nebo se dáme strhnout slepou náklonností, vášní. První skutek je tedy dobrý, druhý je zlý, i když se třeba navenek nic zvláštního nepříhoda. Ten, kdo se rozčílí, už hřeší. Zabije-li pak slepici nebo vlastního otce, píše Chrysippos, to už se stalo náhodou, podle toho, kdo se mu připlétl do cesty. Mravní postoj od nás tedy požaduje, abychom potlačovali v zárodku všechny vášně. Řecký výraz pro vášně je pathos, dokonalý člověk je tedy „apatický“, po ničem netouží, nic ho nerozčílí, ničeho se nebojí. Tato teorie vypadá vznešeně, ale přesto ji museli křesťané opravit, hlavně ve dvou bodech. Nejsou všechna hnutí smyslů nepřirozená. A není pravda, že se vášně nedají kontrolovat. Dají se a musí se ovládat. Proto naše morálka rozlišuje vášně, náklonnosti zřízené a nezřízené. Křesťanští asketi byli vždy velcí optimisté. Člověk nehřeší proto, že vzplanul, ale proto, že se neovládl a mohl to udělat.

Žár hněvu. Smyslových hnutí je mnoho druhů. Ale stoikové je rozdělili především do dvou skupin: buď něco nesnášíme, odpuzuje nás to, nebo po něčem toužíme, chceme se toho zmocnit. Do první skupiny patří především hněv. O hněvu mnoho píší klasičtí autoři. Nazývají hněvivého „dobrovolným bláznem“. Dělá totiž v návalu vášně věci, kterých pak lituje, rozbije věci, které sám platí, udělá zle lidem, kteří jsou jeho přátelé a příbuzní. Hněvu podléhají lidé letory sangvinické a cholericke. Zatímco u prvních vzplanutí rychle opadne, u druhých je trvalé, a tak se hněv promění v nenávisť a pomstychtivost. Protože je těžko zamezit první citové reakci, asketické ovládnutí se soustředí na to, abychom se naučili při rozčilení pokud možno nemluvit a nic nerozhodovat. V Apoftegmatech Otců pouště se vypravuje, že chtěli vyzkoušet ctnost starého mnicha, a proto začali v jeho přítomnosti s uštěpačnými poznámkami proti němu. On nedal nic znát. Pak se ho ptali: „Otče, rozčililo vás to?“ Odpověděl: „Rozčililo, ale nepohlo to se mnou tak, abych promluvil.“

Vzplanutí žádostivosti. Hněv je vzplanutí proti něčemu, co je nám nemilé, odporné. Opačné vášni říkáme žádostivost. Jde tu o něco, co si žádáme, co je nám milé, co bychom

si přáli mít, čeho se chceme zmocnit. Ve správné míře je to přirozená reakce zdravého organismu. Žaludek cítí chuť k jídlu, k pití. Svěží údy se chtějí hýbat, hrát si atd. Dobře však známe, jaký je chudák ten, kdo nemůže zvládnout žádostivost k pití, komu třesí fantazie žádostmi smyslnými. Doporučuje se, abychom v tomto případě utekli od každé příležitosti, která by nás svedla ke skutku. Je to moudré, ale není to možné provést do všech důsledků. Sv. Maxim Vyznavač proto radí, abychom „oddělili žádost od myšlenky“. Zní to abstraktně, ale je to výraz velkého psychologického optimismu. Znamená to prakticky, že se mohu zastavit a říci si: „Chce se mi to a to, ale já chci opak!“ Člověk pak není to, „co se mu chce“, ale co on sám svobodně chce, k čemu se rozhoduje. To pak přináší klid.

ČTVRTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. LEDNA 2025

K Ježíšovi přišel jeden malomocný a na kolenou ho prosil: "Chceš-li, můžeš mě očistit." Ježíš měl s ním soucit. Vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: "Chci, buď čistý!" A hned od něho malomocenství odešlo a byl očištěn. Ježíš ho hned poslal pryč a přísně mu nařídil: "Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a přines oběť za své očištění, jak nařídil Mojžíš - jim na svědectví." On odešel, ale začal to horlivě rozhlašovat a tu událost rozšiřovat, takže (Ježíš) už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. Ale přesto k němu chodili lidé odevšad. (Marek 1,40-45)

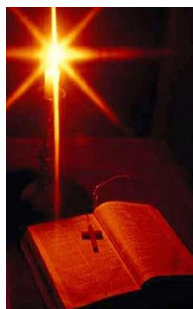

Chraň se někomu něco říci. Křesťany Ježíš napomenul, aby nedělali své dobré skutky před lidmi, protože by jinak už dostali za odměnu lidskou chválu (srv. Mt 6,1). Byl to tento motiv, pro který zakázal uzdravenému z malomocenství, aby div rozhlašoval mezi lidmi? Těžko říci. Jisté však je, že tento zákaz neodpovídá mentalitě dnešní doby. Hodnotíme skutky snadno podle toho, jaká se jim dává „publicita“, jaký mají ohlas v novinách, v televizi. I katolíci si občas postěžují: Nevěřící se chlubí tolika banálními dobročinnostmi a o tolika pracích, které dělají věřící k dobru všech, se nic neví, a dokonce se uměle zamlčují. Katoličtí žurnalisté se proto vybízejí, aby poctivě, ale účinně informovali veřejnost o všem dobrém, co dělají křesťané. Je to užitečná snaha. Ale nemůže se přeceňovat. Už antičtí filosofové přirovnávali lidské ocenění ke stínu, který vrhá člověk, chodící na slunci. Stín je někdy delší, někdy kratší, točí se z různých stran. A je-li hodně dlouhý, znamená to, že se blíží noc a že se úplně ztratí. Proto se moudrý člověk stará o to, aby šel správně po cestě. Stín ať tancuje s ním podle pravidel osvětlení.

Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával na samotách. I dnešní doba, která se stará o veřejný ohlas skutků, zná nevýhodu publicity. Ten, kdo se stal slavným, o kom všichni mluví, nemá chvilku klidu, nemůže projít na veřejnosti bez toho, aby ho nechali na pokoji. Lékař, který se stane proslulým, se obrní čekacími místnostmi a sekretárkami, aby se lidé k němu snadno nedostali. Dovedeme si představit, jak bylo pro Ježíše obtížné projít obydlenu ulicí. Vždyť prostí lidé na Východě dokázali být hodně dotěrní. Evangelium

nám vypravuje, že se na něho tlačili a že se ho hleděli alespoň dotknout (srv. Mt 9,20). Ježíšův útěk do samoty nebyl známkou nevrlosti. Autoři, kteří píšou o řeholním životě, zdůrazňují, že je to skutek obsahující naučení, výzvu ke všem, kdo ho následují. Samota je lék posilující styk s Bohem. Bez něho by se oslabily všechny styky s lidmi. Je tedy nutným doplňkem našeho života ve společnosti druhých. Je těžko říci, jakou dávku samoty má kdo užívat. Záleží to na osobních dispozicích a na povolání, jaké kdo má. Ale příklad Kristův nás napomíná, abychom toho léku nikdy nezapomněli užívat.

Přesto však chodili k němu lidé odevšad. Je-li samota užitečná k tomu, abychom se modlili, styk s druhými je nutný ke skutkům lásky, k apoštolátu. Ježíš proto ze samoty vycházel zase ven mezi lidi, procházel celou zemí. Následují jej misionáři, kteří se vydávají do dalekých zemí. Ale není to vždy nutné. Sv. Jan Maria Vianney byl farářem v zapadlé francouzské vesničce, kam bylo těžké spojení. A přece byl stále obklopen davem lidí, kteří k němu přicházeli. „Nemůže se skrýt město položené na hoře“ (Mt 5,14). Lidé, kteří jsou spojeni s Bohem, získávají zvláštní přitažlivost. Ruského světce Serafima Sarovského se ptal profesor teologie skepticky: „Co ti lidé vlastně u vás hledají?“ Vždyť šlo o prostého mnicha! Odpověď Serafimova je charakteristická: „Příteli, hled' mít v sobě mír, a tisíce lidí tě obklopí!“ Poučení se najde v knihách, povzbuzení se slyší v kázáních, ale mír s Bohem může sdílet s druhým jenom ten, kdo ho má v srdci.

PÁTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 17. LEDNA 2025

Když se Ježíš po (několika) dnech vrátil do Kafarna, proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo. Tu k němu přicházeli s ochrnutým, čtyři ho nesli. Pro množství (lidí) se s ním nemohli k němu dostat. (Proto) nad tím místem, kde byl (Ježíš), odkryli střechu, udělali otvor a spustili dolů lehátko, na kterém ochrnutý ležel. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: "Synu, odpouštějí se ti hříchy." Seděli tam však někteří z učitelů Zákona a ve svém srdci uvažovali: "Jak může ten (člověk) tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh." Ježíš hned svým duchem poznal, že tak u sebe uvažují, a řekl jim: "Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější - říci ochrnutému: 'Odpouštějí se ti hříchy', nebo říci: 'Vstaň, vezmi své lehátko a chod'?" Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy" - řekl ochrnutému: "Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!" On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni žasli, velebili Bohu a říkali: "Něco takového jsme ještě nikdy neviděli!" (Marek 2,1-12)

Ochrnutý. Jsou různé druhy a příčiny ochrnutosti. Vnější účinek však je stejný. Nohy, které vypadají normálně, neudrží postavu člověka. Ochrnutá ruka má svaly, ale nezvedne se, visí bezvládně. Často zavinuje ochrnutost nerv, který nepřenesl povel z mozku do údu. Mladému hezkému chlapci přeřali při zubní operaci omylem nerv ve tváři. Stala se nehybnou na jedné straně. Zohyzdili ho nadosmrtně. Není náhodné, že Ježíš uzdravil ochrnutého v souvislosti

s odpuštěním hříchů. Následkem hříchu je totiž ochrnutost v duchovním slova smyslu. Člověk, úd mystického těla Kristova, ztratil spojení s hlavou. Nepřijímá výzvy svědomí, nereaguje na slova evangelia, neunese tíhu Božích přikázání. Jeho lidské schopnosti mu zůstaly: má rozum, vůli, energii, zdravé tělo atd. Ale to všechno je pro život s Bohem nehybné. Podle sv. Tomáše Akvinského je zbožnost „náklonnost ke všemu dobrému“. Kde vidí možnost něčeho dobrého, zbožný člověk to udělá. Bezbožný je ochrnutý. Mohl by pomoci, nepomůže, mohl by se pomodlit, nezvedne hlas k Bohu. Duchovně vzato, nestojí na nohou, proto se ocitne jen tam, kam ho donesou vnější okolnosti.

Žasli a velebili Boha. Prý se dají mnohé ochrnutosti léčit psychoanalyticky, zvláště tam, kde je zavinil např. podvědomý úlek nebo chorobný pocit neschopnosti, méněcennosti. Lékař vede pacienta postupně k tomu, aby si plně uvědomil to, čeho se bojí, a aby získal důvěru, že ta překážka není nepřekonatelná. Některé případy vyléčení jsou skutečně údivné. Tím víc ovšem žasli ti, kdo viděli zázrak Kristův. Uzdravení bylo náhlé a úplné. Ale tento div se v duchovním smyslu stále opakuje v církvi. Smíření s Bohem postaví ochrnutého na nohy, zpovědní rozhřešení mu dává milost, aby začal zase všech svých schopností využívat k dobrému, ke skutkům lásky. Toto uzdravení může mít ráz pozvolného mravního vývoje. Ale stává se často, že je náhlé, že tu jde o převrat, který budí údiv. Kolik takových obrácení se vyskytuje v životopisech svatých! Líčí se jako opravdové divy Boží milosti. Divoký kyjevský válečník se stává sv. Vladimírem a mezi české patrony se dostal sv. Zikmund, v jehož prvním životním stadiu byl i vážný zločin. Duchovně ochrnutí vstali a velebili Boha.

Rouhá se! Jen Bůh může odpustit hříchy. Souvislost ochrnutí s hříchem není jen symbolická, je hlubší. Navykli jsme si nazývat hřích duchovní nemocí. Rozvádíme v kázáních podobnosti mezi slabostmi těla a duše. Ale nepřijímáme snadno tvrzení, že tělesné nemoci mají příčinu v odpadu od Boha. A přece to plyne z nauky o dědičném hříchu. Ten způsobil zmatek i v hmotném světě a zmrzačil člověka v jeho těle. Dědičný hřích je ovšem tajemná skutečnost, která není izolovaná, nevztahuje se na Adama samého. Všechno lidské pokolení zhřešilo v něm a jeho hřích se prodlužuje v dějinách hříchů lidí. Každé očištění od morálních poklesků naopak navrácí tělo i svět do původní neporušenosti. Tento proces probíhá za oponou viditelného světa, nedá se snadno postřehnout. Ale světcí jej vidívají a i na nich samých je to občas patrné. Není to náhoda, že na Východě ke svatořečení vyžadovali, aby po smrti zůstalo tělo neporušené. Duše, která je v nevšední míře proniknuta Duchem svatým, dostává zvláštní moc i nad svým tělem.

SOBOTA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. LEDNA 2025

Ježíš znovu vyšel k moři. Všechnen lid přicházel k němu a on je učil. Když šel dál, uviděl Alfeova syna Léviho, jak sedí v celnici. Řekl mu: "Pojď za mnou!" On vstal a šel za ním. Když pak byl (Ježíš) u stolu v jeho domě, mnoho celníků a hříšníků zaujalo místo u stolu s ním a s jeho učedníky; bylo totiž mnoho těch, kdo ho následovali. Když učitelé Zákona z farizejské strany viděli, že jí s hříšníky a celníky, řekli jeho učedníkům: "Proč jí s celníky a hříšníky?" Ježíš to zaslechl a řekl jim: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem povolovat spravedlivé, ale hříšníky." (Marek 2,13-17)

Jí s celníky a hříšníky. „Pověz mně, s kým obcuješ, a já ti povím, co jsi.“ Jak se dá ospravedlnit toto přísloví, které je v různých obměnách u různých národů? Dvojím způsobem. Buď si člověk vyhledává ty, kdo mu jsou blízcí, podobní, nebo se na počátku od nich liší, ale časem se jim připodobní, podlehe jejich vlivu. Hlavně pro ten druhý důvod měli Židé zakázáno stýkat se s pohany a s hříšníky, tj. s lidmi, kteří nezachovávali Zákon. Když to pak přesto někdo dělal, dalo se o něm soudit ve smyslu prvního důvodu: Je takový jako oni. Proč by je jinak vyhledával? V tomto smyslu zřejmě usuzovali farizeové o Ježíši. Jaké chyby se dopustili? Není snad jejich úvaha v tradici lidské moudrosti? Neopakuje se tento způsob uvažování v tisícových obměnách v našem denním životě?

Myslíme snad dobře o někom, kdo se kamarádí se zlým? Není zlé, že uvažujeme o těchto principech ověřených zkušeností. Ale děláme chybu, když je aplikujeme mechanicky, neomylně. Každý člověk je totiž neopakovatelné tajemství a nedá se o něm pronést definitivní úsudek jenom podle všeobecných vnějších pravidel.

Nepotřebují lékaře zdraví, ale nemocní. Středověké spory s vikleřisty nebyly snadné. Ti totiž vycházeli ze správného předpokladu, že musí být církev svatá, aby byla neposkvrněnou nevěstou Beránka (srv. Zj 21,9). Věděli také, že má církev moc očišťovat hříšníky, aby se napravili a začali nový život. Ale nedovedli se smířit se způsobem, jakým církev lidi posvěcuje. Představovali si to tak, že se musí každý nejdříve očistit, a pak se teprve může stát údem Kristova těla. A i kdyby už jednou v církvi byl, těžkým hříchem se z ní automaticky vylučuje, ztrácí funkci, kterou tam měl. Mezi články, které se připisovaly Janu Husovi, je i tento, odsouzený sněmem v Kostnici. „Je-li papež nebo biskup nebo prelát v těžkém hříchu, přestává být papežem, biskupem nebo prelátem.“ Katolická nauka to ovšem nepřipouští. Nedělá to proto, že by byla vůči hříchům tolerantní, ale protože si je vědoma, že je může napravit ne zvenčí, ale uvnitř. Je tomu asi tak jako v nemocnici, která léčí ve svých vlastních prostorách. Proto patří hříšníci k církvi jako nemocné údy, které se neamputují, dokud je naděje, že se vyléčí.

Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky. Vikleřismus tedy katolická tradice nepřijala. Hříšníci k církvi patří. Ale pochybnosti vznikají, když si uvědomíme, že je jich mnoho. Je-li v organismu mnoho nemocí, ztrácí sílu, aby je překonával. Apologeticky tedy dokazujeme, že je v církvi daleko víc dobra než zla, a proto roste a pokračuje. Je to pravda, ale i to se nedá vyložit mechanicky, jako by tomu bylo v číselném odhadu: mezi dvanácti apoštoly jeden Jidáš, mezi dvanácti spravedlivými jeden hříšník. Sv. Jan Křtitel, který hlásal pokání všem a všechny křtil, symbolizuje postoj, který je v Novém zákoně všeobecný: všichni jsou hříšníci, všichni potřebují spasení. Ale ve všech je tolik dobrého, že všichni mohou přemoci zlo. To dobro není ovšem z nich samých. Je to dar milosti, povolání do církve. Ten dar pak přetvoří i lidské schopnosti natolik, že mají sílu povstat, ať padnou jakkoliv hluboko, Ježíš se jim nevyhne a hledá jejich společnost, aby se stali spravedlivými i oni.

V období krátkého mezidobí, které nyní prožíváme, čteme z evangelia podle Marka. Jedná se o nejstručnější, nejkratší a zároveň

nejstarší evangelium. Jeho autor líčí události krátce, jasně a výstižně na rozdíl od evangelistů Lukáše a Matouše, kteří různé události z Ježíšova života více rozvádějí a všímají si různých podrobností. Dnes jsme slyšeli o povolání celníka Léviho (Matouše). Učitelé zákona a farizeové jsou nad tím pohoršeni. Židé totiž měli zakázáno stýkat se s pohany, hříšníky, tj. s lidmi, kteří nezachovávali zákon. Pán Ježíš však v této věci činí velkou revoluci, převrat. Chce tím naznačit, že jeho poselství se netýká jen židů, ale naprosto všech, tedy i těch, kdo o Bohu nic nevědí nebo teprve hledají. Je to znamení i dnešní doby, kdy se lidé do kostela nehrnou, že mámě v sobě pěstovat více zájem o své bližní, spolupracovníky, spolužáky, přátele, kteří radostnou zvěst neznají, aby se skrze nás k Ježíši nakonec dostali. Z naší strany je nutné smazat rozdíl mezi elitou a spodinou, jak to činil Ježíš. Vážít si každého člověka stejně ať je věřící nebo ne. Pán Ježíš totiž přišel kvůli těm, kteří potřebují správně nasměrovat. Nepřišel povolát spravedlivé, ale hříšníky.

PONDĚLÍ 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. LEDNA 2025

Janovi učedníci a farizeové se (právě) postili. (Lidé) přišli k Ježíšovi s otázkou: "Proč se Janovi učedníci a učedníci farizeů postí, ale tvoji učedníci se nepostí?" Ježíš jim odpověděl: "Mohou se postit hosté na svatbě, dokud je ženich s nimi? Dokud mají ženicha mezi sebou, nemohou se postit. Přejdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom, v ten den, se budou postit. Nikdo nepřišívá záplatu z neseprané látky na staré šaty, jinak se ten nový přišíť kus ze staré látky vytrhne a díra se jen ještě zvětší. A nikdo nenalévá mladé víno do starých měchů, jinak víno měchy roztrhne a přijde nazmar víno i měchy. Mladé víno do nových měchů!" (Marek 2,18-22)

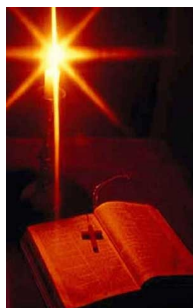
Nikdo nepřišívá záplatu z neprané látky na staré šaty. Tzv. plánované hospodářství se často potkalo s neúspěchem pro okolnost, se kterou nedostatečně počítá. Nestací vyrobit stanovený počet automobilů. Musí být v zásobě i součástky na výměnu těch, které se poškodí, ztratí. U šatů je to dnes méně aktuální. Nestojí tolik, proto se odhodí, když se roztrhnou. Ale za starých časů se záplatovalo, dokud to jenom bylo možné. Ale i tenkrát byli lidé, kteří to uměli dělat dobře, jiní hůře. Při záplatování se musí brát velký ohled na to, aby byl kus, který se našívá, pokud možno stejný s látkou, která se opravuje, a to nejen co do barvy, ale i kvality. Přeneseme-li tuto zkušenost na duchovní pole, dojdeme k tomuto závěru. V životě zažijeme často, že se nám něco nepovedlo. Zjistíme, že jsme se zmýlili, že jdeme špatným směrem. Napravujeme to, ale obyčejně velmi ledabyle a nesouvisle. Slíbil jsem něco unáhleně? Napravím to tak, že slib zapřu. Urazil jsem někoho? Abych si ho usmířil, začnu mu neupřímně pochlebovat. Takové neorganické nápravy ovšem život nenapraví.

Mladé víno do starých měchů. Dnes se už víno do měchů nelije, ale i bečky mohou být v dobrém nebo ve špatném stavu. Byla by ovšem škoda, kdyby někdo šetřil na bečkách a rozlil víno. Obchodníci a podnikatelé vědí, že nikdy mnoho nevydělá, kdo neúměrně šetří. Šetrnost totiž nepochází vždycky z ekonomických motivů. Bývá to i psychologická neschopnost smířit se s tím, že se život vyvíjí a že už nemá hodnotu to, nač jsme si navykli. Když se zakládá nová rodina, muž i žena musí přetřhnout mnoho svazků, které je spojovaly s minulým životem. U primitivních národů se vyskytují zvláštní obřady v době puberty, dospívání. Všechny mají obyčejně tento symbolický význam: Přestáváš být dítětem, musíš si navyknout jinak vystupovat, jinak chodit. Někdy se dává i nové jméno. Infantilismus se považuje za úchylku. Život v Kristu je stále dospívání, a proto vyžaduje stále změny.

Mladé víno do nových měchů. Těžko říci, kdo je ještě mladý a kdo už není. Je to víc problém psychologie než věku. Dítě má život před sebou, je schopno přizpůsobit se novým myšlenkám, novému prostředí, naučit se novou řeč. Proto ten, kdo zakládá nové hnutí, novou práci, hledá pomocníky mezi mladými. Jaké jsou iniciativy Boží? Mají všechny ráz novosti, protože Boží skutky mají ráz neopakovatelnosti, jedinečnosti. Proto žádá od těch, které volá ke své službě, věčně mladé srdce. Dítě se nebudí ráno s fixními ideami, ale s očekáváním: Copak mně přinese dnešní den krásného? Právě tuto dispozici žádá od nás Bůh, a to až do smrti. Kdo věří v Boží prozřetelnost, v inspiraci Ducha svatého, je duchovně stále mladý. Stále něco nového od Boha přijímá a je ochoten den ze dne se něco naučit.

S příchodem Krista na svět a zvláště v době jeho veřejného vystoupení nastala skutečná revoluce. mnohá zažitá židovská pravidla jakoby přestal respektovat a všechno vidí jinak, řekli bychom nově, moderně, lépe. Stačí připomenout třeba povolání celníka Matouše za apoštola, setkávání se s celníky, hříšníky, pohany, což bylo židům zapovězeno. Anebo neustálé spory s gtrany soboty a mnoho dalších, mezi které patřil jistě i půst, o němž byla dnes řeč. Pánu Ježíši šlo především o to, aby se člověk nestal otrokem pravidel, zákonů a nezapomněl, že to všechno má smysl pokud to rozvíjí můj vztah k Bohu. To je obrovský posun myšlení o kterém farizeové asi neměli tušení a je aktuální stále. I my si máme dávat pozor, abychom duchovně nezestárli. Takový člověk totiž, aniž si to uvědomuje, se postupně dostává jaksi mimo veškeré dění, protože zůstal stát, je duchovně starý a s tímto musí zemřít. My křesťané máme být stále plni očekávání, naděje do budoucnosti. Jít s dobou, jít s církví znamená neztratit mladost, protože mládí je nadšené právě z očekávání. Nebraňme se tedy novým skutečnostem i v církvi, snažme se nejprve pochopit podstatu, jakousi duchovní platformu všeho, co se nám předkládá a myslím, že nejen ledacos dokážeme přijat, ale i sami nabídnout.

ÚTERÝ 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. LEDNA 2025

Jednou v sobotu procházel (Ježíš) obilím. Jeho učedníci začali cestou trhat

klasy. Farizeové mu řekli: "Hle, proč dělají, co se v sobotu nesmí?" Odpověděl jim: "Nikdy jste nečetli, co udělal David, když byl v nouzi a měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu - bylo to za velekněze Abiataru - a jedl posvátné chleby, které smějí jíst jenom kněží, a dal i své družině?" A řekl jim: "Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou!" (Marek 2,23-28)

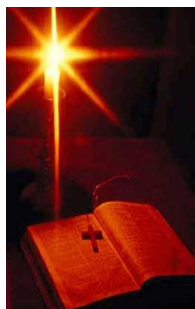

Sobota je pro člověka. Společný život mezi lidmi směřuje k tzv. institucionalizaci. Jako se domluví dva lidé, chtějí-li spolu vyjít, tak i celá společnost ustanoví místa, dobu setkání, čas práce a klidu. I náboženství, nakolik je v něm lidský prvek, má své stanovy a instituce. Jakou mají platnost a nakolik jsou měnitelné? Jedním z takových posvátných ustanovení byl ve Starém zákoně sobotní klid. Dnes je nahrazen nedělním. My víme, jak se k němu zachovat. Je to zákon církevní a církev sama prohlašuje, že nás nezavazuje v případě, že by to bylo na škodu vyšším hodnotám. Pro rabínské moralisty byla otázka těžší. Všechny předpisy Mojžíšova zákona se považovaly za smlouvu uzavřenou přímo s Bohem. Může ji člověk sám ze své strany nedodržet? Jistěže ne. Bohu musíme zůstat věni za každou cenu. Ale výslovně říkáme: Bohu jako osobě, ne slovům vytrženým ze souvislosti a odloučeným od Něho samého. Bůh pak je láska. Všechny jeho příkazy slouží k tomu, abychom jeho lásku uskutečňovali ve světě. V tom smyslu jsou tedy všechny „pro člověka“.

Není člověk pro sobotu. Tzv. laická morálka v době osvícenské vychvalovala spisy římského císaře a stoického filosofa Marka Aurelia. Je prý v nich spojena moudrost lidského rozumu s ušlechtilou skromností člověka. Pravý filosof má postřehnout úžasné krásný světový zákon, kterým se řídí hvězdy a celá příroda. Ten zákon je „kosmický bůh“. Jemu pak se rozumný člověk za všech okolností podřídí. Zní to vznešeně. Odvodí se z toho ideál konání povinnosti vždy a za všech okolností. A přece to není ideál biblický. Pro Marka Aurelia je člověk jenom malou součástí ve velkém mechanismu světa. V biblickém pojetí je naopak celý svět pro člověka. Bůh jej stvořil. Bůh mu dal zákony. Ale to všecko se stalo pro toho, kdo měl přijít na konci, pro Adama a jeho potomstvo. A i později, když Bůh mluvil k Abrahámovým potomkům, každé jeho slovo vyjadřuje dar. Nejsou tedy Boží zákony, ať už přirozené nebo zjevené, pánem nad lidmi, ale darem, privilegiem, slovem, které člověk rád přijímá v duchu dárce.

Syn člověka je pánem nad sobotou. Jako pán světa má člověk jistou suverenitu i nad jeho zákony, ovšem ve smyslu cíle, který jim dal zákonodárce. Kristus však sobě připisuje autoritu vyšší, když prohlásil, že je pánem i nad sobotou. Všecko, co bylo stvořeno, bylo skrze něho stvořeno, a on, jako Boží slovo, je i smysl všeho, co Bůh lidem zjevuje. Proto i ti, kdo jsou s ním spojeni, jsou osvobozeni od „otročtví prvků“ (srv. Gal 4,3) a od „lity zákona“. Horlivým zastáncem této „svobody Božích dětí“ (Řím 8,21) se stal sv. Pavel, který byl předtím fanatickým obhájcem „lity“ slov Božích. Pronásledoval Krista až do té chvíle, kdy pochopil, že je to právě Ježíš, který jediný může dát zákonům smysl a cíl. On měl odvahu i proti ostatním apoštolům zrušit příkaz obřezávání pro křesťany. Pochopil, že to byl jen přípravný obřad pro výchovu ke Kristu. Zřekl se tedy své lásky k předpisům zákona? Jistěže ne. Věděl, že to, co se naplní, se neruší, naopak dospěje k cíli.

STŘEDA 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 22. LEDNA 2025

(Ježíš) opět vstoupil do synagogy. Byl tam člověk s ochrnutlou rukou. Dávali (na Ježíše) pozor, zdali ho uzdraví v sobotu, aby ho mohli obžalovat. On tomu člověku s ochrnutlou rukou řekl: "Vstaň, pojď doprostřed!" Pak se (farizeů) zeptal: "Smí se v sobotu jednat dobře, anebo zle? Život zachránit, anebo zabít?" Ale oni mlčeli. Zarmoucen nad zatvrzelostí jejich srdce, rozhlédl se po nich s hněvem a řekl tomu člověku: "Vztáhni ruku!" Vztáhl ji, a ruka byla zase v pořádku. Farizeové šli hned ven a s herodovci se proti němu radili, jak by ho zahubili. (Marek 3,1-6)

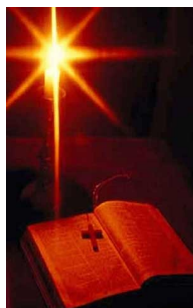

Člověk s uschlou rukou. Z hlediska technického je ruka opravdový div. Kolik tisíců pohybových možností tu je a jak všechny spolupracují, jak jsou sladěny! Člověk bez rukou je prakticky bez činnosti. Ruka se tedy ztotožňuje s prací. Člověk s uschlou rukou nemohl pracovat. Na práci sice lidé rádi láteří, ale bez práce není člověk ani člověkem. K životu totiž patří činnost. Je každá činnost prací? V našem slovníku jsme si zvykli rozlišovat mezi hrou a prací. Hrou se bavíme, prací si vyděláváme na živobytí v potu tváře. Ale je to rozlišení úplné? Jak jsme k němu došli? Sv. Jan Zlatoústý se ptá, jestli pracoval Adam v ráji. Odpovídá kladně. Bez práce by nebyl dokonalý člověk. Ale přesto v ráji nebyla nepříjemná námaha a donucování. Adam pracoval rád, aby se sám vyvíjel. Podle našeho způsobu myšlení bychom řekli, že si hrál, že se bavil. Práce ještě nebyla prokletá hříchem. A dnes? Je při práci mnoho nedobrovolnosti, násilí, nebezpečí. Kristus, který nás osvobozuje od hříchu, vykupuje i naši práci od prokletí, aby se stala svobodnou a radostnou.

Natáhni tu ruku! Neschopnost pracovat může být fyzická: zlomenina rukou, paralýza atd. Ale je také psychická: ochrnutost, marasmus, oslabená vůle. Ve světové literatuře je známý Gončarovův román Oblomov. Od té doby se mluví o tzv. oblomovštině. Jde o lidi, kteří mají plnou hlavu vznešených plánů, ale ráno nedovedou vstát z postele, nedovedou vzít do ruky pero, aby napsali dopis, nevyřídí žádnou záležitost. Jak takové lidi léčit? Zkušenost ukazuje, že dělají velkou chybu hned na začátku. Nevstanou ráno, nenatáhnou ruku k práci, která se naskytne. Pak už se hlava naplní tolika fantaziemi a v srdci cítí takovou tíhu, že nemohou ani povstat ze židle. Asketická literatura naopak doporučuje při všem hned v prvním okamžiku pomyslet na Boha, obětovat mu dílo a prosit o pomoc. Proto se v celé církvi stala známou modlitbička, vzatá z žalmu 70,2: „Pane, pospěš mi na pomoc!“

Ruka byla zase v pořádku. Marxismus chtěl vzdát práci čest, naučit lidi, aby pracovali radostně. Byl by to opravdu zase ráj na zemi. Diskuze ovšem začne, když se ptáme, jakou metodou k tomu dojít. Jak ukázala zkušenost, nestačí k tomu vznešená hesla, že se pracuje pro lidstvo, pro stát, pro stranu. Ale na opačné straně se ukazuje, že není práce radostná jenom proto, že si jí vyděláme hodně peněz. Adam v ráji, jak píše sv. Jan Zlatoústý, pracoval, aby sám sebe zdokonalil. Ale i tomu by se mohlo špatně rozumět. Nezdokonaluje se člověk sobecky, pouhým luštěním hádanek, vymýšlením patentů, ale především láskou. Rád pracuje, kdo ví, že to dělá pro někoho, kdo zase ze své strany

pracuje oplátkou. Dva, kteří si navzájem slouží, se předbíhají v činnosti. Křesťan, který se naučil pracovat pro Boha, denně zakouší, jak Bůh pracuje pro něho. Pak už žádná námaha není těžká a práci se dostalo cti u Boha i u lidí.

ČTVRTEK 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. LEDNA 2025

Ježíš se uchýlil se svými učedníky k moři a velké množství lidu z Galileje šlo za ním. Také z Judska, z Jeruzaléma, z Idumeje, ze Zajordání, i z okolí Tyru a Sidónu přišlo k němu mnoho lidí, protože slyšeli, co všechno koná. Tu řekl svým učedníkům, že mají mít pro něho připravenou loďku, aby se na něho (lidé) netlačili. Mnoho jich totiž uzdravil, takže se neduživí hrnuli k němu, aby se ho mohli dotknout. Kdykoli ho viděli nečistí duchové, padali před ním na zem a křičeli: "Ty jsi Syn Boží!" On jim však přísně zakazoval, aby ho neprozrazovali. (Marek 3,7-12)

Přišlo k němu mnoho lidí, protože slyšeli, co všechno koná. Mezi kněžími se hovořilo o tom, jak by mělo vypadat kázání, kterému by dnešní člověk porozuměl. Upozorňovalo se na to, že se v náboženském slovníku vyskytují výrazy, kterým je těžko rozumět, že by tedy bylo potřeba je přeložit do řeči prostého člověka. Jeden starý kněz při debatě mlčel. Ozval se až nakonec touto krátkou větou: „Slovům lidé rozumějí nebo nerozumějí, ale těžko jim věří, věří se jenom skutkům.“ Víme, že se na své skutky odvolává i Ježíš. Mají potvrdit věrohodnost jeho kázání (Jan 5,36). I v čistě lidské moudrosti se došlo k podobným závěrům. Vyjadřuje to latinské přísloví: „Dlouhá je cesta naučeními, krátká a účinná je příklady.“

Kdo nedělá to, co hlásá, oslabuje svá slova. Jde-li pak o slovo Boží, zdá se jako by svědčil v jeho neprospěch. Slovo Boží je totiž silné, tvůrčí, přetvářející. Nepřetvoří-li toho, kdo je ústy vyznává, jde tu zřejmě o protiklad, který mívá ráz i hříšného vzdoru.

Mnoho jich totiž uzdravil. V synoptických evangeliích následují často kapitoly tak, že v jedné se shrnuje Kristovo kázání a v další se vypravuje o zázracích, které konal. Z velké části jsou to uzdravení z nevléčitelné nemoci. Je přirozené, že pisatelé mluví napřed o jednom, pak o druhém. Ale v tomto případě nejde o pouhý problém slohového podání. Je tu souvislost vnitřní, dogmatická. V našem životě se rozdělují slova a skutky do dvou kategorií, jsou odděleny, jedno může existovat bez druhého. Toto rozdělení neexistuje u Boha. Boží slova jsou stvořitelská, jsou skutky. „Bůh řekl, a stalo se“ (Gn 1,3), čteme na počátku Bible. Kristus mluvil lidskými ústy, ale jeho slova jsou Boží. I ona jsou tedy stvořitelská. Ale jejich účinnost se váže na jistou podmínku. Člověk je musí dobrovolně přijmout. Udělá-li to, ta slova sama ho převářejí, navracejí mu duchovní zdraví. Aby to lépe vysvitlo, navracel Ježíš svými slovy tolika nemocným i zdraví tělesné.

Nečistí duchové padli před ním na zem a křičeli: "Ty jsi Boží Syn!" Stará náboženství na Středním východě byla většinou dualistická. Předpokládala, že jsou na světě dvě síly, které od počátku mezi sebou bojují: bohové dobří a bohové zlí. Člověk se ovšem může přidat na jednu nebo na druhou stranu. I on se pak stává dobrým nebo zlým a účastní se

světového boje. Šťasten, kdo si zvolil dobro! Ale přesto se pořád musí bát, aby se mu zlo nepomstilo. Bible není dualistická, ačkoliv i tu se mluví o dobrých andělech a nečistých démonech. Ti jsou zlí, ne však proto, že tak byli od počátku, ale protože se sami zlími stali. A lidé? I oni si volí dobro nebo zlo. Když si však zvolí dobro, nemusí se zla už bát, naopak se zlo bojí jich. Slovo Boží je silné a kdo je přijme, stává se postrachem zla. Sv. Terezie z Lisieux si to uvědomila už jako malé dítě, když se jí zdálo, že vidí dva ďábly, kteří utekli, sotva ji zahlédli. Vypadá to dětinsky, ale přesto je to pravda. Čistá duše nad zlem vítězí.

PÁTEK 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. LEDNA 2025

Ježíš vystoupil na horu, zavolal k sobě ty, které sám chtěl, a (oni) přišli k němu. A ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, protože je chtěl posílat kázat, a to s mocí vyhánět zlé duchy. (Ustanovil těchto dvanáct:) Petra - to jméno dal Šimonovi, Jakuba, (syna) Zebedeova, a jeho bratra Jana - ty pojmenoval Boanerges, to je "Synové hromu", Ondřeje a Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba, syna Alfeova, Tadeáše, Šimona Kananejského a Jidáše Iškariotského, který ho pak zradil. (Marek 3,13-19)

Vystoupil na horu, zavolal k sobě ty, které sám chtěl. Vyšla kdysi v Itálii žertovná kniha Páté evangelium, kde se autor s jemnou satirou posmívá některým přehnaným modernizacím v církvi. Je tam také scéna, jak Ježíš sestoupil z hory a předsedal shromáždění, ve kterém si lid svobodně zvolil dvanáct apoštolů. Často se mluví o tzv. demokratizaci v církvi, a to právem. Jako lidská společnost přijímá i církev formy, podle kterých se v jistých dobách žije. Nedá se však do těch struktur vměstnat tajemství lásky Boží a ani ne lásky lidské. Boží vyvolení není administrativní úkon. Ten by se mohl řešit autoritativně nebo demokraticky. Je to svobodná volba lásky a té se svobodně láskou odpovídá. Je to podobné jako v manželství. I tu společnost ustanovila zákony a principy tzv. manželského práva. Ale obyčejně se k nim utíkají lidé, když se manželství rozpadá, když vyprchala láska. Povolání k tzv. úřadům v církvi, tj. ke kněžství, jáhenství, biskupství je zjevení lásky Kristovy a přijímá se v tom duchu.

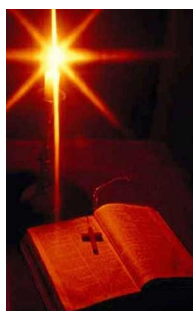
Ustanovil jich dvanáct. Někteří hledají v čísle dvanáct posvátnou symboliku, jako by to byl výraz dokonalosti. Ale to je podřadné. Důležitější je biblická typologie: dvanáct apoštolů odpovídá dvanácti kmenům Izraele. Sám Ježíš tu souvislost naznačil (srv. Mt 19,28). Dvanáct izraelských kmenů byl celý židovský národ. Církev je určena pro celý svět. Proto se posílá dvanáct apoštolů k ní, tj. ke všem národům a kmenům. Oni se skutečně po seslání Ducha svatého rozešli do celého tehdejšího světa. Univerzální poslání církve vyjadřuje řecký výraz ve Vyznání víry: „Věřím v jednu svatou všeobecnou církev.“ Zdá-li se někomu nespravedlivé, že si Bůh k poslání apoštolskému vybírá jednotlivé lidi svobodně, je to doplněno druhou stránkou téže pravdy: ke spáse si Bůh vybírá všechny. Od prvního do posledního člověka na zemi zahrnuje všechny zvláštní lásky Boží.

Aby byli s ním a posílal je kázat, a to s mocí vyhánět zlé duchy. Jedna stará čínská povídka vypravuje o dobrém císaři, kterému přišlo líto, že snad někteří z jeho poddaných

nemají ani klobouk, když prší. Svěřil tu záležitost svému ministrovi, ten pak správcům města, ti pak policii. Ta pochytila všechny lidi, kteří za deště chodili bez klobouku, a zavřela je do vězení. K císaři pak přišel úřední doklad, že v jeho říši není ani jeden jediný člověk v dešti bez klobouku. Satira zesměšňuje situaci, která vzniká předáváním moci a odpovědnosti druhým. Nevznikne něco podobného v církvi, která žije po staletí z toho, že se předává moc od apoštolů přes tisíce stupně? Námítka je vážná, ale jenom v tom případě, když se díváme na církve pouze lidskýma očima. Jinak předávají moc vládci, úředníci, jinak Kristus. On poslal učedníky kázat, ne aby učili místo něj, ale aby byli s ním. On pak je s nimi. Je stále přítomen a jedná, i když se to navenek jeví, jako by to byli jiní lidé. Ve skutečnosti mají moc jenom jako údy mystického těla Kristova.

Pán Ježíš si vybral dvanáct apoštolů a na nich založil svou církev. Petr se stal viditelnou hlavou církve a spolu s ostatními apoštoly šíří evangelium do celého světa. Všichni žijí dále ve svých nástupcích - papežích a biskupech až dodnes a vlastně až do konce světa. Brány pekelné nepřemohou církve a Ježíšovo ujištění "já jsem s vámi..." trvá. Dnes si však chceme říci, že církve nejsou jen papež, biskupové a kněží, kteří mají podíl na služebném kněžství v církvi, ale jste to vy všichni. Já, stejně i vy nesete jméno 'křesťan' a je naší povinností být Kristem ve svém okolí. Kdybychom se někoho náhodou zeptali, kdo je to křesťan, možná bychom slyšeli: je to člověk, který chodí v neděli do kostela, přistupuje před vánočními a velikonočními ke zpovědi a nejí v pátek maso. To je pouze řečneme poloviční křesťan. Normální křesťan je ten, kdo se aktivně stará o spásu svých bratří a sester. Možná si někteří z vás vzpomínají na Tomáškův katechizmus, kde se vždycky odpovídalo na danou otázku. Jedna z nich byla: *K čemu jsme na světě?* Odpověď: *Na světě jsme proto, abychom Boha poznávali, jej milovali a neustále mu sloužili.* Je však třeba tuto odpověď rozšířit kvůli apoštolátu, k němuž jsme všichni povoláni: *jsme tedy na světě proto, abychom Boha poznávali, jej milovali, jemu sloužili a přispívali k tomu, aby byl poznáván, milován a jemu se sloužilo.* A jak konkrétně? Myslím, že láska je vynalézavá. Každý z nás totiž žije v jiném prostředí, pracuje s jinými lidmi, není tedy jediný recept pro všechny. Z naší strany to chce jen jedno, a to chtít získat lidi pro Krista. V každém člověku je hlad po Bohu, v každém je mezera, kterou může naplnit jen Bůh. A tak i my se staňme apoštoly, pomozme lidem poznat Boha, aby našli to, co hledají.

SOBOTA - 25. LEDNA 2025 - SVÁTEK OBRÁCENÍ SV. PAVLA

Když se Ježíš naposled zjevil jedenácti (apoštolům), řekl jim: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu! Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; kdo však neuvěří, bude zavržen. Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ve jménu mém budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady (do ruky), a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se.“ (Marek 16,15-18)

SVATÝ ROK V DĚJINÁCH CÍRKVE (1)

PROF. THDR. JAROSLAV POLC (14. září 1929, Chicago, USA – 15. ledna 2004, Praha)

PRVNÍ SVATÝ ROK

Kdo vynalezl Svatý rok? Tolik souvislostí a spojitostí se hledalo, vypsal, a pak tak dlouho tradovalo, než se přišlo na to, jak tomu vlastně bylo. Obvykle se viděl v předhistorii prvního Svatého roku odraz myšlenky židovského jubilejního roku, který znamenal především osvobození z hmotného otroctví a slavil se každých 50 let. Tak číslo 50 vešlo i do křesťanské symboliky jako číslo odpuštění a z toho i běžná aplikace na den zrození Církve, když po Nanebevstoupení Páně sestoupil Duch svatý na apoštoly v padesátý den po dokonání spásy lidstva - po Kristově slavném zmrtvýchvstání. Odtud se ujal i v latinské církvi pro Boží Hod svatodušní řecký název Pentecostés, prostě padesátý den. Ve středověku se vynořuje i před rokem 1300 padesátý rok jako rok napravování křivd a odpuštění. A tím se vysvětloval i původ prvního Milostivého léta v dějinách, vyhlášeného papežem Bonifácem VIII. v roce 1300, a to tak dlouho, než se našla stará knížka ručně psaná nedlouho po oné události, v níž očitý svědek kardinál Stefaneschi, patrně papežův příbuzný a významný právník, dopodrobna osvětluje celou událost. Z jeho vysvětlení vyplývá i jasná odpověď: Svatý rok nevynalezl nikdo. Svatý rok se objevuje nečekaně jako blesk z jasného nebe, jako přímý projev Boží vůle v jisté historické situaci, z neorganizovaného popudu křesťanských poutníků příšlých do Říma na pouť k hrobům apoštolů. Nebylo doby, kdy by se neputovalo v církvi na svatá místa. Tento zvyk, vlastně společný téměř všem náboženstvím, přejali křesťané ze starozákonního zvyku putovat do Jeruzaléma. Jen cíl byl jiný: na Východě i na Západě se scházeli, zvláště ve výroční den smrti, nad hroby mučedníků prosíce o jejich přímluvu u Boha. Na Západě největší pouť, zvláště v době, kdy nebylo možno navštívit posvátná místa ve Svaté zemi, byla cesta do Říma k hrobům svatého Petra, jemuž Kristus dal klíče nebeského království, a Učitele národů svatého Pavla i ostatních mučedníků, jejichž jména se denně opakovala v mešním kánonu a v litaniích. Pouť do Říma však nevrcholila ani prohlídkou těchto posvátných míst uzavřených prostorami ozdobných bazilik, ani podívanou na nástupce svatého Petra a

vikáře Kristova na zemi - na papeže - poněvadž nebyla myšlena ani jako výlet ani jako turistický zájezd. Byl to skutek pokání za hříchy a viny, zatěžující svědomí, který měl vrcholit, na přímluvu svatých apoštolů, odpuštěním. Daleká cesta, většinou pěšky, neodradila nikoho. Jako by pohnuti Duchem svatým poutníci přicházeli do Říma i z nejzazších koutů křesťanské Evropy. Majetnější před odchodem dali sepsat poslední vůli, kdyby se domů už nevrátili. A mnozí, zvláště nemocní a slabí, umírali na dlouhé cestě a tak pouť pozemská byla pro ně i poutí do nebeské vlasti. Koncem roku 1299 se scházelo do Říma mimořádně mnoho poutníků. Stejně jako před rokem 1000, i tehdy celý svět žil na přelomu století v napjatém očekávání, jako by v roce 1300 mělo dojít k něčemu velikému, k události, která změní směr dějin. Snad některé ovlivnila myšlenka na blízký konec světa a na nastávající příchod Kristův na konci časů, a proto se chtěli duchovně připravit pro den velkého oddělení dobrých a hříšných, ale všichni přišli z touhy po vnitřním míru a pokoji v srdci v době tak rozhárané. Není to žádný div, vždyť po léta všude řinčely jen zbraně: anglický král válčil s francouzským, v Říši knížata a pretendenti na císařství, o Sicílii se rvali Anžuovci s Aragonci, Benátčané s Janovany byli nesmiřitelní nepřátelé a malé městské republiky na Italském poloostrově nepoznaly nikdy skutečný mír. I křesťanstvo bylo rozděleno uvnitř: všude vystupovali násilně kacíři, praví i nepraví reformátoři, falešní i upřímní fanatici. Poutníci si chtěli tedy vyprosit ve své víře v Krista na přímluvu apoštolů v Římě mír a odpuštění, jež by jim ulehčily život a zbavily je strachu. Proto se šířila bez iniciativy papeže v různých zemích zvláštní atmosféra: rozkřiklo se, že kdo ve stém roce vykoná pouť do Říma, dosáhne úplného odpuštění, a vzpomínalo se, že podobně tomu bylo už v roce 1200, a v každém stém roce od Narození Spasitele. A tato myšlenka dala do pohybu masu poutníků zdáli i zblízka.

Nastal občanský počátek nového století. Celý den proběhl v obvyklém klidu. A pak došlo k něčemu, co popisuje kardinál Stefaneschi takto:

»Věc podivuhodná; tajemství nového odpuštění zůstalo utajen o celý první leden: ale na sklonku dne, když se schylovalo k večeru a jakoby v půlnočním tichu, když se rozšířilo mezi Římany, ti se v houfech sbíhali k posvátné bazilice sv. Petra, tlačili se kolem oltáře, navzájem se odstrkovali, takže jen stěží se bylo možno přiblížit, jakoby byli přesvědčeni, že v onen den, který měl zanedlouho skončit, měla vypršet i milost odpuštění, nebo aspoň větší milost. Nemohli bychom však bez nejistoty tvrdit, zdali se sběhli pod dojmem jednoho z ranních kázání v bazilice o stém roku, čili jubileu, nebo zda sami od sebe, nebo dokonce - a to podle našeho mínění není vzdáleno pravdy - přilákání pokynem z nebe, jež chtělo připomenout minulé oslavy stého roku a připravit další.«

Zástupy den co den však v bazilice vzrůstaly a přicházeli poutníci další. V den, kdy se tradičně odhaloval ve svatopetrské bazilice ostatek, o němž se věřilo, že to je pravá rouška Veroničina, zástupy, podle svědectví kronikáře Ventury, volaly na papeže, který byl přítomen: »Svatý Otče, požehnej nám, dříve než se nás zmocní smrt. Víme od našich dědů, že každý křesťan, který ve stém roce navštíví těla svatých apoštolů Petra a Pavla, je osvobozen od své viny i trestu.« Papež, Bonifác VIII., byl muž silného charakteru; vedle sv. Řehoře VII. a Inocence III. patří k nejznámějším středověkým papežům. Byl velkorysý v plánování, přísný a odhodlaný v rozhodování, zvláště kde šlo o církevní práva, a proto si nezískal u mocných tohoto světa než nenávisť. Na duchovní prospěch církve byl citlivý, a hlas prostých poutníků vzal velmi vážně, poněvadž byl muž, který se snažil chápat znamení doby. Ač překvapen, přece dal zkoumat staré doklady papežských archivů, jež by

potvrdily tuto ústní tradici, ale nic se nenašlo. Dal tedy vyslechnout stařícké poutníky, některé až ze Savojska a Francie, kteří potvrdili jednohlasně, že už jejich otcové putovali v minulém stém roce do Říma získat skutečné odpustky Svatého roku. Bonifác VIII. svolal tedy konsistoř kardinálů a rozhodl. Ve svátek stolce sv. Petra 22. února oděn v papežská roucha na balkoně svatopetrské baziliky spolu s přítomnými biskupy a kardinály naslouchal spolu se zástupy poutníků shromážděných dole čtení jubilejní buly papežským jáhnem:

Biskup Bonifác, služebník služebníků Božích, na trvalou památku. - Věřohodné podání říká, že návštěvníkům úctyhodné baziliky v Římě, zasvěcené Knížeti apoštolů, byla udělena velká prominutí hříchů a hojné odpustky. My tedy, kteří z povinnosti uložené nám naším úřadem toužíme po spáse věřících a nadmíru rádi k ní přispíváme, všechna i jednotlivá taková prominutí a odpustky přijímáme a z nich se radujeme, je apoštolskou svou mocí stvrzujeme a schvalujeme a je obnovujeme, a tímto listem je sdělujeme. - Aby však blažení apoštolově Petr a Pavel byli tím více uctěni, s čím větší zbožností věřící jejich baziliky navštíví, a z druhé strany aby věřící pocítili, že z takové návštěvy se jim dostalo hojnějších duchovních darů, My pro milosrdenství všemohoucího Boha, spoléhající na zásluhy a moc oněch apoštolů, na radu našich bratrů a z plnosti své apoštolské moci udělujeme a udělíme ne pouze plné a hojnější, ale zcela úplné odpuštění všech hříchůtům, kdo v tomto nynějším roce tisíc tři sta, který začal o nedávno uplynulém svátku Narození našeho Pána Ježíše Krista, a v budoucnosti každý stý rok navštíví ony baziliky s opravdovou lítostí nad svými hříchy a když se z nich vyzpovídali...

V Římě, u Sv. Petra, 22. února, šestého roku Našeho pontifikátu. «

Aby měli poutníci text buly před očima, dal jej vrýt do mramorové desky, kterou umístili v předsíni tehdejší svatopetrské baziliky. Je tam podnes vedle tzv. Svaté brány. Je to přesná, ale rychlá kamenická práce: střídají se na ní hustší a řidší řádky, písmena jsou nepravidelná, někdy i mylná, ale deska byla patrně chvatně zhotovena za 4-5 dní, aby snad tam byla umístěna již v den vyhlášení buly. Mezitím papežští, písaři text rozepisovali a posílali biskupům do všech zemí. Neuvěřitelné nadšení, s jakým se hrnuly zástupy poutníků pěšky nebo na koních do Říma - byli mezi nimi staří i mladí, laici, duchovní, řeholníci i řeholnice - potvrdil jen včasnost Bonifácova rozhodnutí. »Zdalo se, jako by po Via Claudia denně táhlo veliké vojsko,« poznamenává parmský kronikář. Všechny domy v Římě byly zaplněny poutníky. Krajané čekali u bran města na své a uvádějí je do ubytoven, ale ti často rovnou od bran běželi k Svatému Petru začít svou pouť, spočívající v třiceti pobožnostech v obou bazilikách. Kronikář Villani tvrdí, že v Římě bylo neustále na 200 000 poutníků a denně že se jich vystřídalo na 30 000, takže během Svatého roku jich připutovalo na 2 000 000, což před velkou morovou epidemií roku 1340-50 není číslo přehnané. Tak veliké byly proudy lidí na mostě spojujícím město s bazilikou sv. Petra, že bylo třeba zavést dvousměrný provoz, jak se o tom zmiňuje očitý svědek-poutník slavný italský básník Dante Alighieri, jemuž tento Svatý rok dal inspiraci k jeho nesmrtelné Božské komedii, když píše:

»jak Římané to nařízení dali, že v Milostivém létě, v poutním čase, kdy velké davy po mostě se valí, proud jeden čelem k hradu ubírá se, k svatému Petru namířeno má-li, a proti němu druhý kráčí zase.«

Peklo XVIII., v. 28-33

»Římané pak při oné příležitosti, jak se ukázali způsobní, vychovaní, lidští!« pochvaluje si kardinál Stefaneschi. Byl téměř zázrak, že byla hojná úroda předchozího roku, již dal papež skoupit z římského okolí, takže ani víno nikomu nechybělo ani nikdo nehladověl, prý zásahem samého Krista, který pěti chleby nasýtil pětitisícový zástup.

Aby byl zajištěn pořádek, a aby nezneužili Milostivého léta římské revoluční živly a mocní tohoto světa, Bonifác VIII. povolal z Orvieta tisíc ozbrojenců a celé jezdeckvo, ale nebylo třeba se obávat: žádný král do Říma nepřiputoval. Někteří z nich ovšem nemohli, poněvadž byli výslovně vyňati ze získání odpustků: byli to nenapravitelní zločinci, jiní zarytí nepřátelé papeže a církve, a jiní, např. i obchodníci se Saracény, »poněvadž sami sebe učinili nehodnými odpustků«. Proto byl první Svatý rok především rokem odpuštění Božího lidu - prostých a chudých, kteří k oběti vnitřní připojili i oběť vnější. Nehledě na náklady a strasti cesty, vrhali spontánně k oltáři obou apoštolů peníze, takže celková suma dosáhla výše 30.000 florinů u sv. Petra a 21.000 u sv. Pavla. Bylo třeba dvou kleriků k rozřídění těchto mincí pocházejících ze všech evropských zemí. Ale byly to mince drobné - »groše chudých lidí«, jak se vyjádřil kardinál Stefaneschi. Za ně pak získal papež pozemky a usedlosti, z jejichž výnosu byly vyzdobeny a nadále udržovány obě baziliky.

Přiblížil se Boží Hod vánoční roku 1300 a zástupy hrnouce se k oběma bazilikám se neztenčily. Poněvadž končil podle církevního zvyku rok tímto dnem, uzavíral se i Svatý rok, ale mnozí tvrdili, že odpustky bude možno získat až do 25. března příštího roku, do dne, kdy se tehdy v některých zemích začínal nový rok. Aby vyhověl všem, Bonifác VIII. dal 25. prosince vyhlásit v bazilice svatopetrské, že Milostivé léto v ten den končí, ale že všichni, kdo buď v Římě nebo cestou zemřeli, nebo z vážných důvodů předepsaný počet návštěv bazilik nemohli splnit, získali nicméně plné odpuštění.

První Svatý rok zanechal takový dojem v celém křesťanském světě, že jej nikdy nebylo možno z dějin vymazat. */pokračování příště/*

POUTNÍCI SVATÉHO ROKU MILOSRDENSTVÍ PŘED BAZILIKOU SV. LEOPOLDA MANDIČE V Padově, *Iter ad Christianae Religionis Divitias in Italia quae ad Fidem Amoremque Christi nos promovent*, Padova, Itálie, 25. června 2016.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

13. LEDNA - SV. HILÁRIUS

Jeden z velkých biskupů IV. století. V konfrontaci s ariány, kteří pokládali Ježíše, Božího Syna, za stvoření, byť výjimečné, ale přece jen stvoření, zasvětil Hilarius celý život obraně víry v božství Ježíše Krista, Božího Syna a Boha rovného Otci, který ho zrodil od věčnosti. Nemáme k dispozici přesné údaje o značné části Hilariova života. Starobylé prameny říkají, že se narodil v Poitiers pravděpodobně kolem roku 310 v dobře postavené rodině. Dostalo se mu solidního literárního

vzdělání, které je dobře patrné v jeho spisech. Nezdá se, že by vyrůstal v křesťanském prostředí. On sám vypráví o cestě hledání pravdy, která jej postupně přivedla k uznání Boha Stvořitele a vtěleného Boha, který zemřel, aby nám dal život. Pokřtěn byl kolem roku 345 a někdy v letech 353-354 byl ve svém rodném městě zvolen biskupem. V následujících letech napsal Hilarius své první dílo Komentář k Matoušovu evangeliu. Jde o nejstarší nám dochovaný komentář, který byl k tomuto evangeliu napsán v latinském jazyce. Roku 356 se Hilarius účastní synody v Béziers na jihu Francie, „synody falešných apoštolů“, jak ji sám nazývá, protože byla tvořena semiariány, kteří popírali božství Ježíše Krista. Tito biskupové – „falešní apoštolé“ - žádali císaře Konstance, aby biskupa Hilaria odsoudil do vyhnanství. Hilarius byl proto v létě roku 356 donucen Galii opustit. Byl poslán do vyhnanství ve Frýgii v dnešním Turecku, kde se ocitl v prostředí, které bylo nábožensky zcela ovládnuto arianismem. I tady jej pastorační starostlivost vedla k usilovné práci k opětovnému nastolení jednoty Církve na základě pravé víry, formulované koncilem v Niceji. Za tímto účelem se pustil do sepisování svého nejdůležitějšího a nejznámějšího věroučného díla De Trinitate (O Trojici). Hilarius v něm předkládá svou osobní cestu za poznáním Boha a snaží se ukázat, že Písmo jasně dosvědčuje božství Syna a jeho rovnost Otci nejenom v Novém zákoně, ale rovněž i mnoha stránkami Starého zákona, v nichž tajemství Krista již vychází najevo. Ve sporech s ariány klade důraz na pravdu o jménech Otce i Syna a veškerou svou trojiční teologii staví na křestní formuli. Není to nějaká spekulace, ale prostá víra, kterou nám předal samotný Pán: „Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“. Otec a Syn mají tutéž přirozenost. Pokud některé pasáže Nového Zákona dávají možnost domnívat se, že Syn stojí níže než Otec, pak Hilarius nabízí přesná pravidla, umožňující vyhnout se scestným výkladům: některé texty Písma hovoří o Ježíši jako Bohu, jiné zdůrazňují jeho lidství. Některé se vztahují k Němu v jeho preexistenci u Otce, jiné berou do úvahy stav ponížení (kenosi), jeho sestoupení až k smrti, a další ho pak rozjímají ve slávě vzkříšení. Během svého vyhnanství napsal Hilarius také Knihu o synodách, v níž pro své spolubratry biskupy v Galii podává a komentuje vyznání víry a ostatní dokumenty ze synod, které se přibližně v polovině IV. století konaly na Východě. Svatý Hilarius stále pevný ve svém odporu k radikálním ariánům, projevuje smířlivého

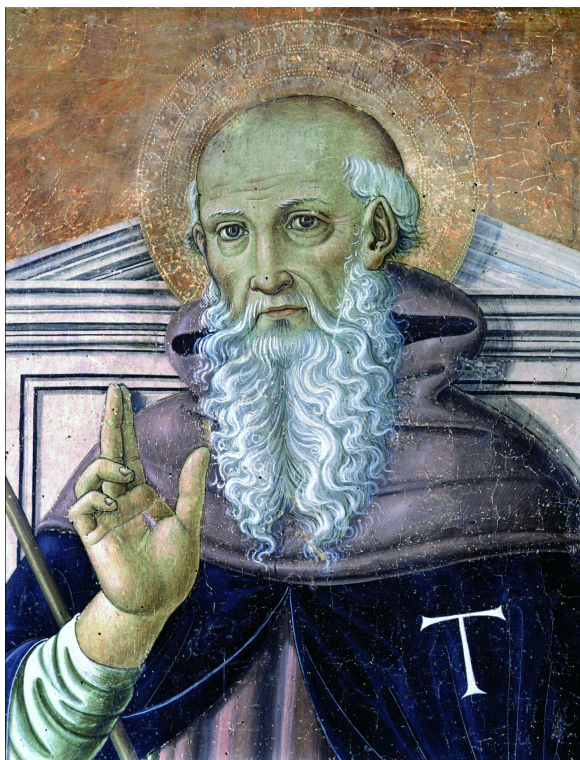
ducha ve vztahu k těm, kteří připouštěli a vyznávali, že Syn je podobný Otci co do podstaty, přirozeně ve snaze dovést je k plnosti víry, podle níž nejde jen o podobnost, nýbrž opravdovou rovnost Otce a Syna co do božství. Také to se mi zdá charakteristické: duch smíření, usilující o pochopení těch, kterým se této plnosti ještě nedostává a pomáhá jim svým velkým teologickým porozuměním dojít k plné víře v pravé božství Pána Ježíše Krista. V letech 360 až 361 se mohl Hilarius konečně vrátit z vyhnanství zpět do vlasti. Hned se ujal pastorační činnosti v místní církvi, přičemž vliv jeho magistera daleko překročil její hranice. Synoda, která se konala v Paříži v roce 360 nebo 361, znovu převzala terminologii Nicejského koncilu. Někteří antičtí autoři se domnívají, že k tomuto antiariánskému obratu v Galském episkopátu došlo z velké části díky pevnosti a mírnosti biskupa z Poitiers. Právě toto byl jeho dar: spojovat pevnost ve víře a mírnost v mezilidských vztazích. V posledních letech svého života napsal ještě Pojednání o Žalmech, komentář k padesáti osmi Žalmům, interpretovaných podle klíče, podaného v úvodu díla: „Není pochyb o tom - píše zde Hilarius - že všechny věci, o kterých je řeč v Žalmech je třeba chápat podle evangelní zvěsti, takže jakýkoli hlas prorockého ducha se vztahoval k poznání příchodu našeho Pána Ježíše Krista, vtělení, umučení a království, ke slávě a moci našeho vzkříšení“ (*Instructio Psalmorum* 5). Ve všech Žalmech vnímá tuto průzračnost tajemství Krista a jeho Těla, kterým je Církev. Hilarius se při různých příležitostech setkal se svatým Martinem. Právě nedaleko Poitiers založil budoucí biskup z Tours klášter, který existuje dosud. Hilarius zemřel v roce 367. Jeho liturgická památka se slaví 13. ledna. Roku 1851 jej bl. Pius IX. prohlásil Učitelem Církve. K rekapitulaci podstaty jeho učení bych rád řekl, že Hilarius nachází východisko své teologické reflexe v křestní víře. V *De Trinitate* Hilarius píše: Ježíš „poručil křtít ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého (srov. Mt 28,19), to znamená ve vyznání Původce, Jednorozeného a Daru. Jeden jediný je Původce všech věcí, protože jediný je Bůh Otec, od něhož pochází všechno. A jeden jediný je náš Pán Ježíš Kristus, skrze něhož povstalo všechno (1 Kor 8,6), a jen jeden Duch (Ef 4,4), darovaný všem. Žádný nedostatek nelze shledat v plnosti tak velké, do níž se v Otci, v Synu a v Duchu svatém sbíhá nezměrnost ve Věčnosti, zjevení v Obraze, radost v Daru“ (*De Trinitate* 2,1). Bůh Otec, který je zcela láskou, je schopen sdělit v plnosti své božství Synovi. Za obzvláště krásnou považuji následující formulaci svatého Hilaria: „Bůh neumí být nic jiného než láska, neumí být nic jiného než Otec. A kdo miluje nezávidí, a kdo je Otcem, je jím v úplnosti. Toto jméno nepřipouští kompromisy, jakoby snad Bůh byl otcem v určitých aspektech, a v ostatních nikoli“ (*tamtéž* 9,61). Proto je Syn plně Bohem bez jakéhokoliv nedostatku nebo umenšení: „Ten, kdo přichází od dokonalého, je dokonalý, protože ten, kdo má všechno, tomu byl všechno dáno.“ (*tamtéž* 2,8). Pouze v Kristu, Synu Božím a Synu člověka, nachází lidstvo spásu. Přijetím lidské přirozenosti spojil se s každým člověkem, „stal se tělem nás všech“ (*Tractatus in Psalmos* 54,9); „přijal přirozenost každého člověka, a stal se skrze ni pravým vinným kmenem, má v sobě kořen každé ratolesti“ (ivi 51,16). Právě proto je cesta ke Kristu otevřena všem, protože všechny přitáhnul do svého bytí člověkem, přestože osobní konverze je požadována vždycky: „Skrze vztah k jeho tělu - píše Hilarius - je přístup ke Kristu otevřen všem, pod podmínkou, že svléknou starého člověka (srov. Ef 4,22) a přibijí jej na kříž (srov. Kol 2,14); pod podmínkou, že opustí dřívější skutky a obrátí se, aby s ním byli pohřbeni v jeho křtu v ústrety životu (srov. Kol 1,12; Řím 6,4)“ (*tamtéž* 91,9). Věrnost Bohu je dar jeho milosti. Proto svatý Hilarius v závěru svého pojednání o Trojici prosí, aby mohl setrvat ve stálé věrnosti křestní víře. Je to charakteristické pro tuto knihu:

reflexe se mění na modlitbu a modlitba opět na reflexi. Celá kniha je dialog s Bohem. Dnešní katechezi bych rád uzavřel jednou takovou modlitbou, která se tak stane i modlitbou naší: „Učiň, Pane - praví Hilarius inspirovaně - abych zůstal vždycky věrný tomu, co jsem vyznal v symbolu svého znovuzrození, když jsem byl pokřtěn v Otci, v Synu a v Duchu svatém. Abych se klaněl tobě, náš Otče, a zároveň s tebou tvému Synu, abych si zasloužil tvého Ducha svatého, který od tebe vychází skrze tvého Jednorozeného. Amen. (*De Trinitate* 12,57). /Benedikt XVI./

17. LEDNA - SV. ANTONÍN

"Kdo se k němu odebral naplněn smutkem, aniž by se vracel rozradostněn? Kdo, sužován hněvem, od něj nepřicházel uklidněn? Který zesláblý mnich od něj nepřicházel posilněn? Který z těch, kdo byli pokoušeni, nenalezl díky němu odpočinutí? A kdo z neklidných, nepoznal díky jeho ctnosti pokoj?.. To, co jej učinilo slavným nebyly spisy, ani světská moudrost, ani umění, ale pouze úcta k Bohu"

Toto svědectví o sv. Antonínovi, zakladateli mnišského života a "duchovním lékaři celého Egypta" nacházíme v prvním životopise, který napsal sv. Atanázius. Byl živým vzorem evangelního života, svým pokáním se stal středem hlubokého obdivu a vzbudil mnohá obrácení.

Narodil se kolem roku 251 v nížině středního Nilu, pravděpodobně ve vesnici Qeman nedaleko Masru - proslulém Memfisu někdejší éry faraónů. Decius, který rok před jeho narozením rozpoutal krvavé pronásledování křesťanů, už tehdy nežil: zemřel v bojích s Góty na březích Dunaje. Stejně však si zpočátku počínal i jeho nástupce Gallienus, ale potom nechal Kristovy učedníky, aby se vrátili ke svému kultu. Kruté pronásledování znovu propuklo za vlády Valeriána v roce 258, a utichlo až poté, co byl císař v roce 260 zajat Peršany. Ani jedno z těchto pronásledování se však netýkalo Církve v Arkádii, což dovolilo mladému Antonínovi pěstovat náklonnost ke zbožnému životu. Jeho povolání k životu 'eremity'¹ bylo patrné už od dětství. Měl vskutku tak velké obavy ze zmateného prostředí škol, že mu rodiče poskytli výchovu doma. Tato praxe nebyla zcela ojedinělá, neboť křesťané byli v menšině, navíc ponižováni a pronásledováni. Výchova dětí proto vyžadovala velkou pozornost. V rodinném prostředí provozoval až do osmnácti let život ctností, které jej disponovaly k dokonalému životu: poslušnost - podřízen otcovské autoritě; umrtvování - nedopřával si než skromné jídlo; odříkání - bez požadavků a přání, byl spokojen se svým stavem.

¹ Z řečtiny 'eremos = odlehlé místo, poušť.

Z tohoto rodinného prostředí však byl vytržen náhlou smrtí rodičů. Po otci zdědil značné jmění, stal se správcem velkého majetku a ochráncem mladší sestry. Tato situace jej však nemohla uspokojit. Pozorně totiž čítával Písmo svaté, a ve svém nitru rozjímal nad úryvkem Skutků apoštolů, kde se říká, že věřící v Jeruzalémě prodávali své majetky, a co získali, kladli k nohám apoštolů. Apoštolové však už nežili; neexistovala ani komunita věřících, do které by bylo možné vstoupit poté, co by prodal své jmění. Jak tedy praktikovat odříkání prvních křesťanů? Stejně jako později svatému Františku z Assisi, dostalo se i jemu odpovědi při mši svaté, když se četlo evangelium: "Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej všechno, co máš, rozdej to chudým, a budeš mít poklad v nebi" (Mt 19,21). Není tedy zapotřebí žádné předchozí komunity, aby bylo možné této naléhavé Kristovy výzvy uposlechnout: poté, co se vrátil domů, Antonín rozdělil svá pole malým vesnickým rolníkům, prodal movitý majetek a zisk rozdál chudým. Pro sebe si ponechal jen nepatrný kapitál, aby měl z čeho žít a mohl zajistit existenci své sestry. To však bylo podle evangelia příliš málo. Je pravdou, že když byl za nějaký čas znovu na mši svaté, slyšel další Pánova slova, která uvedla v pochybnost jeho starost o zajištění: "Nedělejte si starosti o zítřek!" (Mt 6,34). Tehdy chtěl oběť završit: opustil vše, co mu zůstávalo; sestru svěřil komunitě panen a hledal místo, kde by mohl žít, zbaven všeho. Bylo mu devatenáct let. Toto rozhodnutí nebylo ničím docela nezvyklým. Antonín měl kolem sebe spoustu příkladů askétů, kteří si zvolili život v pokoře a chudobě. Nežili v poušti, ale bydleli na okraji vesnic, takže je mohl kdokoli navštěvovat a s nimi rozmlouvat. Znal proslulého starce, který nedaleko usedlosti provozoval tento způsob života už od dětství. Od něj se mu dostalo svolení, že se mohl usadit poblíž a stát se jeho učedníkem. Tady se syn vznešené rodiny naučil tomu, co bylo základním požadavkem mnišského života: manuální práci. Antonín ji konal s velkou horlivostí. Atanázius nám sice neuvádí, o jakou práci šlo, ale pravděpodobně se jednalo o výrobu malých předmětů, nepochybně pletení proutěných košíků ap., což patřilo k nejvýznamnější činnosti v prostředí egyptských pouští. Za výdělek si kupoval nezbytné jídlo a zbytek rozdával potřebným. Jaký byl denní rytmus jejich života nám není známo. Nicméně jistě se řídil pevným řádem, protože bez něj nebyl takový způsob života vůbec možný. Lze říci, že tato malá komunita měla jakousi tichou reguli, neboť řeholní pravidla se nejprve žila a teprve potom byla napsána. V obecném popisu činnosti, z níž se tato tichá regula skládala, nacházíme všechny prvky budoucích velkých pravidel řeholního života - regule sv. Bazila, sv. Augustina i sv. Benedikta: modlitba ("*neustále se modlil*"), rozjímaní ("*nic z Písma svatého mu neuniklo*"), práce, poslušnost (jeden z nich zastával úlohu opata a druhý úlohu komunity), umrtvování (posty, bdění, často na holé zemi), a konečně nade vším vládla "úcta ke Kristu a vzájemná láska", což - jak říká sv. Atanázius - bylo společné všem asketům této krajiny. Ke zmíněným asketickým a duchovním cvičením je třeba dodat díla milosrdenství, neboť Antonín (a lze předpokládat, že ti, kdo mu byli vzory nebyli v této činnosti nijak pozadu) se snažil rozdávat radost všem, které potkával. "*Všichni ho nazývali přítelem Božím: jedni jej milovali jako syna, jiní pak jako bratra*".

A právě tehdy se v životě mladého muže projevilo něco hrůzného a současně úžasného, co jej později učinilo nevyčerpatelným zdrojem inspirace v dílech umělců: totiž - *d'ábelská pokušení*. Zpočátku se nehalila do oslnivých preludů; připomínala mu spíše majetek, který ve světě zanechal: dům, sestru, peníze, bohatě prostřený stůl (i když si v něm nikdy neliboval). Pokušitel byl špatným psychologem: jeho představy nedošly než opovržení. Proto se zhostil jiné taktiky: snažil se probudit touhy, které mají svůj původ v nízkých

vášních a jsou-li ukojeny, srážejí člověka na úroveň ubohého zvířete: odtud pramení motiv tradiční hagiografie, která k postavě světce maluje prase. Ve dne pronásledovali mladého asketu necudné myšlenky; odmítal je, "celý zrudlý", jak říká životopisec; znásobil posty a modlitby. prostředek, který označil sám Ježíš. V noci jej démon pokoušel ve formě svůdné ženy, která zmizela poté, co "Antonín otevřel své srdce Kristu". Poté co pohrdl léčkami a odhalil hanebnosti, zůstávalo už pouze násilí. A tak se chtěl Nepřítel pokusit o pokoření eremity nikoli psychologickými zbraněmi, které by jeho nabytá ryzost dokázala odhalit, ale fyzickými útrapami, které by jej zanítily a ničily. Avšak i zde bylo jeho úsilí marné. Musel přiznat svou bezmocnost: "Pokořil jsem většinu lidí, ale od doby co bojuji s tebou, jsem přišel o svou sílu". "Kdo jsi?", ptal se ho Antonín. Načež d'ábel, zbaven veškerého ostychu, odvětlí: "Jsem duch smilstva!". "Jsi hoden naprostého opovržení", prohlásil klidně pokorný vítěz a připojil slova Žalmu: "Pán je mou pomocí, pokořím své nepřátele" (*Žalm 117,7*). Toto vítězství nad Satanem však Antonína neuspokojilo. Naopak jej vybídlo k větší horlivosti v pokání, neboť poznal sílu nebezpečí, kterému musel čelit a které bude muset zřejmě podstoupit v mnohem závažnější míře. Atanázius, citující sv. Pavla, píše, že mladý mnich začal umrtvovat své tělo a držel je v područí. Spokojil se s jedním jídlem za den; to spočívalo v chlebě, vodě a soli, po západu slunce; mnohdy (zřejmě z liturgických důvodů) opomíjel po dva, tři ba dokonce až čtyři dny i toto ubohé občerstvení. Protože se mu i rohož zdála být nadbytečnou, spal na holé zemi. Někdy probděl na modlitbách i celou noc.

Tolikerá odříkání jej mohla docela snadno zahubit: jejich účinek však byl opačný-rozvinula v něm smysl pro samotu. Přestěhoval se proto na jeden vzdálený hřbitov a uzavřel se do hrobu, přičemž požádal přítele, aby mu pravidelně nosil chleba. Nemůžeme si však představovat hrob, jak jej známe u nás. Ti, kdo navštívili např. Lazarův hrob v Betánii vědí, že východní hrobky jsou skutečným podzemním příbytkem; často vyhloubeným v jeskyni (aby se tak předešlo zhroucení) se spoustou dutin, což ovšem nikterak neubírá na jeho strohosti, šeru, naprostém odloučení od světa a mnohdy zhoubné vlhkostí. Do takového prostředí se mladý Antonín zaživa pohřbil. Když to pekelné mocnosti spatřily, rozlítily se a přešly k násilí: jedné noci se tlupa démonů vypravila na krutý výpad a zasypala Božího muže ranami, dokud nepadl bezduchý k zemi. Následujícího dne se k němu naštěstí odebral přítel, a když ho našel ležet na zemi bez známek života, přenesl ho do farního kostela, kde jej považovali za mrtvého a připravili vše k pohřbu. Krátce po začátku pohřební vigílie se všech přítomných zmocnil spánek, a jeden po druhém usnuli. O půlnoci se Antonín probрал z letargie, a když zjistil, že přítel jako jediný bdí, zavolal ho a požádal jej, aby ho přenesl zpět do hrobky. Tak se stalo.

Antonín byl však natolik posetý ranami a otoky, že se ani nemohl postavit. Tehdy se z hloubi duše modlil, a občerstven připomínkou slov Písma zvolal na adresu svých nepřátel: "Hle, jsem to já, Antonín! Neprchám před ranami. Můžete mi jich uštvít ještě víc: nic mne neodloučí od Kristovy lásky". Tato provokace nezůstala bez odezvy: jedné noci obklíčila příbytek eremity horda démonů a proměnila ho ve zvířinec. Ze všech stran na něj útočili, řvali a hrozili, že jej roztrhají na kusy: řvoucí lvi, býci, kteří zuřivě hrabali kopyty do země, hadi a štíři, kteří se kolem něj plazili po zemi, vlci cenící své zuby, jejichž chřtány jej mohly v mžiku pohltnout. Dábelský vír přistupoval a odstupoval za strašlivého řevu a děsivých zvuků. Antonín byl fyzicky naprosto zdeptán bolestí, ale nepřestával je ironicky popichovat: "Jste tak slabí, že vás muselo přijít tolik, a že se musíte uchylovat ke všem těmto prostředkům?" V tom okamžiku všechny přízraky zmizely a po předchozí

vřavě nastalo hluboké ticho. V tu chvíli pronikl do hrobky paprsek nebeského světla, a dotkl se vítězného, ale vyčerpaného atleta: "Kdes byl"?, ptá se. "Proč jsi se neukázal na začátku, aby učinil přítrž mým útrapám?" Tato slova na jeho rtech však nebyla výtkou, nýbrž pokornou otázkou, která žádala vysvětlení. Tu k němu zazněl hlas - "Antoníne, byl jsem tady. Provázel jsem tě v boji. Protože odolával a dosáhl vítězství, budu stále tvou pomocí a všude uvedu ve známost tvé jméno". Tehdy Antonín zakusil velkou útěchu.

Začal tak nový život. Mohl se pustit do čehokoli, vždyť jej provázel příslib samotného Pána. Zrána vyšel a odebral se ke svému duchovnímu vůdci - starci, který jej uvedl do zasvěceného života. "Odcházím do pouště - oznámil mu bez velkých průpovědí. Půjdeš se mnou?". "V mém věku? - zvolal stařec. Ani na to nepomýšlej!" Antonín nenaléhal. Dal sbohem vesnici a se zásobou chleba na šest měsíců (jaké břemeno při putování pouští! - Atanázius sice uvádí, že thébský chléb vydržel i rok) se vydal k horám.

*"Bůh nestvořil demony takovými
jaci jsou: na počátku byli andělé;
zhřešili, a byli svrženi z nebe.
Jsou proto plni závisti
při pomyšlení, že my jsme určeni
ke štěstí, které oni ztratili,
a dělají vše, co je v jejich silách,
aby nám zabránili vystoupit tam,
odkud oni spadli".*

Đábel znovu soptil. Nemělo však smysl pokoušet Božího muže hrubými prostředky, jak to dělal doposud, ale bylo třeba vynalézt ještě záłudnější. Nechal tedy, aby se na zemi objevil stříbrný talíř. Antonín, důmyslnější než jeho pokušitel, pohlédl upřeně na zvláštní předmět: "Stříbrný podnos na tomto místě? To je snad žert. Další zoufalá snaha toho chudáka d'ábla! Je na čase změnit plán!" V tu chvíli talíř zmizel a poutník dál kráčel svou cestou. Neušel ani míli, když tu náhle vidí na cestě hroudu zlata. Tentokrát se už nesnížil ani k tomu, aby si tropil žerty z původce tak ubohého pokušení. Bez povšimnutí přešel kolem vzácného kovu a ubíral se ke stanovenému cíli. Poté, co přešel Nil (o způsobu se životopisec nezmiňuje), spatřil na místě zvaném Pispir temnou siluetu starého opuštěného hradu: zkrátka, pustevna na dosah ruky. Přišel blíž a hle - hadi, kteří se vyhřívají na slunci se hbitě rozlezli a zmizeli. Antonín vešel dovnitř, aby si prohlédl příbytek, jenž mu připravila Prozřetelnost a zjistil, že zcela odpovídá jeho představám. "Byla uvnitř voda", poznamenává sv. Atanázius. Pravděpodobně šlo o přirozený pramen, což také podává vysvětlení, proč nechal vladař vybudovat pevnost právě na tomto místě. V této opuštěné tvrzi, s dostatkem vody a chlebem na šest měsíců, začal život anachorety².

Není jasné, jak fungoval v arabské poušti telefon, ale je skutečností, že poustevníci nikdy nemohli dlouho žít sami: čím hlouběji odcházeli do pouště či vyhledávali nejzapadlejší místa, tím více bylo obdivovatelů, kteří je vyhledávali a snažili se k nim dostat. Bylo proto nezbytné - což se také stalo jednou z tradic pouště - spojit lásku a

² Anachoreta - z řec. *anachorein* = vzdálit se. Je synonymem pro poustevníka.

askezi. Antonín se nesnažil návštěvníky zahánět (i kdyby se o to pokusil, výsledek by byl stejně opačný); přijímal je, ale nedovoloval jim vstupovat do svého soukromí, a ponechával je venku. Tito se pak bez jakýchkoli námitek shromažďovali ve stínu hradeb a trávili noci pod širým nebem.

Zpočátku byl Antonínův život docela klidný. Nadešla ovšem chvíle, kdy si jej znovu vyhlédli obyvatelé pekel - považovaní za pány pouště, a obklíčili pevnost. Hradby se nápořem silných záchvěvů trhaly a přitom z nich vycházel křik: "Odejdi z našeho panství! Co u nás chceš? Našim léčkám neodoláš!" Ti, kdo pod hradbami slyšeli jejich křik, byli roztřesení úzkostí a hrůzou. Antonín je však zevnitř uklidňoval a napomínal: "Udělejte kříž a jděte domů! Nic vám neudělají!" Většina se tedy začala balit. Jiní pak si umínili, že zůstanou, neboť útoky pekel považovali za jasné znamení Antonínovi svatosti. Jakmile nastalo hluboké ticho, mnohých se zmocnila úzkost, zda eremita zůstal po nenávistném útoku démonů naživu. Vtom zaslechli za hradbami klidný a jasný hlas:

*"Bůh povstává, rozptylují se jeho nepřátelé, ti, kdo ho nenávidí, prchají před ním, tratí se, jako se rozplývá dým, jako taje vosk před ohněm, tak hříšníci hynou před Bohem."
/Žalm 67, 2-3/*

Tak tomu bylo po dvacet let: prostí obdivovatelé přicházeli a odcházeli; věrní zůstávali na prahu jeho příbytku. Nakonec ti nejhrošlivější, kteří po mnoho let žili venku za hradbami, ztratili trpělivost a prolomili bránu. Když Antonín zaslechl hluk, vyšel, a učedníci jej mohli spatřit na vlastní oči. "Byli strženi obdivem - píše Atanázius -. Jeho výraz se nezměnil, nepřibral nečinností, ani posty nezchudl... Ryzí na duchu, neuzavřen do sebe sama pro snášenou bolest, ani pyšný oblibou". Alexandrijský arcibiskup tak dokazuje, že překonával předsudky, které už v jeho době kolovaly o askezi: ti, kdo se zaživa pohřbívají, nejsou snad ponurými, fyzicky a morálně vyprahlými existencemi? Obdivovatelé však smýšleli docela jinak: byli si jisti, že mají co do činění s vyjímečnou a obdivuhodnou bytostí, která je zcela ovládána duchem. Po léta trpělivě čekali, aby jej mohli spatřit, snaží se s ním setkat; když pak stanou před jeho vzezřením, zmocní se jich úžas: mnozí z nich se pak rozhodnou žít stejným způsobem života. "A tak - uzavírá životopisec - vznikaly kláštery na horách a poušť se hemžila mnichy: lidmi, kteří se zřekli všeho jmění a svá jména zapsali do města na nebesích".

Antonínovi znovu začal činný život: musel opustit svou samotu před lidmi světa, kteří kritizovali jeho učení i novými mnichy, kteří potřebovali jeho vzácnou radu. Tak tomu bylo v dějinách mnišství i později, kdy z klášterů a pustevn vycházeli apoštolové. Protože světec vyrůstal v kontemplaci a samotě, překypoval nebeskými dary: uzdravoval nemocné, vyháněl demony, vydával se na návštěvy cel, kde jej očekávali noví poustevníci, odolával nepřizní počasí, vypětí dlouhých cest i řekám, plným krokodýlů.

Tehdy mu bylo čtyřiapadesát let. Tato otcovská starostlivost by asi trvala nepřetržitě dál, kdyby za nějaký čas nevypuklo v roce 306 nové pronásledování, které postihlo křesťany na Východě, totiž za vlády Maximina Daji. Diokleciánovo pronásledování, jež zuřilo v letech 303-305, jakkoli bylo kruté všude, kudy procházelo, Egypt téměř neohrozilo. Nová zkouška se nyní usadila v deltě Nilu. Když tedy vzkvétalo mučednictví, k čemu ještě bylo třeba mnichů? Nenastal snad okamžik, aby po životě modlitby a službě bližním zemřeli mučednickou smrtí na svědectví víře? Antonín se dověděl (i v poušti bylo vše velmi záhy známo), že pronásledování křesťané jsou vyslýcháni a věznění v žaláři egyptské metropole - v Alexandrii. "Pojďme tam i my", zvolal. Nešlo o dobrovolné odevzdání se katům: nauka o spontánním mučednictví, kterou někteří zastávali, byla

Církví zamítnuta. Nic však neodpovídá bratrské lásce tolik, jako jít povzbudit a potěšit obžalované. Jestliže pak světské autority rozhodnou o uvěznění a smrti těšitelů, nic nenamítnou, ale budou sdílet úděl bratří. Tak se Antonín spolu s několika druhy odebral do Alexandrie. Ve chvíli soudu předstoupili před soudce a jali se hájit obžalované. Mnichům bylo zakázáno, aby stanuli na půdě prétoria. Kdo by tento příkaz porušil, riskoval smrt. Všichni se ukryli, pouze Antonín tím byl nadšen. Znovu se tam vrátil. Zahnali ho. Jal se tehdy navštěvovat vězněné v žalářích a dolech, povzbuzoval je, aby byli silní ve víře a lásce k Ježíši Kristu, a zanechal jim i hmatatelnou pomoc. Konec pronásledování však ukončil i tuto jeho službu. Spěchal, aby se vrátil do své samoty, podrobil se ještě tvrdším postům, oblékal kožené šaty, které neodkládal, ani když se myl. Jistý čas strávil v uzavřenosti. Avšak zakrátko začali znovu proudit učedníci a zvědavci. Jestliže by toto uzavření trvalo tak dlouho jako předchozí, museli by čekat velmi dlouho. Vzhledem k tomu, že eremita nemínil snášet tento tlak davu, prchl. Proč za ním nešli? Atanázius o tom nic neříká, ale lze předpokládat, že se jeho ctitelé domnívali, že se vydal na nějakou apoštolskou cestu a považovali za moudřejší vyčkat až se vrátí. Navíc bylo lepší vědět, že je venku, než uvnitř: alespoň bylo jisté, že musí mezi nimi projít, má-li se vrátit do své samoty. On se však rozhodl, že se už nevrátí: šel co nejdál, kde by už nikdo nemohl rušit jeho klid. Báł se totiž, aby se ho nezmocnila pýcha popularity. "Kam jdeš?", slyší znenadání hlas z nebe, podobně jako kdysi apoštol Petr, když prchal z Říma. "Do Tebaidy!", odpověděl uprchlík. Hlas však nenaléhal, jako tehdy na Petra, aby se vrátil do místa, odkud vyšel. Navíc jej nabádal, aby šel ještě hlouběji, až za hranici všech obydlených míst, do "vnitřní pouště". Když se tázal, na kterého vůdce se má při hledání onoho místa obrátit, objevila se na obzoru karavana Arabů, která měla namířeno k Rudému moři. Vyhověli jeho žádosti, vysadili jej na velblouda, a spolu s nimi urazil cestu tři dnů a tři noci. Ráno, čtvrtého dne, dorazili na úpatí hory Qolzum, do malé neobydlené oázy: nějaká skála, pár divokých palem a pramen průzračné vody. Když se Arabové chystali pokračovat v cestě, Antonín se rozhodl zůstat. Oáza se mu stala novým a posledním útočištěm.

"Kdo má právo si říkat: pracoval jsme včera, dnes si odpočinu? anebo se zabývat minulou dobou, aby nemusel myslet na budoucnost? Po všechny dny života musí Boží služebník klást na první místo starost o svou duši, neboť jestliže by ji byl jen na okamžik opomenul, riskuje úděl Jidáše, který během jediné noci přišel o plody všeho, co předtím vykonal." /Vita Ant. 18/

Oáza uprostřed pouště - nová samota, kterou Antonínovi připravila sama Prozřetelnost, byla místem vskutku úchvatným. Kout nádherné krajiny pod blankytným nebem, její ticho rušilo pouze zurčení pramene a občasný bzukot hmyzu. Palmy mu dávaly datle, a neměl nouzi ani o chléb, protože oáza byla pravidelným místem odpočinku karavan. Tato pravidelnost lidských návštěv, navíc nezvaných, mu umožnila věnovat se manuální práci - činnosti, která se doporučovala všem anachoretům: cestovatelé, kteří tudy pravidelně procházeli mu přivezli sekeru, motyku a nějaká semena. Tak se mohl dát do obdělávání půdy, setí, sklizně, mletí obilí. Mohl si zadělat na chléb. Jenže divoká zvěř, která se přicházela napít z pramene, mu mnohdy jeho záhony zcela zničila. Jednoho dne se k nim proto obrátil s kázáním - podobně jako později sv. František k vlkovi u Gubbia. Od té doby mu ušetřila práce. Tak by to snad pokračovalo celá léta, kdyby cestovatelé neřečnili. Vůdcové pouštních karavan jsou totiž pošťáky i novináři. Jednoho dne sestoupilo z velbloudů mnoho poustevníků a plakali radostí: "Tak tady jsi, otče! Nevěděli jsme, kde se

nacházíš, a byli jsme celí zkormoučení!" Nezahnal je. Mohl by snad otec zahnat své děti? Navíc začal stárnout a obdělávání půdy jej značně vyčerpávalo. Učedníci se proto usadili tu a tam nedaleko jeho cely, a tak se znovu celý kmen rozložil kolem ztraceného otce. Tento kmen anachoretů si nelze představovat jako klášterní komunitu, která žije v téže domě, řídí se stejným řádem modliteb a jídla. Tady měl každý svou jeskyni či celu, a to v takové vzdálenosti, že se vzájemně neviděli ani neslyšeli. Není nám ani docela dobře známo, jak často se učedníci scházeli; ponechávali ostatně svého mistra v dokonalé samotě, přičemž si vyžádali "schválení, aby jej mohli navštěvovat jednou měsíčně a přinášet mu olivy a olej". Můžeme si tedy představit mladé mnichy, kteří se starali o své zahrádky, podobně jako současní moderní kartuziáni, a kteří se věnovali i dalším pracím, jako např. lisování oliv. Pokud jde o Antonína, je pravděpodobné, že tyto práce - vzhledem k věku - stále více opouštěl, aby se věnoval kontemplaci, a to tím spíše, že učedníci mu dávali podíl na plodech svého hospodaření.

Na tuto chvíli čekaly mocnosti pekel, a znovu zaútočily na svého pokořitele. Jestliže utrpěly porážku ve všech předchozích údobích života velkého eremity, čas stáří považovaly za vhodný k novým útokům. Spolubratři, kteří pobývali nedaleko cely sv. Antonína, zaslechli jednoho dne zvláštní lomoz, jakoby řinčení zbraní, a doprovázený nějakými hlasy a křikem. Rohatí čtvernožci a syčící plazi se v ohlušujícím povyku bezhlavě vrhali na cizího hosta. Snad z celého území kolem Rudého moře se sbíhaly i pouštní hyeny, oblehly jeskyni a jejich dlouhé vytí nahánělo hrůzu. Antonín se na kolenou modlil. Zrána pak se démoni stáhli, jakoby unaveni; a zvěř, opuštěna svými pány, se rozprchla. Ani tyto zkoušky však nezachmuřily průzračnost jeho duše: *"Hle, čím se vyznačoval Antonín: nikdy nebyl rozrušený, jeho duše byla stále klidná; nikdy nebyl zasmušilý, jeho duše byla stále plná radosti"*.

Po tomto období samoty a boje Antonín poznal, že ho velmi potřebují i jiní na poušti. Proto se vydal na apoštolskou cestu. Podnikl výpravu na horu, která se nachází mezi Nilem a mořem, a navštívil všechny kláštery, které na cestě potkal. Všude jej přijímali jako otce. Svatý Atanázius píše: "V horách probudil radost, horlivost pro duchovní pokrok i útěchu vzájemné důvěry". Vyhledal svou sestru, kterou kdysi jako děvčátko svěřil jisté řeholní komunitě, a která se nyní stala představenou kláštera panen. Jakmile se vrátil do

své samoty - která už tehdy byla poměrně všem dobře známa - přicházela spousta lidí, aby žádali o radu či zázračné činy. Obojího se jim dostalo v hojnosti. Měl také mnohá vidění: jednoho dne spatřil Ammonia, poustevníka z Nitria, jak

S Tomášem kardinálem Špidlíkem, S.J. a prof. Richardem Čemusem, S.J. v chrámu sv. An tonína, opata v papežské koleji Russicum, *Peregrinatio Ad Limina Apostolorum*, Řím, 10. června 2007.

vystupuje ve slávě do nebe; několik dní nato přinesl posel zprávu o Ammoniově smrti: nastala právě v onen den a onu hodinu, kdy Antonín zahlédl jeho duši, jak vystupuje k nebi. Jindy zase ještě před jídlem upadl do vytržení a spatřil sebe sama, jak se vznáší k nebi, doprovázen tajemnými bytostmi. Jiné pak se jim postavily do cesty, aby znemožnily kráčet dál. Protože jej však jeho průvodci rozhodně bránili, ochránci vesmíru žádali výčet Antonínových hříchů. Průvodci však dosvědčili: "Vše, čeho se dopustil už od narození, mu Pán odpustil". Tehdy přísní ochránci ustoupili a Antonín se mohl nerušeně ubírat k nebi. Jakmile dospěl až sem, probral se. Zapomněl na svůj žaludek a vrhl se na kolena a zůstal v díkůvzdání až do rána. Možná doufal, že ve své samotě zůstane až do smrti, ale Prozřetelnost určila, že ji má opustit, aby prokázal službu Církvi. Ariáni totiž, aby získali své stoupence, neváhali použít násilí ani lži. Rozšířili tedy zprávu, že Antonín je jedním z nich. Tato reklama měla nesmírnou váhu. Antonín ji ve své skromnosti mohl pominout, nikoli však už egyptští biskupové. Aby učinili přítrž skandálu, požádali starého mnicha, aby sestoupil z hory a heretiky vyvedl z omylu. Nenechal se prosit: jednoho dne přišel do Alexandrie a s rozhodností kázal proti Áriovým stoupencům, přičemž stejně jako jeho přítel - patriarcha Atanázius, hájil božství Ježíše Krista, který je jedné podstaty s Otcem a byl přede všemi věky. Křesťanský lid mu vzdal svůj hold: přinášeli mu nemocné, postižené, posedlé. Kněží se jej tázali na jeho učení. Mnozí se spokojili s tím, že se mohli dotknout jeho šatů, aby tak nabyli síly a útěchy. Prosili ho, aby zahnal všechny nežádoucí. To Antonína rozesmálo: "*Lidé nejsou o nic méně otravnější než démoni!*". Atanázius, svatý biskup, byl nadšen, že mohl spatřit svého přítele a naslouchat jeho slovům. Když odcházel, provázel ho až na hranice města. Antonín si pospíšil do své samoty. Ale skoro všichni už to místo znali. On, který toužil trávit poslední léta života ve spojení s Pánem, se stal jedním z nejslavnějších lidí celého impéria. O otcovskou radu jej ve svých listech žádali císařové, počínaje Konstantinem. Tyto císařské iniciativy mu dělaly vrásky, ale jeho nitro naléhalo, aby tyto prosby neodmítal, vždyť na jeho odpovědi jistě závisela nauka a možná i konverze pánů světa. Odpovídal tedy, a vybízel císařské žadatele, aby pohrdali pozemskými věcmi a přemýšleli nad spásou; aby za jediného a pravého krále považovali Krista, neboť on jediný je věčný; aby bděli nad spravedlností a milovali chudé. Jednou měl prorocké vidění, které pak v slzách a s povzdechem sdělil i těm, kdo stáli kolem: "*Na Církev zakrátko dopadne hněv, a bude vystavena zuřivým šelmám. Znesvěcen bude i Boží oltář. Ale po této zkoušce Církev znovu nabude svého jasu, pronásledování se vrátí a zloba ustoupí*". Aby označil, odkud přijde útok, dodal: "*Nekompromitujte se s ariány: jejich učení nepochází od apoštolů, nýbrž od d'ábla*". Dva roky nato se obojí proroctví naplnilo. Jeden z generálů, - jménem Balak, který přijal ariánství, poslal do Tebaidy vojáky, aby zajali mnichy a do krve je zbičovali. Antonín mu poslal tento vzkaz: "*Vidím, jak na tebe sestupuje Boží hněv. Skonči s pronásledováním dřív, než tě stihne neštěstí!*" Generál plivl na dopis a poslal jej Antonínovi se vzkazem: "*Zrovna teď mám na tebe čas!*" Když se však spolu s egyptským prefektem ubíral do Alexandrie, splánil se mu kůň a zranil ho tak těžce, že na místě zemřel. Poté, co se alexandrijský patriarcha dověděl, že Antonínovi nadchází poslední hodina, rozhodl se, že ještě naposledy navštíví otce mnišství i jeho učedníky. Plakali, on však byl šťastný; ztráceli otce, on se na cestu k Otci vydával. Několik měsíců nato Antonín onemocněl. Učedníkům, kteří se k němu sešli dal ještě poslední rady. Jeho tvář zářila radostí. Psal se rok 356, kdy skonal ve věku 105 let, čtyřiačtyřicet let poté, co se odebral do samoty na úpatí hory Qolzum.

25. LEDNA – OBRÁCENÍ SV. PAVLA

Právě na cestě do Damašku ve 30. letech prvního století, po období, v němž pronásledoval církve, se udál rozhodující okamžik Pavlova života. Bylo o tom napsáno mnohé a samozřejmě z mnoha různých pohledů. Jisté ale je, že nastal zlom, ba dokonce převrácení perspektivy. Tehdy znenadání začal považovat za „ztrátu“ a „brak“ to, co pro něj doposud bylo nejvyšším ideálem, téměř důvodem existence (*srov. Fil 3,7-8*). Co se tedy stalo? K těmto záležitostem máme dva druhy pramenů. Prvním a známějším z nich je vyprávění sepsané Lukášem, který hned třikrát převyprávěl tuto událost ve Skutcích apoštolských (*srov. 9,1-19; 22,3-21; 26,4-23*). Průměrný čtenář bude možná v pokušení příliš prodlévat u některých podrobnostech, jako světlo z nebes, pád na zem, volající hlas, nová situace slepoty, uzdravení jakoby mu šupiny spadly z očí, nebo půst. Všechny tyto detaily ale odkazují k centrální události. Vzkříšený Kristus se zjevuje jako zářící světlo a mluví k Saulovi, proměňuje jeho myšlení a celý jeho život. Záře Zmrtvýchvstalého jej oslepuje a tak se také na povrchu vyjevuje, co bylo jeho vnitřní skutečností, jeho slepota k pravdě, ke světlu, kterým je Kristus. A pak mu ve křtu jeho definitivní „ano“ Kristu znovu otvírá oči, dovoluje mu vidět reálně. V prvotní církvi byl křest nazýván také „osvícením“, protože tato svátost dává světlo, dovoluje vidět reálně. To co se takto označuje v teologii, se na Pavlovi uskutečňuje fyzicky. Je uzdraven z vnitřní slepoty, vidí dobře. Sv. Pavel byl tedy proměněn nikoliv nějakou ideou, nýbrž událostí, neodolatelnou přítomností Zmrtvýchvstalého, o níž nebude moci již nikdy v budoucnu pochybovat; tak silná byla evidence této události, tohoto setkání. Pavlův život změnilo od základu. V tomto smyslu lze a je třeba mluvit o konverzi. Toto setkání je jádrem vyprávění sv. Lukáše, který s velkou pravděpodobností využil příběh vzniklý patrně v damašské komunitě. Nasvědčuje tomu místní kolorit počínaje Ananiášovou přítomností a jmény ulice i majitele domu, ve kterém Pavel přebýval (*srov. Sk 9,11*).

Druhý druh pramenů o obrácení představují samotné listy sv. Pavla. On sám nikdy o této události podrobně nemluvil, protože myslím předpokládal, že všichni znají podstatu tohoto příběhu, všichni věděli, že se z pronásledovatele změnil v horlivého Kristova apoštola. A že se tak stalo nikoliv díky jeho vlastní reflexi, ale díky silné události, setkání se Zmrtvýchvstalým. Přestože tedy nemluví o podrobnostech, na vícero místech se dovolává této velice důležité skutečnosti, že totiž také on je svědkem Ježíšova vzkříšení, které mu zjevil bezprostředně samotný Ježíš, spolu s posláním apoštola. Nejzřetelnější text k tomu najdeme v jeho vyprávění o tom, co je středem dějin spásy: smrt a zmrtvýchvstání Ježíše a zjevení svědkům (*srov. 1 Kor 15*). Slovy prastaré tradice, kterou také on přejal od Jeruzalémské církve, říká, že Ježíš zemřel na kříži, byl pohřben, vstal z mrtvých a po vzkříšení se ukázal nejprve Kéfovi, tedy Petrovi, pak Dvanácti, pak pěti stům bratřím, z nichž většina tou dobou ještě žila, pak Jakubovi a pak všem Apoštolům. A k tomuto vyprávění převzatém z tradice dodává: „Jako poslednímu ze všech se ukázal i mně“ (*1 Kor 15,8*). Tak dává na srozuměnou, že toto je základem jeho apoštolského poslání a nového života. Totéž najdeme také v dalších textech: „Skrze Ježíše Krista jsme obdrželi milost apoštolského poslání“ (*srov. Řm 1,5*); a dále: „Což jsem neviděl Ježíše, našeho Pána“ (*1 Kor 9,1*), slova, jimiž odkazuje na to, co všichni vědí. A konečně v obecně nejznámějším textu čteme v 1. kapitole listu Galatánům, v 15 až 17 verši: „Ale ten, který mě vyvolil už v těle mé matky a povolal mě svou milostí, rozhodl se zjevit mi svého Syna, abych radostnou zvěst o něm nesl všem národům. Tehdy jsem nešel o radu k žádnému člověku,

ani jsem se nevypravil do Jeruzaléma a k těm, kteří byli apoštoly dříve než já, nýbrž odešel jsem do Arábie a potom jsem se zase vrátil do Damašku.“ V této „sebeobhajobě“ výrazně zdůrazňuje, že také on je pravým svědkem Zmrtvýchvstalého, že má vlastní poslání, které od Něho bezprostředně obdržel.

Vidíme tedy, že oba dva prameny, Skutky apoštolů a Listy sv. Pavla, se sbíhají a setkávají v jediném základním bodě: Zmrtvýchvstalý mluvil k Pavlovi, nazval ho apoštolem, učinil z něj pravého apoštola, svědka vzkříšení, se zvláštním pověřením hlásat evangelium pohanům v řecko-římském světě. Pavel zároveň pochopil, že bez ohledu na bezprostřední vztah k Zmrtvýchvstalému, musí vstoupit do společenství církve, že se má nechat pokřtít, že má žít v souladu s dalšími apoštoly. Jedině ve společenství s nimi všemi bude moci být pravým apoštolem, jak doslova píše v prvním listě Korint'ánům: „Ať už tedy já, nebo oni – tak zvěstujeme a tak jste uvěřili.“ (*1 Kor 15,11*). Je jen jedině hlásání Zmrtvýchvstalého, protože Kristus je jeden jediný. Jak vidíme, v žádné z uvedených pasáží Pavel neinterpretuje tento okamžik jako konverzi. Proč? Existuje řada různých hypotéz, ale podle mě je důvod velmi zřejmý. Tento obrat v jeho životě, tato proměna celého jeho bytí nebyla výsledkem psychologického procesu, ani zrání nebo intelektuálního či morálního rozvoje, ale přišla z venku. Nebyl to plod jeho úvah, ale setkání s Ježíšem Kristem. V tomto smyslu nešlo o prostou konverzi, o dozrání jeho „já“. Pro něj to byla smrt a zmrtvýchvstání. Jedna jeho existence zemřela a nová se zrodila s Kristem Zmrtvýchvstalým. Žádným jiným způsobem nelze tuto Pavlovu obnovu vysvětlit. Žádná psychologická analýza nemůže tento problém objasnit a vyřešit. Jedině událost, silné setkání s Kristem, je klíčem k pochopení toho, co se stalo. Smrt a vzkříšení, úplné obnovení ze strany Toho, který se ukázal a mluvil s ním. V tomto hlubším smyslu můžeme a musíme mluvit o konverzi. Toto setkání je skutečnou obnovou, která změnila všechny jeho parametry. Teď může říci, že to, co dříve bylo základní a zásadní, se pro něj stalo „brakem“, že to již není „ziskem“, ale ztrátou, protože teď už nejde o nic jiného než o život v Kristu. Nesmíme si nicméně myslet, že se Pavel takto slepě uzavřel do jedné události. Opak je pravdou, protože Zmrtvýchvstalý Kristus je světlem pravdy, světlem Boha samého. (Ona událost) rozšířila jeho srdce, otevřela ho pro všechny. V oné chvíli nepřišel o to, co dobrého a pravého bylo v jeho životě, co bylo jeho dědictvím, ale nově pochopil moudrost, pravdivost a hloubku zákona a proroků, osvojil si je novým způsobem. Jeho rozum se zároveň otevřel moudrosti pohanů. Když se otevřel celým srdcem Kristu, byl zároveň uschopněn k širokému dialogu se všemi, stal se schopným být vším pro všechny. Tak se skutečně mohl stát apoštolem pohanů. Když se tedy nyní vrátíme k naší situaci, musíme se ptát, co to pro nás znamená? Znamená to, že také pro nás křesťanství není jakousi novou filosofií nebo morálkou. Křesťany jsme jedině tehdy, setkáme-li se s Kristem. Jistě, neukazuje se nám tak neodolatelným, zářným způsobem, jako Pavlovi, ze kterého chtěl učinit apoštola všech národů. I my ale můžeme Krista potkat, v četbě Písma Svatého, v modlitbě, v liturgickém životě církve. Můžeme se dotýkat Kristova srdce a ucítit, že On se dotýká našeho. Jedině v tomto osobním vztahu s Kristem, jedině v tomto setkání se Zmrtvýchvstalým se stáváme skutečně křesťany. A tak se otvírá náš rozum, otvírá se celé Kristově moudrosti a veškerému bohatství pravdy. Modleme se tedy k Pánu, aby nás osvětil, aby nám dal setkat se v našem světě se svou přítomností, a tak nám daroval živoucí víru, otevřené srdce a velkou lásku ke všem, lásku, která dokáže obnovit svět.

/Benedikt XVI/

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Povídá Ábeles: „Včera stálo v novinách, že vdovec se sedmi dětmi si vzal vdovu s jedenácti dětmi. To prej byla svatba!“ „Prosím vás,“ oponuje Roubíček, „to není žádná svatba, to je stěhování národů!“

II.

„Minulý týden mojí ženě padlo do oka zrnko písku a po ambulatním zákroku jsme doktorovi museli zaplatit 600,-Kč!“ – „To nic není, drobnost. To mojí ženě včera padnul do oka norkový kožich a stálo mě to 98.000,- Kč!“

III.

Bankéř Blumenthal, pokřtěný žid, zasnoubil svého syna s dcerou velkoobchodníka Kohna, který se taky dal pokřtít. „Takového zetě jsem si vždy přál,“ vypráví Kohn přátelům, „sympatického křesťanského mladíka z dobré židovské rodiny.“

IV.

„Mě z vás trefí šlak! Vy jste hrozný pacient!“, zalomí doktor rukama. „Léky neužíváte, nedodržíte předepsanou dietu, pijete alkohol a ke všemu se ještě cítíte lépe...!“

V.

„Pan farář se rozčiluje: „Kostel prázdný, nikde nikdo, ani varhaník nepřišel. Kdo dnes bude hrát?“ Kostelník odpovídá: „Otče, naši s Kanadou.“

VI.

Kritizovat – to znamená usvědčit autora, že to nedělá tak, jak bych to dělal já, kdybych to uměl... (K. Čapek)

VII.

Sovětský státní úředník zahlédne v Moskvě na lavičce v parku Žida, jak se učí hebrejsky. „Nemrhejte časem, stejně vás tam nepustíme.“ „Já vím. To já jen, až přijdu do nebe, abych se tam domluvil.“ „A co když přijdete do pekla?“ – „To nebude problém, rusky už umím.“

VIII.

U Kohna pozdě večer zazvoní zvonek. Kohn jde otevřít, za dveřmi stojí dva cizí muži. „Dobrý večer, co byste si přáli?“ – „My jsme zloději a přišli jsme si pro vaše zlato.“ – „A kolik toho zlata byste rádi?“ – „100 kilo.“ – „A mohlo by to být 103 kg?“ – „Jasně že jo!“ Kohn se otočí přes rameno a zavolá: „Ester, zlato moje, vstávej. Přišli si pro tebe!“

IX.

Ptá se manžel manželky: „Miláčku, co bys chtěla k Vánocům, kožich nebo zájezd do Finska?“ – „Zájezd do Finska, tam jsou kožichy levnější.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 12. - 19. ledna 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 12. ledna	SVÁTEK KŘTU PÁNĚ KONČÍ DOBA VÁNOČNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Vojtěcha ZBOŘILA, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Annu a Adama GAŠPARÍKOVY, děti a zemřelou rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za + Jiřího MICHALÍKA, rodiče a duše v očistci
PONDEŘÍ 13. ledna	SV. HILÁRIUS, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Kristýnu MAHDALOVOU, manžela, živou a + rodinu MAHDALOVU a CHARVÁTOVU
ÚTERÝ 14. ledna	ÚTERÝ 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00:	za + rodiče MARÁKOVY, tři syny, dvě snachy, dva vnuky a Boží požehnání pro živou rodinu
STŘEDA 15. ledna	STŘEDA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za + P. Františka PETRŮ, a rodiče
ČTVRTEK 16. ledna	ČTVRTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování za dar zdraví s prosbou o Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu PUČANOVU
PÁTEK 17. ledna	SV. ANTONÍN, OPAT	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Boženu SVOBODOVOU, živou a + rodinu PŘEROVSKOU
18.- 25. LEDNA: TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ			
SOBOTA 18. ledna: PANNA MARIA, MATKA JEDNOTY KŘESŤANŮ			
NEDELE 19. ledna	2. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Stanislava KOUTNÉHO, manželku, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30:	za + Metoděje a Karolínu POLÁCHOVY, dvoje rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00:	za + Annu MARÁKOVOU, manžela, dceru, syna, dar zdraví a Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božimu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 19. – 26. ledna 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 19. ledna	2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Stanislava KOUTNÉHO, manželku, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30:	za + Metoděje a Karolínu POLÁCHOVY, dvoje rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00:	za + Annu MARÁKOVOU, manžela, dceru, syna, dar zdraví a Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 20. ledna	SV. FABIÁN, PAPEŽ A MUČEDNÍK a SV. ŠEBESTIÁN, MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 17.00	za +rodinu CHARVÁTOVU, ŠUSTKOVU, MAHDALOVU, VELECKOU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 21. ledna	SV. ANEŽKA ŘÍMSKÁ, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00	za + rodiče ZAKOPALOVY, syna Františka, dceru Marii, zetě Vojtěcha a duše v očistci
STŘEDA 22. ledna	SV. VINCENC, JÁHEN A MUČEDNÍK	DRYSICE 17.00	za mír ve světě
ČTVRTEK 23. ledna	ČTVRTEK 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ	IVANOVICE 9.00	za nová kněžská a řeholní povolání
PÁTEK 24. ledna	SV. FRANTIŠEK SALESKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00	za + manžele BLAŽKOVY, syna Stanislava a vnuka Alexandra
SOBOTA 25. ledna	SVÁTEK OBRÁCENÍ SVATÉHO PAVLA, APOŠTOLA	PODIVICE 8.00	za pronásledované křesťany
NEDĚLE 26. ledna	3. NEDĚLE V MEZIDOBÍ NEDĚLE BOŽÍHO SLOVA SV. TIMOTEJ A TITUS, BISKUPOVÉ	PUSTIMĚŘ 8.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
		DRYSICE 9.30	za + Ladislava a Ludmilu PODOLSKÝCH a dvoje rodiče
		PODIVICE 11.00	za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu
		TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Drysice a Podivice

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.